

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Árnyékv. Rindja:
SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Egy lázas kis fiu.

Budapest, február 7.

Drezdában egy beteg kis fiúnak a hóna alá tették az orvosi hőmérőt; a higany felszállott benne, túl a piros vonalon, smásnap Giron, a francia nyelvmester hazautazott a szüleihez, Lujza szász trónörökösné pedig kijelentette, hogy csináljanak vele, amit akarnak, mindebe beleegyeznek, csak eresztésük haza a beteg gyermekéhez. Lemondott a szerelemről, fellökte az önéretet, kivette magából a félelmet, e napon anya volt, nem asszony, nem hercegnő, nem feleség, nem szerető, — egyszerűen anya.

Alapjában véve az egész szerelmi történet, attól a naptól kezdve, hogy a hercegnő megszökött a pelyhesállu franciával, egészen a mai napig, mikor drámai fordulat tal egy lázas gyerek képe anyává tisztítja a férjehagyott parazna nőt, mindennapi történet. Még irodalmi témának se új, legföljebb a színpadon, ahol mindig legkésőbbben hunyunk ki a témák. Mint életigazság is a legrégibbek egyike és még a formájában sincs semmi izgalom ujság. Mégis, ezerek és ezerek örvendenek a drámai kibontakozásnak, szépnek, jónak és nemesnek találják a színmű utolsó felvonását, hatásosnak a befejező jelenetet.

Mi, akik egyszerű polgári józansággal a koronás családok erényeit nem becsüljük többre a gyári munkás-familia tisztességénél, a koronás asszony bűnét se vetettük meg jobban, mint a szegény polgár-asszony eltévelyedését. Porszemek vagyunk mindnyájan, még azok is, akik az ablakhasadéknál táncolnak, s így jobban vannak megvilágítva. Hogy ők aranyoknak hiszik magukat, az egyre kevésbé kezd bennünket érdekelni, s legkevésbé sem

zavar meg abban, hogy egyenlő mértékkel mérjük az ő hibáikat, erényeiket és a miénket. Bennünket már a megszökés napján is főleg az érdekelt, hogy ily nagy nyilvánosság által ellenőrzött családban történik a botrány, s ez rossz példaként hat a névtelen asszonyok millióira. Maradjunk meg tehát most is ennél a mérlegelésnél, s ne emlegessünk biborpalástot, hermelint, avagy aranykoronát. Mondjuk egyszerűen: egy rossz asszony megtért, nem ugyan a férjéhez, hanem, ami ennél meghatóbb: a gyermekéhez. Hogy az asszonyt Lujza hercegnőnek hívják és a gyermeket Friedrich Christannak, ez a mai napon csak annyiban fontos, hogy megint példaadó hatása van. Mükedvelő belletristák szeme ebben a történetben bármi regényesnek láthatja a selymvánkoson pihéző gyermek és a szerelemben bűnös anya találkozását, nekünk kötelességünk a képet szociális oldaláról tekinteni.

Az ujságíróknak néha legkomolyabb meggyőződésével ellenkezik kiszolgálni a közönség hírszomját, de köteles eleget tenni a publikum megalázó követeléseinek is. Köteles hasábkban regélni el a megszökésnek és viszáterésnek legapróbb részleteit is, mert az olvasó azt mondja: ez érdekes. Ugyancsak a létfenntartás szempontjából még a közönségnek kedves, romantikus kommentárral is kiséri a megtért anyáról érkező táviratokat s műkönyveket sir a történet meghatóan szép befejezése fölött. Pedig szívét ez a megtérés nem hatja meg jobban, mint akármelyik szegény csizmadia feleségének a megtérése. A gondolkodó embernek azonban kötelessége minden emberi drámát egyazon kritikával fogadni. Be kell látnia, hogy ez a dráma nem szebb ezer meg ezer naponta megújuló szerelmi történetnél; a szentimentális része

egy csöppet sem meghatóbb bármilyen ember nyomoruságnál; maga az egész eset pedig távolról sem annyira méltó tárgya az elmélkededésnek, mint egy lakásából kidobott, éhes utcaseprő. Egyetlen komoly momentum van az egész „regényben”, s ez a lázas kis fiu: egy beteg ember. Az a szaladgálás, ami körülötte történik: az udvar alkudozása, a nyelvmester elkergetése, a miniszterek ridegsége, fájdalom, mind igen érdekes ujságírói anyag, de a legszigorubb mértékkel mérve, komédia.

Hogy mégis miért beszélünk e pillanatban róla annyit? Erre is van magyarázat. Fel kell használni az embereknek előítéleteken alapuló érdeklődését arra, hogy ebből az esetből kihámozzuk az emberi momentumokat. Fájdalom, a névtelen ember családi tragédiája ma még nem lehet tárgya ujságok vezércikkeinek. Száz év múlva már az lesz. Nekünk meg kell elégednünk azzal, hogy az ilyen történetekből mutassuk ki, mily szent az anya szeretete, s hogy az anya szívét a piszkos szerelem mérge és a botrány sara sem kezdi ki rozsdával. Ha már a világ ennyit foglalkozott ezzel a „regénnyel”, ha már rá van irányítva az emberek szeme a szász királyi udvarra, legalább tartuk mi oda gyöngö mécsünket arra a pontra, ahonnan emberiség sugárzik. Örvendjünk, hogy a botrány ilyen módon példaadó tanulsággal végződött, s nyujtsunk egy szál virágot a megtért rossz asszony felé. Ha csak egy asszony akad ezen a világon, akit ez a példa a rossz utról viszáterít a családjához, ha csak egyetlen gyermek van, aki e történet olvasásán felbuzdulva, jobban tiszteli az anyja szívét, akkor érdemes volt hiteken át regélni és elmélkedni az egész világ minden ujságjának e történetéről. Ezért — de csak ezért — örven-

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

Írta: JÓKAI MÓR

(47)

— Csakhogy ez a szó nem járja körül a kerek földet.

— Akkor a föld lakói szenvedjenek a saját bolondságuk miatt. A nemzetek gyűlölik egymást s ez a gyűlölet felemésztí a jólétüket. Csak Európa nagyhatalmai évenként négyezer milliót adnak ki hadseregek fenntartására. Miért? Mert egyik nemzet gyűlöli a másikat. Ha minden puskát, ágyut a lomtárba dobnának, paradicsomi élete volna minden embernek a földön; a külön fajok, nemzetiségek nemes versenyben győzhetnének egymás fölött tudásaik, költőik, művészeik zsenijével; a találmányok világa közelebb hozza egymáshoz a népeket, az ismeret, a szeretet, a szükség egyesítendő valamennyit. De hát tudom, hogy ez mind lehetetlenség. Áldom a sorsot, hogy ide dobott, erre a pusztára szigetre. Itt még nincs gyűlölet. Azért nem engedem a fiainknak megtanulni, hogy mire való az emberölő fegyver.

— Hiszen ez itt most a legtökéletesebb paradicsomi idyll. De vajjon nem zavarhatja-e meg valami véletlen. Ez a volkán-sziget nem áll egyedül, ennek szomszédai vannak, talán egy egész archipelagus. Azoknak a lakói vademberek, talán kannibálok. Azok deréglyeiken bekalandozzák a tengert, zsákmányt keresve: embert, akit meg-egyenek. Hátha egyszer erre a szigetre is rajta

ütnek. Nem fogod-e a tiedet védelmezni ellenük? Mikor van fegyvered hozzá? Heten vagyunk itt férfiak, két asszony is, aki képes fegyvert fogni. De azokat jó eleve be kellene tanítani a fegyverhasználat tudományába. Hiszen tudomány manapság az emberölés mestersége: olyan tudomány, mely megvédi a gyengébbet az erősebb ellen. Ezért meg kell rá tanítani a fiainkat.

— Arra én gondoltam, hogy egykor távol szigetlakók meglephetik kis telepünket. Légy nyugodt, gondoskodtam a sikeres védelemről. Mi ketten értjük annak a módját a Padronával s teljesen el vagyunk rá készülve. Nem fognak bennünket megenni.

— Én pedig úgy szeretném ezt a két fiut legalább a kardvívásra megtanítani. A kard egészíti ki a fértit. Láttam a fegyvertáradban vívőkardokat, vívőtőröket, bizonyosan te magad is művészi vívó vagy.

— Az vagyok. S volt idő, amikor az volt a jelszavam: „Ketten vagyunk, én és a kardom.” De most örültségnék, gonoszottnék tartom a párbajt.

— Hiszen odakinn a nagyvilágban is sokan annak tartják: tevékony ligák alakultak a párbaj megszűntetésének általánosságá tételére a társadalomban. Mert törvénnyel a párbajt nem lehet eltörölni, csak társadalmi uton. Nemes feladat, elismerem. De az a nehéz kérdés áll előtte, hogy mivel fogják a párbajt helyettesíteni.

— Helyettesíteni?

— Igenis, helyettesíteni. Mert a párbaj előidéző okait nem lehet a közélet táblájáról lefujni. Hogy egy férfi a bepiszkolt becsületét ne tiszt-

tázza, hogy egy férj a neje elcsábítóján bosszut ne álljon, hogy egy apa a családjá meggyalázóját, egy szerető a menyasszonya elrablóját elégtételre ne szorítsa, azt se törvény, se társadalmi szokás el nem enyészetheti. Tehát behozzuk-e a párbaj helyett a morlák vérbosszut: lesből lelőni a megbántót, vagy mint a parasztok szokták, rögtön, ahol találkoznak, késsel leszurni, bottal leütni az ellenfelet, civilizáltabb mód szerint az utcán lepuffantani revolverrel?

A Capitano vállat vont s gunyosan mosolygott.

— Hát ez mind okosabb módszer lesz, mint mikor a meggyalázott férj azzal kap elégtételt, hogy a párbajban ötet lövik agyon.

— No de más módszert is találtak már fel. A megsalt férj az inasával együtt a megkapott csábítót megköltözi s aztán végigkorbácsolja. Ezt fogadjuk-e el bevett szokásnak?

— Miért nem?

— Hát a parlamenti tisztesség hovavész, ha a párbajt kiküszöbölik? Pisztolyra nem appellálnak többé, hanem kalamárist vágnak egymásnak a fejéhez.

— Hisz az egész stilszerű.

— Sőt még lovagias is. De elárastják egymást kölcsönösen gunyuekkel, válogatott szidalmakkal. Ez helyettesíti a párbajt. Es előáll az ököljog uralma. Egy erőszakos párt beválasztat a tagjai közé egy cirkuszi akrobatát, s azzal sorba pofoztatja az ellenpárt szónokait. Jó lesz ez így?

(Folytatás következik.)

dünk, hogy a vége ilyen lett. Mert egyekben, hogy az anyaszív időtlen-időtlen fogva és mindenütt a földi téren az Isten szívevérenek egy csöppjétől édes, azt már mindnyáján megtanultuk a saját édesanyunktól. Attól a szegény, kiverit, megrikatolt, meghurcolt és besározott hercegától ezt már csak egy ember tanulja meg: a lázas kis fiu, Friedrich Christian.

M. F.

A vihar után.

Budapest, február 7.

A tegnapi viharos epizódok hangulatából mára is maradt egy kis ingerlékenység. De ez már nem rombolt, még csak mesterséges színre sem adott okot. Kár is lett volna, ha fölös viharzással megzavarják azt az igazán ügyes, tartalmas és temperamentumos beszédet, melylyel ma Mezőssy Béla az ifjú szélbialiak vezérévé nőtt. Ilyen kész debatter, kellemes rögtönző és biztos szónok nincs a szélsőbalon még kettő. Beszéde, mely végesvégig polémikus volt, eddig legmagasabb kulminációja az ellenzéki harenak s őszintén megvallva, szépséghibának nézzük, hogy ilyen beszéd végére egy *lógó* határozati javaslatot kellett biggyesztenie, még pedig olyan komikus megokollással, hogy e javaslat jogán akar majd *katonai szempontból* a vitához szólni. Erre ugyan ma is lett volna alkalma. Ez a kifogás nem méltó Mezőssyhez s mai sikerült beszédéhez. De hát mindegy. A szépséghibára érdemes és értékes volt Mezőssy beszéde, befeszítő parázsra pedig rendkívül pikáns támadás volt a néhai nemzeti párt ellen. Ebben összehasonlította a két fuzió értékét s ráolvasásaival fölizgatta a volt nemzeti párt tagjait, akiknek közbeszólásából élénk jelenetek fejlődtek.

Mikor Mezőssy arról beszélt, hogy a nemzeti párt nem mindig volt hajlandó ígéretekkel is bdnérni katonai dolgokban, *Biro* Lajos közbeszólt:

— Most is csak Széll Kálmán zsirója nyugtat meg.

— Ah! — ugrott fel *Rakovszky* István és meghajolván a honvédelmi miniszter felé, gunyosan szólt: — Gratulálok, miniszter ur!

Mezőssy pedig nagy derűtség közben jegyezte meg:

— Széll Kálmán nemrég eskü alatt vallotta, hogy *ő sohasem zsirált.*

Később, mikor arról volt szó, hogy a volt

nemzetipártiak kultúrelmesek a katonai óhajtaikkal, *Szentiványi* Árpád szólt közbe:

— *Aki szüden vágja le buzáját, nem eszik belőle.*

— *Sajátságos buza az, melyet huszonhat év előtt vetettek el s még ma is zöld — vágott vissza a szélsőbal tapsai között Mezőssy.*

Volt még egyéb ilyenforma intermezzo, de nagyobb láрма csak abból kerekedett, mikor Mezőssy, polemiaja során, kikelt a magyar arisztokrácia ellen és gróf *Andrássy* Tivadar azt jegyezte meg, hogy „ez már zöld beszéd!” A szélsőbal kapott rajta, hogy egy másik *Andrássy* grófból is beleköthet s nagy rivalgással követelte az elnököt, hogy utasítsa rendre gróf *Andrássy* Tivadart. Gróf *Apponyi* Albert azonban erélyesen szembeszállott az illetéktelen presszióval s öt pernyi vihar után ez az epizód szerencsésen elsimult.

Mezőssy beszédét színesebbé tették ugyan az epizódok, de hatását nem azoknak köszönheti. Ez a beszéd méltán gyújtotta lelkesedésre a szélsőbal s polémikus ereje, bátorsága, tartalmassága határozottan megérdemelte azt a megkülönböztetett figyelmet, melylyel az egész törvényhozás megjutalmazta.

Az ülés második nagy érdekessége gróf *Andrássy* Gyula rövid felszólalása volt. Az ellenzék koncentrált támadásai után ma röviden demonstrálta, hogy az inkriminált állítások közül melyek azok, amiket — nem mondott. Az egész Háznak meggyőzően mutatta ki, hogy a felháborodás nem az ő állításainak szült. Akik fel akartak háborodni, konstruáltak maguknak tanokat, amelyeknek fölháborodhassanak. Mindezt finoman, nyugodtan és szerencsés formában bizonyította be *Andrássy*. A végén pedig szenzációs hatása volt egy esztartós ráolvasásnak. *Barta Odón* ugyanis felolvasott tegnap egy *Deák*-nyilatkozatot, mely a hadsereg szolgálati nyelve szempontjából mást mond, mint *Andrássy*. Gróf *Andrássy* aztán ma két dolgot konstatált: először azt, hogy az idézett nyilatkozat nem *Deák* Ferencétől, hanem gróf *Apponyi* Alberttől való; másodsor azt, hogy *Apponyi* nyilatkozatának csak a felét idézte *Barta Odón*, míg a nyilatkozat második fele teljesen ugyanazt mondja, amit ő, *Andrássy* mondott. *Apponyi* is azt tartja, hogy a király jogosan rendelkezett a hadsereg szolgálati nyelve tekintetében és *Apponyi* is azok közé tartozik, akik ezt a kérdést bolygatni nem akarják.

— Nincs glosszám az esethez, — szólt csöndesen *Andrássy* — de annyit kötelességem kon-

hamar. Ujra két napig kiabáltak egyik asztaltól a másikhoz nagy numerusokat, meg kicsiket — s aztán rendbe jöttek. — Az egyik hivatalnok, bizonyos *Adorján Samu* nevezett, azonban belebetegedett a munkába. A munka ötödik napján már nagyon zavaros volt a nézése s minduntalan átszólt a másiknak, aki rémitő számoszlopot pergetett le neki: — várj, várj!.. Lázá volt s mire végzett, kiesett a kezéből a penna.

Nyolc hétig feküdt. Előbb önkivületben s olyan nyomorult állapotban, hogy az orvosok mindig a másnappal biztatták az anyját, hogy: akkor majd bizonyosat lehet mondani. Különb minden az Isten kezében van. Aki apró kis bogárkákra is gondot visel, annak bizonyára kiterjed a figyelmé egy ilyen jeles bankhivatalnokra is. Ebben biztak is valamennyire s azalatt a betegnek kibullott a haja, meggyérült az amugy se igen dus bajsa s rettenetesen levánnnyadt az arca. Tisztára a esontra lapult a bőre s kidüleszkedő orái fölött kidüledtek a fejéből nagy vizes szemek. Szomorú szemek, csak bámult velük, mint a bamba, mert az agya lassan dolgozta föl a képeket, amiket a szemek tükre föfogott. Járt még nem tudott. Egyszer megpróbálta s összeszett az ágy előtt a szőnyegen. Aztán szörnyen lassan épült, sok tejjel, hussal, borocskóval s végre a napokban vastag boira támaszkodva s másik kezével keményen belekapaszkodva a karfába, lebátorkodott a lépesőn. Egy nyoma a szoba, hogy már nem bírta el maga fölött a menyezetet, meg a még redépiéit emeleteket. Hörgött benne.

Lenn azonban már pár lépés után tántorogva esett neki a falnak. Eppen egy kocsi ment arra. Intett neki, hogy álljon a gyalogjáró mellé s fölkapaszkodott rá. Az ülésen aztán kényelmesen elnyújtózott s bágyadt mosolylyal, nagy gyönyörűségben azt mondta a kocsisnak, hogy arra menjen, amerre éppen akar. A lovak megindultak, a gyors menés friss szélet hajtott az arcába. Egy kicsit kitátotta a száját is, hogy többet nyelhesse belőle, s pihent. — Egy pillanatra fölzerezten azonban s bosszuság ült az arcára. Arra

státálni, hogy a szélsőbal meg tudott hallgatni az enyémhez hasonló felfogást — *felháborodás nélkül is.*

Szerencsés, finom és önrzetes volt *Andrássy* nyilatkozatának befejező része is.

— Meggyőződésem szerint szolgálni kívánom a nemzetet és a királyt. De csak meggyőződésem szerint. Ha pedig meggyőződésem nem találkozik akár a királlyal, akár a nemzet tetszésével — őszinte fájdalommal ugyan, de levonnám belőle a konzekvenciákat.

A többség zajosan, lelkesedéssel tapsolta meg a szerencsés nyilatkozatot, melylyel a külföldben is mesterségesen felfujt ügy nyilván befejezést nyer.

Az ülés végén három interpelláció volt.

A képviselőház ülése február 7-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tallán* Béla.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Flösz* Sándor, báró *Fejérváry* Géza, gróf *Szechenyi* Gyula, *Láng* Lajos, *Cseh* Ervin.

(Napirend előtt.)

Nessi Pál: Azt tartja, hogy interpellációk tekintetében lábrakapott a laza kezelés. Multkor a tisztviselői fizetésrendezése tárgyában interpellált s kérte a minisztert, hogy rögtön válaszoljon. Ez nem történt meg. Kéri az interpellációknak rendezesebb kezelését.

Széll Kálmán: A t. képviselő ur szíveskedett reám hivatkozni, mondván, hogy én a múlt évben kijelentettem egy ilyenforma felszólalásra, hogy elismerem, hogy egy bizonyos lax kezelés állott be arra vonatkozólag, hogy az interpellációkra néha későbbben adatik meg a válasz. Eusmerem azt, hogy ha a házszabályokban előirt 30 napon túl adatik a válasz, az illető miniszter tartozik igazolni, hogy miért késelt vele, mert azt tartom, hogy 30 napon belül kell megadni a válaszokat. De a t. képviselő ur, ha reám hivatkozik, ne méltóztassék mindjárt azt hozzátenni, hogy én nem szíveltem meg azt amit akkor mondtam és hogy annak tényleg nem feleltem meg, mert a t. képviselőház tanúságot tehet arról és a t. interpelláló képviselő ur is, hogy én az interpellációk legnagyobb részétm ígyszekem lehetőleg nyomban válaszolni, válaszoltam is majdnem valamennyire. Én úgy tudom, hogy azon idő óta hozzám igen sok interpelláció intézött és én egynek kivételével valamennyire válaszoltam. (Ugy van a jobb oldalon.) Tessék megnézni ezt a listát hozzám minis is intéve interpelláció, mint egyetlen egy január 10-éről, a többire a választ megadtam nyomban.

Nessi Pál: Ezt elismerem.

Széll Kálmán: Erre az egyre, vagyis a Csávozszy Lajos képviselő interpellációjára én a napokban meg fogom adni a választ, a miniszter urat pedig a házszabályok értelmében a ház t. elnöke fel fogja szólítani és ő kötelességének fogja tartani az interpellációkra válaszolni. (Helyeslés)

A fiákeres ur.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury* Zoltán.

A visszleszámitolási vagy visszkiszámítolási vagy a jó Isten tudja, hogy micsoda banknál bajok voltak a mult esztendő végén. A mérleg sehogyse akart szép gömbölydedre sikerülni, hogy tudniillik alul jobbról is, balról is egy és ugyanazon summa kerüljön ki. Maxfeld igazgató ur a könyvvezetés osztályába hurekolódott be s az asztalok között futkározva lármázott: — nem klappol, nem klappol! — s idegessé tett a sok egymásba nyíló szobában mindenkit, aki nagy könyvek fölé hajolva millió numerusból igyekezett kikeresni a hibát. Akkor történt meg az a nevezetes eset, hogy három nap és három éjszakán át egyváltban senkise ment haza a könyvvezetés osztályából. A diványokon aludtak egy-egy órát s az íróasztalok szélén piszkos vendégül tányérok mu'atták, hogy ott is kosztoltak a hivatalnok urak. Egyszer-egyszer meg tisztán öletszerűen kocsiba vágta magát az igazgató ur és sorra járta a bank fióklokálistáit. A hibát kereste — és az egyikben csakugyan talált is egy rémületesen halvány fiatsalembert. Négyoszletűl farámába foglalt márványlap mögött éppen egy esomó százas bankóval a kezében, ami iszonyuan remegni kezdett, amikor a direktort meglátta. Aztán egyszerre lesütötte a szemét s valami egészen különös, nem is emberi hangon olvasni kezdte a pénzt le a márványlapra: — eyszáz, kettőszáz... Ezzel az eredménynyel rohant vissza a központba az igazgató s a fiatalemberről meg is feledkezett, éppen csak a bajjal tördőve nagyot rikkantott az ajtóban: — megvan! Aztán amit nem találtak meg három nap alatt, arra rávezetett egy kis félórás munka. Az a fiatsalembér a fiók pénztára mögött lopott egy esomó pénzt. Furfangosan, nagy zsenialitással, minden tekintetben kifogástalanul — s a család megtérítette a kárt. A mérleg munkáját azonban újra kellett kezdeni s be is fejezni

gondolt, hogy ez a kocsiszátóméltelen pénzbe fog kerülni. Lenézett a sárhányó alá a kerékre. Gummi... Ej ha, ezt ugyan csináljuk, — mondta magában, de aztán válat vont. Egyszer csak megengedheti magának és különben is, ha majd bemegy a bankba, kap a betegségért majd valamit. Van erre valami orvoságalap vagy micsoda s abból kijár a segítség annak, aki rászorult. De mennyire rászorult!.. Ebben a pillanatban tetszett neki a szegénysége. Ez segíti pénzhez — s hirtelen lekaptá a kalapját egy tekintélyes ur előt, aki a gyalogjárón vele szembejött. Borostyánkőszipkából füstölt s csak úgy félrenézett a kocsin és bölintott. Ez az ur igazgató a banknál. Sulya van a szavának. Jó volt nem szalesztani el. Ha véletlenül nem köszön, abból baj lehetett volna. — A kocsi kifordult a ligetbe. Mindjárt az ut elején fehérruhás gyerekekkel találkoztak, akik után fonálar kötött piros meg két léggömbök usztak a levegőben. Az egyik lö megijedt és félreugrott. A beteggel egy hirtelen kanyarodott a kocsi, aztán zök-kent, amint a kocsis nagyot rántott a gyeplőn. — Hé, hé, ki ne boríts, — moiyogta mosolyogva *Adorján Samu*. Előbb föl kell venni a pénzeszkét — s azon gondolkodott, hogy mit is csináljon majd a pénzzel. Egy kicsit nem ártana elutazni Délre, de hát mégis okosabb, ha pár ruhát csinált — s majd kiesett a kocsiából, akkorát görbült, míg lekaptá a kalapját. Magának a vezérigazgatónak a felesége jött szembe a gyeplő szélén a nevelőkisasszonyyal meg a gyermekekkel. Az első pillanatra nem ismerte meg, hanem aztán amikor a kocsi már tovább ment s kanyarodott egyet, hogy újra látni lehetett azt, akik benne ül, a lornyonnal nézte meg. A fiu hálás volt érte. — Hallotta, hogy beteg voltam — gondolta magában — s meleggel öntötte el a részvét. Végre is még sines annyira elhagyatva az ember, mint ahogy hiszi.

Mintha egy kicsit lérszegedett volna azonban, a friss levegőben újra szédült. Megnézte az óráját s komikus grimaszt vágott. — Ej ha! —

(Az Ugron-ügy.)

Rakovszky István: Tegnap az ülés folyamán a t. honvédelmi miniszter ur rem hivatkozott és én kénytelen voltam egy három év előtt lefolyt ügyről nyomban nyilatkozni. Ezen nyilatkozatomra kijelentem, hogy amennyiben egyes részletekre tévedtem volna, mivel emlékezetemből hivatkoztam reájok, ezen tévedésemet kötelességemnek fogom tartani a Ház legközelebbi ülésén rektifikálni. Ennél fogva tartozom a t. honvédelmi miniszter urnak egy nyilatkozattal, — mivel tévedtem akkor, amikor ezeket mondtam, — arra is emlékszem, hogy a t. miniszter ur nem adott más választ, mint azt, hogy Ugron Gáborral egyáltalában meg nem verekszik. Igenis a t. miniszter ur ezt a választ adta ugyan, de indokolta is, amint ezt a kezemnél levő levél mutatja. Indokolta pedig, hogy Ugron Gáborral, a Kasics ügyben elfoglalt állásfoglalása miatt, nem akar szóba eszkekedni. Ez volt a t. miniszter urnak álláspontja, minél fogva nem indokolás nélkül, hanem indoklással tagadta meg az elégtételt. Ezen nyilatkozattal tartoztam a t. miniszter urnak. (Helyeslés.)

(A Rakovszky István képviselő említetté jegyzőkönyv így hangzik:

Tisztelt barátunk! Megbizásod folytán ma báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter urhoz kérdést intéztünk az iránt, hogy e hó 8-án a képviselőház zárt ülése folyamán tartott második felszólalása végén tett ama kijelentése, hogy a „Vaterland“-ban báró Bánffy Dezso volt miniszterelnök ellen megjelent vádat nem tartja korrektnak, reá is vonatkoztatott-e? Erre a következő választ kaptuk:

„Eldőrebocsátom Ugron Gábor magaviselését velem szemben és különösen a hírhedt Kasics-afférra. Minek folytán én öreg ember, öreg tábornok létemre, ki multjánál fogva nem éppen utolsó állást foglalt el a véderőben, magam ellen kénytelen voltam a beszületési eljárás kéri. Fel is mutatom ezenel Kasics 1889. április 18-án kelt és hozzáam intézett levelét, melyben ünneppély bocsánatot kér tőlem. Kijelentvén, hogy csak az akkori ideges állapotában ragadtatta magát el szertelenül sértő fellépésére. Ezen az alapon tehát én semmiképp sem lehetek hajlandó Ugron Gáborral egyáltalában szóba állani, vagy bármikor, bármítéle felvilágosított vagy elégtételt adni. De tudván azt, hogy ő neki bármikor, bármi kérdésben bármítéle elégtételt adni nem vagyok hajlandó: mindig óvakodom és óvakodom vele szemben támadólag vagy pláne sértőleg fellépni, mert tisztességes ember így nem jár el.

A tegnapi zárt ülésben történt megbeszélést én nem idéztem elő, de a helyzet olyan volt, amint azt minden jelen volt képviselő tudja, hogy mint a volt Bánffy-kabinet legidősebb tagja a felszólalás elől ki nem lértétem, ennek végén bírálatot kellett mondanom a történetek fölött. Még ez a kalamommal is igyekeztem teljesen tárgyilagos maradni; de utóvégre vagy korrektnak vagy nem korrektnak kellett kijelentésem az eljárás.

En az hiszem, nincs tisztességesen gondolkodó ember széles e világon, aki az én kijelentéseim után azt követelhetné volna tőlem, hogy az eljárás korrektnak jelezsem. Ugront megsejténi már a fentebb mondottaknál fogva sem lehetett szándékomb; ha azonban objektív bírálatom neki nem tetszik, arról nem tehetek, de semmiféleképpen ő neki rendelkezésére nem állok.“

Amidőn báró Fejérváry Géza honvédelmi mi-

Az idő tudniillik tünémenyosen gyorsan mult. Már másfél órát kocszított. Rászóltott tehát a kocsisra, hogy forduljon vissza. Mikor kitért az utcára, majd elűtöttek egy fiatalember, aki átment az uton. A kocsis morgott valamit, a fiatalember visszaugrott a lovak elől s Adorján rákiáltott a kocsiából:

— Maga az, Sommer! Megálljunk. — Hova megy?

— A Belváros felé.

— Jöjjön, elviszem.

A fiatalember az ő bankjában volt tisztviselő. Voltaképpen nem igen szerette, de most jól esett neki, hogy látta. Valaki a többiek közül, akárki, de mégis abból a fajtából való, aminek a tömegében ő is otthon van. Kezeltek s Adorján hátradulve az ülésen, derűs nyugalommal gondolt arra, hogy hogy most már nemsokára ő is bemegy a bankba. S felveszi a pénzt is — s ezenközben letette Sommer. Mosolyogva köszönt neki s most már csakugyan hazahajtott.

Két hét telt bele körülbelől abba, mig ujra elmehetett a bankba. Akkorra már magához tért egy kicsit. Az arca teltebb lett s a járása biztosabb. Eppen csak a haja, szegény haja, annak elpusztult a nagyobbik fele s a keze szörnyen uri formájú lett. Fehér és száraz. Akkorra már készen vitte be az írást is, amiben a pénzt kérte s egy kicsit még lustálkodva várta, hogy vajjon mennyit szavaznak meg. Ha keveset, ugy is lesz vagy kétszáz forint.

Benn az igazgató elő is terjesztette a dolgot. Későn, amikor az urak már indultak.

— Hát igen — azt mondta — van itt még valami. Adorján Samu a könyvvezetési osztály-

niszter ur ezen szószentíri választát becses tudomásra és rendelkezésére bocsátjuk, maradunk baráti tisztelettel

Rakovszky István s. k.
Thaly Ferenc s. k.

Kelt Budapesten, 1900. március hó 9-én.)

(Az ujnc-javaslat.)

Mezőssy Béla: Nem foglalok azzal a gunyos, lenöző viselkedéssel melyet a honvédelmi miniszter tanúsít a parlament iránt, mert akkor ő is folytonos közbeszólásokra bírná a minisztert.

Báró Fejérváry Géza: Jó, hogy rekedt vagyok, ugy-e? (Derűltség.)

Mezőssy Béa: Csudálkozok, hogy a javaslat pártolói nem beszéltek arról, hogy a nemzet elbirja-e az új katonai terheket? Andrassy is csak annyit mondott a javaslatokról, hogy csak egy kissé több terhet raknak a nemzet vállára. Boldog volna a magyar nemzet, ha ő is ilyen főuri könnyedséggel tallenné magát a terheken. Kérdi, hogy ha megszavaznák a katonai követeléseket, nem fogja az új hadügyminiszter az engedelmeyekre azt mondani, hogy előbb tanulmányozni fogja őket. A választók iránti kötelesség nem ér véget a választások után elpárolgott lelkesedéssel. A parlament nem zárkörű kaszinó, hanem a nép háza. Ha van csak egy képviselő a Házban, ki felhatalmazást kapott a katonai terhek felemelésére, a szlő is megszavazza a javaslatokat. Andrassy azt bizonyítgatta beszédében, hogy mihez nincs joga a nemzetnek. Ezért izgatta fel beszédével az egész nemzetet. E beszéd után ítélve hogyan gondolkozhatik arisztokratáink az a része, mely nevetetésénél fogva idegen a nemzetől?

Gróf Andrassy Tivadar: Éretlen, zöld beszéd! (Nagy zaj.)

Mezőssy Béla: Tessék okosabban mondani! (Hosszantartó, meg-megujuló zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Rendre!)

Molnár Jenő: Utasítsa rendre!

Justh Gyula: Hát mindent szabad odaát mondani!

Wessl Pál: Utasítsa rendre! Addig nem tárgyalunk! (Nagy zaj a szélsőba oldalon.)

Elnök: Legjobb leikismeretem szerint teljesítem elnöki tisztelem s semmi különbséget sem teszek. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Majd hozok fel példákat!

Elnök: Olyant, ami a rendutasításra okot adott volna, nem hallottam. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Méltóztassék bizalommal lenni az elnök működése iránt. (Nagy zaj.)

Mezőssy Béla: A magyar arisztokrácia a multban fényes tanuleit adta hazafiságának. Az a hazafiság azonban most egy házzal odább állott, most a cseh nemzet Viktor nemzetelnek jogairát.

Rakosi Viktor: Cseréljünk velük! (Derűltség.)

Gróf Andrassy Gyula: Mi nem cserélünk.

Mezőssy Béla: Hol van miniszter, aki követelni meri a nemzeti jogokat, ha a háta mögött egy kiváló politikus ül, aki lemondott a nemzeti jogokról?

Molnár Jenő: Utóajánlatot adott be. (Zajos derűltség.)

Mezőssy Béla: Mutassanak egy törvényt, amely szerint a dinasztizmus joga van nagybatalmi politikát folytatni. 1867-ben Deák szembeszállott Andrassy Gyulával, mert a nagybatalmi állás ellen beszélt. Magyar nemzeti politikát kellene követnie a dinasztizának,

ból segély irányában fordult az orvoság-pénztárhoz. Tessék határozni. A magam részéről nem igen ajánlhatom. A feleségem a multkoriban is fiákeren látta az illetőt és pedig a ligetben. Hát ha arra telik neki, akkor telik a gyógyulásra is.

— Roppant korhelyformán néz ki az ember — mondta az ügyész, aki a könyvvezetési osztályon át ment be az igazgatóság termébe.

— Az nem sokat bizonyít. Beteg volt.

— Magam is kétlovas kocsin láttam a multkoriba — mondta a tekintélyes igazgató, a kinek most is a szájában volt a vastag borostyánszínke, végében a kis szivarral. — En nem igen engedem meg magannak ...

— A Sommer szintén meséli odalenn, hogy gumiráfós hintón röpitette egyszer haza. Az efféle újságolást szeretik némelyek, bár esetleg csakugyan nem vezette rossz szándék ...

— Mindegy. Ha jut kocsisra, jusson orvos-ságra is.

— Hol lesz este? — kérdezte a tekintélyes ur visszafordulva, de már a kilincsen volt a keze.

A kérdés az igazgatónak szóllott. Az azonban csak felvonta a vállát. Nem tudja.

Egy másik ur, aki még az asztal mellett ült, ugyanesak az igazgatóhoz szóllott.

— Pénzt nem kezelek?

— Ki?

— Az a fiákeres.

— Nem, ahhoz nem juthat. — S az ajtó felé fordulva felelt a másiknak is. — Talán vendéglőben, ha az asszony is akarja. Majd hirt adok.

A tekintélyes ur dunnyögött.

— Jó.

mert csak így biztosíthatja jövőjét. Sajnos, a dinasztia nem tud ősszhangba jönni a nemzet érzelmeivel. Egész határozottsággal meg kell mondani, hogy nekünk nem kell a rongyokban silylődő nép nagyhatami politikája, hanem független magyar hazára van szükségünk. Mennyi vér tapadt a dinasztia politikájához! A Miatyánk, azt mondja, hogy „bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk.“

Madarász József: En nem bocsátok meg! (Derűltség.)

Mezőssy Béla: Mi megbocsátunk, de nem feleldünk. Azt ajánlja gróf Andrassy Gyulának, hogy menjen Bécsbe, ott feldisznik ilyen beszédért, Szünetet kér.

Elnök: Az ülést félfiggeszti. Szünet után.

Mezőssy Béla: A volt nemzeti párt alelnöke tegnap igen jól hallotta a honvédelmi miniszter közbeszólását, de azt már nem hallják, mik a nemzeti követelmények, amelyek pedig programjukban benne vannak. Két füzöt ismer: a Tiszta-télet és volt nemzeti pártét. Az a kérdés: ez utóbbi azon a uton halad-e, mint a Tiszta Kálmán pártja, vajjon fenntartják-e programjukat? ...

Biro Lajos: Igen! Igen!

Mezőssy Béla: Tiszta Kálmán az 1875-iki füzőkor kijelentette hogy elveit érvényesíteni fogja. De bosszu, politikai multja alatt semmit sem tett. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Tudni akarja, hogy a volt nemzeti párt akara-e volt elveit e vita keretében érvényesíteni? Felelzi, hogy a volt nemzeti pártának meggyőződésük elenére kell a rosszat, a lehetetlent fedezni. Csak az ő támogatásukkal lehetnek e javaslatok törvények. A nemzeti párt vaskövezetellességgel harcolt minden kormány ellen s egyforma feltételeket szabott minden miniszterelnöknek. Ismerteti, hogy mik voltak a nemzeti párt katonai követelései. Ezek vonatkoztak a hadsereg cimerére, zászlójára, nyelvére és oktására s követelték, hogy a nemzeti kultúra minden terén a hadseregben érvényesüljön. Annya korompakt már a szabadelvűpárt, hogy nem árt egy kis történelmi reminiscencia. (Tetszés és taps a szélsőbaloldalon.) Még kis embert sem lehetett a nemzeti pártól átcsabítani, annát kevésbé vezért. Kijelentették, hogy az elvtagadás, mely ez országban oly gyakori, az ő lábaiknál meg fog állani. (Mozgás és zaj.) A történelem órája ütött a váltó lejárt ut az ideje, hogy a volt nemzeti párt az elvek megvalósításáról gondoskodjék. A legveszélyesebb neme az aposztázának az, ha az új pártban fenntartják elveiket, s fenntartják a cselekvési szabadságot ...

Szentiványi Árpád: Annak megvan az értelme!

Mezőssy Béla: Nem értelmet, de eredményt szeretne látni.

Szentiványi Árpád: Áki zölden vágja le buzáját, az nem eszik belőle.

Mezőssy Béla: Sajátságos buza, melyet 26 év előtt vetettek, de még ma sem arathattak le. (Zajos tetszés és taps a szélsőbaloldalon.) Joga van a t. volt nemzeti pártnak azt mondani, hogy bizik a honvédelmi miniszter ur kijelentéseiben ...

Biro Lajos: Es Széll Kálmán girójában! (Nagy derűltség és felkiáltások; a szélsőbaloldalon: Igy vagyunk! Majd megvátoljuk. (Folytonos zaj.)

Rakovszky István: Hát olyan rossz firma a honvédelmi miniszter, hogy váltója nem ér semmit, hanem giráns kell? (Derűltség és felkiáltások a néppártban és a szélsőbaloldalon: Gratulálunk! Mozgás jobbfelől.)

Mezőssy Béla: En elismerem, hogy a t. képviselő ur most őszinte volt.

Biro Lajos: Mint mindig! (Zaj jobbfelől. Elnök derűltség a szélsőbaloldalon.)

Mezőssy Béla: Igen, mint mindig, mert tudom, hogy az ő szemében a honvédelmi miniszter ur nem annyira hiteképes a politika terén, mint a miniszterelnök ur.

Biro Lajos: Ezt már nem mondtam. (Halljuk! Halljuk!)

Mezőssy Béla: Méltóztassanak azonban tudomásul venni, hogy a miniszterelnök ur a minap a bíróság előtt jelentette ki, hogy ő váltót senkinek sem girál. (Hosszantartó derűltség és tetszés a néppártban és a szélsőbaloldalon.) De komoly kérdés ez, t. képviselőház. Biro Lajos t. képviselő urnak tökéletesen igazat adok, mert volt idő, mikor 1883-ban az akkori nemzeti párt arra a garanciára abszolút semmit sem adott. Semmit sem adott akkor, amikor az 18-9. évi VI. törvények 25. §-a tárgyában egy határozati javaslat nyújtott itt be, amelyet girált a honvédelmi miniszter ur, giráta a szabadelvűpárt ahol az egyhanglag határozattá emellett és ahonnan Gajári Odón határozati javaslatában idekerült. de akkor a nemzeti párt azt mondta, hogy a nemzet jogait nem lehet elcsavartató formulák és miniszteri ígéretek önkényére bízni. (Elnök tetszés a szélsőbaloldalon.) hanem történelmagyazafataltan, szabatos és törvénybe foglalt jogszabályval kell azt biztosítani. (Elnök tetszés a szélsőba oldalon.) Es ez kétségteletlenül így is van.

László Mihály: Hát az elenézki modhatja! Ha ez ember az elenézken van, mondat ilvesmit! (Hosszantartó zajos derűltség a bal- és szélsőbaloldalon.)

Gabányi Miklós: A birkanyáj kolomposai megszólalnak!

Fozsgay Miklós: Ugy látszik, a saját gimnáziumában tett erőttségét. (Nagy zaj. Elnök csemet.)

Mezőssy Béla: Ha a t. közbeszóló képviselő ur vezetése a att áló intézetben is így oktatták a politikai következetellességre a gyermekeket, akkor le-

EMPIRISMUS

A világbülesézet rendszerében egyedül az empirizmus az, melyet a józan észszel követni lehet és követni kell. Minden emberi dologban csupán a tapasztalás volt és lesz a mester, így a fiziologiában is. Vajjon van-e híres orvos a világon, a ki gyógykezelésében közben tapasztalataira nem hivatkoznék? A Dr. Brok főfajás eleni porát is számos elismerő levél ajánlja a szenvedő emberiségnek. Idésségtől, szellemi erőletetésől, álmatlanságtól, gyomor-bajtól, meghűléstől eredt főfajást rögtön megszüntet a Dr. Brok-féle por (11 por 1 ft) vásárolja a gyógyszerárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készítmény csak üvegekben kapható.

50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-körút 5. (Megrendelések forduló postával eszközöltetnek). Ártalmatlan növényi részeket tartalmaz, miáltal a nagy közönség mint házi cikkeket vásárolja a gyógyszerárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készítmény csak üvegekben kapható.

vel, hogy a nyilvános iskolákban alkalmazott és törvényes minősítéssel bíró felekezeti tanítók és tanárok is, mint az államiak, maguk és családjaik részére az államvasutakon feláru kedvezményben részesülnek? Ha igen mikor szándékozik ezt az intézkedést életbeléptetni?

Láng Lajos: Azokat az okoskodásokat, amelyeket t. képviselőtársam előadott, mintha én talán nem becsülném annyira a felekezeti tanárokat, mint az államiakat, el nem fogadom. Semmi okom nincsen arra, hogy a felekezeti tanárokat s tanítókat kevésbé hasznos és fontos tényezőnek tartsam, mint a többieket. (Helyeslés a baloldalon.)

Már most azt méltóztatnak mondani, hogy akkor miért nem terjesztim ki rájuk a kedvezményeket? Hát az okok ugyanazok, mint amelyeket a fönnebb említett esetben már előadtam, nevezetesen, hogy nagyon messzirevezete és helytelen volna a vasúti egykedvezmények dolgában azt az álláspontot elloglalni, hogy mert valakinek van, hát kell, hogy mások is kapjanak. Ez a kiterjesztés a legnagyobb veszedelem volna. mert méltóztatnék elhinni, mindig lehet igen sok méltányossági okot találni arra, hogy miután bizonyos társadalmi elemeknek vannak ilyen kedvezményei legyenek másoknak is. Hiszen így lassankint odajutnánk, hogy alig volna ember, aki a vasúton fizet!

Förster Ottó: Az volna jó! (Derűtlenség.)

Láng Lajos: Ez tréának megjárja, de komolyan elgondolni, azt hiszem, nem lehet. Amint tehát most alkalommal is méltóztatott tudomásul venni azon álláspontomat, hogy a kedvezmények kiterjesztése olyan eljárás volna, ami az államkincstárnak, vagy jobban mondva az államvasutaknak a jövedelmét a legalaposabban veszélyeztetné, ugy most is nagyon kérem a Házat... (Felkiáltások a néppárton: Singernek van szabadjegye!) Bocsnatot kérek, nincs és tudommal soha nem is volt. (Mozgás. Zaj és ellenmondások a néppárton.) Én most az újságírókkal szemben is arra az álláspontra helyezkedem, hogy jegyvek számát korlátozzuk és általában minden térer a törekvés az, hogy az ingyenyjegyeket korlátozzuk és ne szaporítsuk. (Helyeslés a jobboldalon. Mozgás a néppárton.) Kérem a t. Házat, méltóztatásik válaszmot tudomásul venni. (Helyeslés a jobboldalon. Ellenmondás a néppárton.)

Daranyi Ferenc nem vette tudomásul a választ. A Ház tudomásul vette a választ.

(A krusedoli látogatás.)

Csávolszky Lajos a következő interpellációt terjeszti elő: A lapokban olvassuk, hogy Szerbia királya és királynéja folyó hó 11-én a magyar állam területére jönnek, néhai Milán király sírjának megátogatására s őket mint a magyar király vendégeit Zimonyban a királyi képviselőben a horvát bán fogadja. Minthogy a magyar államnak a külölddel szemben mindig, mint egységes államnak kell megváltkoznia a nemzetközi érintkezések minden alakjában, a külöldi fejedelmeket is, ha Szent István koronájának területén tartózkodnak, nem a horvát bálnak, hanem a magyar állam felelős minisztereinek kell fogadni. A magyar szent korona országai területének Horvát-Szlavonországra csak egy része, a rész pedig nem képviselheti az egész államot s így Horvát-Szlavonországra bánta sem képviselheti a magyar államot. Ha tehát igaz a hír, mit a lapokban olvassuk, azt kérem a minisztereink irtól, miképp tudja az egységes magyar állam méltóságával és szuverenitásával összeegyeztetni azt, hogy midőn egy idegen uralkodó a magyar állam területén látogatást tesz, azt nem az egységes magyar államot képviselnie egyedül hivatott felelős magyar kormány, hanem a horvát bán fogadja. Ha pedig ezt a minisztereink ur sem tartja közigyogym értelmében helyenvalónak hajlandó-e azonnal intézkedni, hogy Szerbia népének uralkodója az egységes magyar állam tényének megfelelő fogadtatásban részesüljön, nem csak a király hanem a felelős minisztérium részéről is?

Szell Kálmán: Egyetértek Csávolszky Lajos t. képviselő uralban, hogy a magyar államnak kifele minden nemzetközi érintkezésben a maga egységében felelős kormánya, a minisztereink által kell jelentkeznie. Ebben az esetben azonban nem ugy áll a dolog, amint t. képviselőtársam mond a. hogy t. i. a szerb király és királyné Magyarországon látogatást tesznek. (Eljenzés a balkézpáron.) hanem a dolog ugy áll, hogy minden politikai vonatkozás és minden politikai akció indok és cél nélkül a szerb király ő felsége egy személyes pietási kegyeletet tényr ró le. Már most ennél is, mert szomszédos fejedelemtől van szó, természetesen kellő tisztelettel történik ez a fogadás. (Helyeslés a jobboldalon.) Az a megállapodás, hogy a helyi hatóságok lojalki fogadni és a horvát bán fogja üdvözölni mint aki a helyi hatóságnak az élén áll. De azért a magyar állam nem tinnék el, mert méltóztatnak tudni, hogy a horvát bán egyuttal magyar közöjgi méltóság, magyar zászlós ur, még pedig a nagyobb zászlósok harmadika, ezt a méltóságot a törvény számára fenntartotta. és mint ilyen jelenkezik mindenütt. Kérem a t. Házat, méltóztatásik a választ tudomásul venni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Csávolszky Lajos: Nem veszi tudomásul a választ, mert a látogatás politikai jelentőségét elvitatni nem lehet. A minisztereinknek ez az álláspontja olytatása az utlevél-ügynek s megsértése a magyar államegységnek.

Szell Kálmán: (Halljunk! Halljunk! Illo tisztelettel, de egész határozottsággal álltom, hogy a magyar állam egységét és a magyar állam jogát sem nem sértettem, sem nem sértetem. (Ugy van! Ugy van!

jobbiek!) és el nem homályosítom sem ebben sem más kérdésben, és ez ellen a vád ellen a magam részéről határozottan tiltakozni bátorodom. (Helyeslés a jobboldalon.) Hogy ez a kérdés az utlevél-ügyvel milyen összefüggésben van, azt nem tudom megérteni, de látom, hogy mesterségesen összekötésbe van veie hozva.

Thaly Kálmán kéri a Ház határozatképességének konstatálását. (A jegyzők megszámlálják a jelenlevőket.)

Szell Kálmán: Éppen ma hallottam azt a vádat, hogy a minisztereket figyelmeztetni kell, hogy az interpellációkra a választok kötéseszerűen minél hamarabb adják meg. En minden aktuális kérdésben, de a többiekben is mindig megadtam a választ. Hát hogyha én mindig megadom a választ, akkor ne méltóztatssanak ilyen felszólalásokkal tulhajtva lehetlenné tenni hogy az időt kitöltjük. (Ugy van! Ugy van! jobbiek!) Most már többen bejöttek és így határozatképesek vagyunk.

Thaly Kálmán nem ragaszkodik kérelméhez.

A Ház tudomásul vette a választ.

Elnök ez ülést két óraker bezárta.

BELFÖLD

Gulner Gyula kitüntetése. *Gulner Gyula*, a belügyminisztérium politikai államtitkárát, amint értesülünk, a *Lipótrend Képek* szerzőjével tüntette ki a király. Ezt a kitüntetést bizonyára általános örömmel veszi tudomásul a politikai világ, amelynek osztatlan nagybecsülését bírja *Gulner Gyula*. Egy hosszú közpálya tiszteletreméltó munkásságával, a hazafiai és férfierényekről való folytonos tanúságtétellel szolgált rá ez a kiváló politikus a kitüntetésre is, s arra a szimpátiára is, amely kitüntetését fogadja.

A belügyminisztérium tisztikara *Szell Ignác* államtitkár vezetésével mellet a délelőti 11 óraker testületileg tisztelt *Gulner Gyula* államtitkáránál, kitüntetésé a kalmából. A minisztériumi tisztikarhoz csatlakoztak az országos levétár hivatalnokai akiket *Pauler Gyula* igazgató vezetett. A belügyminisztérium nagytermében tolyt le az üdvözlés, ahol *Gulner Gyula* államtitkár az egybegyűlt zajos éljenzéssel fogadták.

A tisztikar nevében *Szell Ignác* üdvözölte *Gulner Gyula*t, meleg szavakban adván kifejezést a belügyminiszteri személyzet közszeretében és közbeesülésben álló államtitkárának teljesen megérdemelt kitüntetésé fölött.

A zajos éljenzés leosilapultával *Gulner Gyula* szözlöt és rövid válaszában meghatottan fejezte ki köszönetét az üdvözlésért, kifejevén, hogy a kitüntetést olyannak tekinti, amelylyel egyuttal a minisztérium tisztikárának szolgálatát és munkássága nyertek külső elismerést. Kéri a tisztikar tagjait, hogy támogassák őt a jövőben is és legyenek meggyőződve arról, hogy a személyzet érdekeit mindenkor szívén fogja viselni.

A képviselőház bizottságából. A képviselőház közlekedési bizottsága ma délután 4 óraker *Förös László* elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a kormány részéről megjelentek *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter és gróf *Wickenburg* Márk államtitkár. A bizottság *Dobiecsky* Sándor előadása mellett változatlanul elfogadta a balaton-szentgyörgy-keszthelyi vasut keszthelyi-tapolczai folytatóság vonalának és a békéscsaba-békésvásztói vasut engedélyezésére vonatkozó két javaslatot.

Az 1851. évi vasúti üzletrendtartás hatályának fenntartásáról szóló törvényjavaslatot szintén *Dobiecsky* előadó ismertette. *Láng Lajos* miniszter utalt arra, hogy ez a javaslat is szöröl-szóra ugyanaz, ami a *Banffy-Badeni*-kiegyezésben is benn oltgatott. Ez az eddigi gyakorlati szemben a közösügyek sorából kivételét s külön javaslatba fogatott és ez a külön javaslat áll ma a bizottság előtt. A bizottság *Kállay Lipót*, *Feitész* Artur, *Behlen* Balázs és *Smialowszky* Valér felszólalására a javaslatot elfogadta és egyben azon óhajának adott kifejezést, hogy a vámszövetségbe vonakozó javaslatot, amely a közlekedés-üggyel szoros kapcsolatban áll tárgyalás végeit kiadja a közlekedésügyi bizottságnak is. *Láng Lajos* miniszter a legnagyobb készséggel kijelentette, hogy a maga részéről ezt óhajt támogatja. — A hódmézövárhegyi-makó-nagy-szentmiklósi és a felsőőr-tarcsa-felsőörvi helyérdekű vasut engedélyezéséről s. óló jelentéseket a bizottság szintén tudomásul vette és az elnök megjegyzésére *Láng Lajos* miniszter kijelentette, hogy a magánvállalkozásnak mindig teret nyit a máv. gépgyárának kizárólagossága a sinekre néve ez esetben az állam nagy-mérvű hozzájárulásával magyarázandó. *Szter* Aliréd, *Eggenhofer* József, *Konkoly-Thege* Miklós, *Kállay* Lipót és báró *Feitész* Artur szintén a magánvállalkozás támogatása mellett lojaltak állást.

A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap *Ho-do* sy Imre elnöklete a'lt folytatta a polgári perrendtartás törvényjavaslatának tárgyalását. A tulajdonkép-

peni vita a szegényjogról szóló ötödik fejezetnél indult meg.

Sanak Imre aggodalmát nyilvánítja a fölött, hogy a 112. §-nagyon kiterjeszti a szegényjog körét, amikor feljogosítja a bíróságot, hogy ebben a jogban azt a lelet is részesítse, aki a perközltségben nem képes ledezeni a nélkül, hogy saját és hozzátartozóinak szükséges tartása sörélmel szenvedne. A szegényvédelem ma is igen nagy terheket ró az ügyvédségre, különösen mert igen sokan veszik igénybe a szegényvédelemet és tisztán perelkedési mániából olyan perket indítanak, amelyeknek sikere már eleve ki van zárva. Ezért szükségesnek tartja a biztosítékok felállítását arra, hogy az ügyvédséget a már eleve céltalan szegényvédelemmel ne terhelhessék meg túlságosan. A szegényvédelem országos szervezését ajánlja, esetleg az ügyészi megbízott mintájára, a szegényvédelem állami honorálásával és akként berendezve, hogy az ne csak peres, hanem perenkívüli ügyekben is igénybevehető legyen. Felveti azt a kérdést is, nem lenne célszerű arról gondoskodni, hogy a szegényvédelem túlnyomó részben a kezdő ügyvédeknek jusson és ellenszolgáltatásésként ezeket nevezze ki a bíróság előforduló esetekben gondnokokul.

Plösz Sándor igazságügyminiszter hangsúlyozza, hogy a javaslat a szegényjog szabályozásában a mai jognál részben szigoribb, amennyiben előzetes megvizsgálást rendel annak a kérdésnek, hogy a szegényjogon kérő perelkedés már előre teljesen eredménytelennek nem mutatkozik-e és ha igen, akkor a szegényjogi jogot nem adja meg. Igaz, hogy a mai jognál tágabban határozza meg a javaslat a szegényjog fogalmát, de ennyira szükségesnek tartja elmenni, mert a szegényjogra szoruló érdekekben nem lehet mellőzni annak a vizsgálatát, hogy a szegényjogért folyamodók vagyoni viszonyai a megüdvöztető per költiségeivel milyen arányban vannak. Méltánytalan lenne pl. azt akinek 400 forint nyugdíjon kívül semmi vagyona nincs, vagy pl. azt a földművet, akinek csak egy kis háza és a mellet meg csak családja van, elzárni attól, hogy például egy nagyrétű örökség iránt per indíthasson, már pedig ha szegényjogot nem kap, a pert meg sem kezdeheti. Felszólalt még *Issekutz*, *Simonyi-Semadam* Sándor, *Sághy* Gyula, különböző indítványokkal levele föl, de a miniszter eljenzése után a bizottság ezeket az indítványokat elvetette és a 112. §-t változatlanul elfogadja. Több indítvány merült föl a 113-117-ik §§-oknál is, de az igazságügyminiszter csakis az utóbbi szakasznál *Szivák* indítványát fogadta el, amely szerint akkor is más ügyvéd kirendelését lehessen kérni, ha a szegényvédő ügyvéd nem lakik a megkeresett bíróság székhelyén. A bizottság erre a 117. §-t ezzel elfogadta. Ehhez képest a miniszter annak szövegét később fogja előterjeszteni.

A tárgyalást február 12-én, csütörtökön délután 5 óraker lojattak.

KÜLFÖLD

A macedóniai mozgalmak. Minél jobban közeledik március, mikor a hó olvad, mikor a forradalmak kitörni szoktak, annál riasztóbb hírek érkeznek nemcsak Macedóniából, de Szerbiából és Olaszországból is, sőt sokan makacsul ragaszkodnak azon föltevéshez, hogy a tavasszal monárkiánk mozgósítani fog. Erre magyarázzák néhány hadihajónak a flumel kikötőben való megjelenését, holott ezek csak a szokásos tavasi látogatást teszik ott meg. Beszélnek arról is, hogy Olaszország teljesen el van készülve az intervencióra, akár a Balkánon történék ez, akár Tripoliszban. A *Figaro* konstantinápolyi levelezője pedig két, *Philippopolis* és *Szofia*ban feladott sürgöny másolatát küldte be lapjának, melyek azt jelentik, hogy a szultán elrendelte Macedónia ellen 240 000 embernek a mozgósítását. A csapatok szállítására állítolag az ottomán gőzhajóflotta összes hajóit lefoglalták. Az adriánápolyi és szaloniki-i hadtesteket és a bolgár határon levő csapatokat tetemesen megerősítik.

A *Figaro* ebben a mozgósítási tervben, melylyel a szultán a világot meglepte, roppant nagyfontosságú eseményt lát, mely a legkomolyabb bonyodalmakat vonhatja maga után, ha ugyan tény, hogy a szultán ennek a nagy seregnek a mozgósítását elrendelte. 240 000 embernek mozgósítása Macedóniában abban a pillanatban, mikor Oroszország, Ausztria-Magyarország és Franciaország a macedóniai reformok végrehajtását sürgetik, okvetetlenül siettetni fogják a tavaszra tervezett forradalomnak a kitörését. A diplomáciai világ azonban azt reméli, hogy a szultán ettől a meggondolatlan provokációtól eláll. A hatalmak valószínűleg egyértelműleg fogják kifejezni a portának, hogy mily veszedelmet idéz elő ezáltal s mennyire bonyolulttá tenné az amugy is zilált macedóniai állapotokat.

E hír cáfolatúal egyébként a következő távirat érkezett Konstantinápolyból:

A porta állítolag azt a bizalmas jelentést kapta, hogy március 5-ike és 14-ike között Macedóniában kitör a lázadás. Efféle valótlan vagy tulzolt jelentések

Megjelent

Mikszáth Kálmán 1903. évi Almanachja

18 elbeszéléssel első irótköt. — Ara díszkötésben 2 korona. — 2 kor. — 20 iller beklédése esetén portmentesen küldik a kiadó — Singer és Wolfner — VI. ker., Andrássy-ut 10. szám.

az utóbbi időben tömegesen érkeznek és riasztó híreszteléseket vonnak maguk után, így például azt, hogy nagy redif-osapatokat mozgósítanak, holott ezt eddig el nem határozták és egyelőre nem is tartják szükségesnek. A határszéli területre elhelyezett csapatok, amelyeket a múlt év óta meg is erősítettek, komoly eshetőségekre is elegendők, sőt a hadügyminisztérium a szeptember óta fegyverben lévő többi redif-zászlóalj elbocsátását is tervezi és azok helyett más, kisebb számú redif-zászlóaljakat szándékozik behívni.

Karavelov halála. Szófiából jelentik, hogy Karavelov ma éjjel hirtelen elhunyt szélhűtésben. *Petko Karavelov* Bulgária legújabb történetében előkelő szerepet játszott. Születésére és nevelésére nézve orosz lévén (Moszkvában született), élénk összeköttetésben állt a moszkvai szláv-egylet legjelentékenyebb tagjaival. Kezdetben a poltavai gimnáziumban tanárkodott, aztán Filippopolba ment, hogy részt vegyen az 1876-iki fölkelés előidézésében. Az orosz-török háború kitörése után Cserkaszkij herceg Karavelovot magához hívatta, hogy vele megbeszélje Bulgáriának orosz közigazgatását. A hercegnél tartott tanácskozásoknak Karavelov, akkor Vidin alkormányzója volt a lelke. II. Sándor cár személyesen ismerte s igen fontos küldetésekkel bízta meg, amelyeket nagy sikerrel végzett. Az első tirnovói nemzetgyűlésen (1879) Karavelov már a radikálisok vezére volt s mint ilyen élénk részt vett a tirnovói alkotmány kidolgozásában. Népszerűsége annyira nőtt, hogy 1880-ban miniszterelnökké nevezték ki, miután előbb Cankov kabinetjében volt pénzügyminiszter. De nem sokáig volt a kormány élén, mert 1881-ben Kelet-Ruméliába ment, hogy a nagy-bolgár eszme mellett agitáljon. Mikor 1884-ben Cankov a kormánytól visszalépett, utóda Karavelov lett, akkor a szobranye elnöke, hogy a filippopoli forradalmat előkészítse. Minden eszközt főlhasznált arra nézve, hogy Sándor fejedelmet rábírja a forradalom elismerésére s Kelet-Ruméliának Bulgáriával való egyezkedésére. Ismeretes, hogy ezt a forradalmat III. Sándor cár nem helyeselte. 1886-ban Sándor fejedelmet megfosztották trónjától s Karavelov is megbukott. Sztambulovval és Muskurovval együtt ellenforradalmat szervezett s Sándor fejedelmet visszahozta. Mikor Sándor leköszönt, egyik régensnek Karavelovot tette meg, aki később Sztambulovval meghasonlott, mert ez tudni sem akart az Oroszországhoz való közeledésről. Elbocsáttatását kérte, hogy Sztambulov ellen agitálhasson. Sztambulov Karavelovot elfogatta s hazaárulás miatt vád alá helyezette, de pár hónap múlva visszanyerte szabadságát. 1892-ben összeesküvés gyanúja miatt ismét elfogták s a hírhedt fekete mecsete (Oserna dsamija) vitték, hol teljes három esztendőig szenvedett. Ezelőtt két esztendővel belügyminiszter volt. 63 évet élt. A szobranye mai ülésén *Dánev* miniszterelnök megemlékezett Karavelovról és az önzetlenség mintaképének mondotta. A szobranye elhatározta, hogy Karavelovot államközönségen temetik el és az elhunyt családjának 6000 franknyi évi nyugdíjat adnak. Ferdinánd fejedelem részvét-levélrel küldött az özvegynek.

Venezuela. Mindjárt aztán, hogy az angol nagykövetség megkapta az értesítést arról, hogy Roosevelt elnök nem vállalja a döntést, *Bowen* meglátogatta *Herbert* angol nagykövetet, aki influenztában szenved s azért megkérte Bowenet, hogy látogassa meg. *Herbert* közölte *Bowennal*, hogy megjött a jegyzőkönyv, amelyet most előkészít az aláírásra. Később báró *Speck* meglátogatta *Bowen* és közölte vele, hogy a német jegyzőkönyv is megérkezett. Hivatalos körökben azt beszélik, hogy az amerikai kormány nem akarta Bowenet kizárni a tárgyalásokból. A mellett Roosevelt elnök a döntésre való felhívást, ha akarta volna, sem fogadhatta volna el *Bowen* hozzájárulása nélkül, már pedig ezt a hozzájárulást a szövetséges hatalmasságok képviselői sem meg nem szereztek, sem nem kérték. A mai napot egyelőre a jegyzőkönyv aláírására való előkészületekre szánják. Tegnap este kijelentették, hogy a szövetséges hatalmasságok mindegyike két jegyzőkönyvet készített elő a *Bowen* által való aláírásra. Az első jegyzőkönyv mindenesetre intézkedik az előnyösség kérdésének a hági békebírással elé való terjesztéséről és arról, hogy az a bírásal egyidejűleg megszüntetik a venezuelai kikötők ezását. A másik jegyzőkönyv a különféle hitelezők követeléseinek kielégítése módjáról intézkedik. Ez a jegyzőkönyv kimondja, hogy első sorban a szövetséges hatalmasságok mindegyikének

550 font sterlinget kell fizetni. Hír szerint a három hatalmasság jegyzőkönyvei egyes részletekben eltérnek egymástól.

HIREK

A dómnál.

Magasba nyúló sziklabérc-tetőn
All a dicső dóm s égbe néz merőn;
Az óriási márvány-oszlopok
Között a felhők fátyla imbolyog;
Kékül hegyeknek távolába
Villog hatalmas kupolája;
S melyen az alkony bíborfénye rezg:
Csillog fölötte tündöklő kereszt.

A szem csak félve néz e büszke dómra
Mely mintha egy világnak őre volna;
Vagy Krisztusnak emelt diadal-ív,
Melynek láttára megbömb a szív:
Az egyszerű halász-apostolok
Alakja itt hó-márványból ragyog;
Mindenfelé fény, pompa csillog itt,
Túlragyogván az égnék csillagait.

A táj fölött most minden hallgatag,
Csak lenn a hullámok morajlanak,
Holott pompázva néz a kék Dunára
A hercegeknek tündér-palotája.
... Imára cseng s elhal az estharang ...
Mély csend ... csak néha tör fel földi hang:
— A kanonokok gazdag udvarán
Csibéket ildós egy cselédeleán.

Benedek János.

Budapest, február 7.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-ikén új előfizetést nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelet ölvásóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Az udvar köréből. *Ottó* főherceg és *Josefa* főhercegné tegnap este Budapestre érkeztek, *Attems* grófné, *Salm* grófné udvarbírók és gróf *Pallavicini* udvarmester kíséretében. A főhercegi vendégek a királyi palotának a Krisztinaváros felé néző részében szálltak meg.

Ő felsége ma délután 3 órakor a királyi várpalota új éttermében családi ebédet adott, amelyen résztvettek: *Ottó* főherceg és *Mária Josefa* főhercegnéasszony, *József Apóst* főherceg és *Augusta* főhercegnéasszony, báró *Dlanhovesky* altábornagy, főudvarmester, *Attems* grófné, főudvarmester, gróf *Salm-Reiferscheidt* százados, szolgálattevő kamarás, gróf *Seapary* József százados, kamarai előjáró, *Zichy* grófné, udvarbíró; azonkívül *Liechtenstein* herceg, első főudvarmester, gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy, gróf *Paul* lovassági tábornok és *Boltras* vezérőrnagy főhadsegédek, aradvári *König* Károly osztályfőnök, dr. *Kerzl* József udvari orvos, *Höhnell* lovag, korvettkapitány, báró *Apor* Sámuel őrnagy és *Gozani* márkis őrnagy szárnysegédek, *Fabini* Lajos őrnagy, *Skreem* Sándor lovag százados az arciér-testőrség parancsnoka, *Török* Sándor százados, a m. kir. testőrség parancsnoka, nemes *Deitenhofen* százados, a gyalogtestőrség osztály-parancsnoka és az őrparancsnok.

— Új műszaki tanácsosok. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Schaffer* Antal és *Gerő* Ferenc főmérnököknek a műszaki tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— A pápa beteg. *Rómából* jelentik, hogy a sixtusi kápolnában ma délelőtt IX. *Pius* pápa halálának évfordulója alkalmából gyászmisze volt. A pápa elejétől végig jelen volt az istentiszteleten és gyenge meghűlése dacára áldást osztott.

— Adomány. Gróf *Andrássy* Dénes, a jótékony-ságaról ismert főúr a *Szerzet-egyesületnek* segélyül 2000 koronát küldött az egyesület elnökéhez, *Özvegy* gróf *Almássy* Györgynekhez. Szeretett nejeinek emlékezetére. Az egyesület feliratban köszönte meg a nemesszívű adományt.

— Külföldi kinttatetés. *Alfonso* spanyol király *Sainmay* Tonyt a Párisban élő kiváló magyar szobrászművészt, az *Isabella*-renddel tüntette ki.

— Forster Gyula kinttatetés. *Forster* Gyula nyug. miniszteri tanácsost és a műemlékek országos bizottságának elnökét *XIII. Leo* pápa a *Szent-Gergely*-rend nagykeresztjével tüntette ki. *Vassary* Kolos bíboros hercegszékében ma délben dr. *Kohl* Medárd püspök és *Andor* György titkár jelenlétében adta át ünnepélyesen *Forster* Gyulának remek beszéd kíséretében a magas papai kinttatést, amelyet a kinttatott megfogadott köszönt meg. Az aktus után a hercegszékben díszbédet adott, amelyre a kinttatott miniszteri tanácsos is hivatalos volt.

— Az igazságügyi orvosi tanács új tagjai. Az igazságügyminiszter dr. *Bárony* János főorvos egyetemi magántanár, dr. *Bókay* Árpád egyetemi ny. r. tanár, dr. *Kitók* Zsigmond gyakorló orvost és dr. *Tóth* Lajos közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos egyetemi magántanárt az igazságügyi orvosi tanács tagjaivá három év tartamára kinevezte.

— A szerb királyi pár *Krusedolban*. Belgrádból táviratozzák: A megállapított program szerint a királyi pár február 11-én, szerdán délelőtt 10 óra 15 perckor érkeznek. Innét kocsin a *krusedoli* kolostorba mennek, ahol *Brankovics* patriárka rekviemet mond s ezután reggeli lesz. A királyi pár délután 5 óra 45 perckor indul el *Karlócáról* és este 7 óra 20 perckor érkezik *Belgrádba*.

— Hortoványi József temetése. Dr. *Hortoványi* József országgyűlési képviselőt, a *Magyar Állam* főszervezőjét ma délután szentelték be s-utcai lakásán, hogy aztán holttestét a *Balatonfűrésd* melletti családi sírboltba szállítsák. A beszenteléshez eljött az elhunyt képviselő számos képviselőtárs, barátja és tisztelője. Ott voltak: Gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke; dr. *Wekerle* Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, gróf *Zichy* János, dr. *Falk* Miksa, *Csávossy* Béla, *Schmidt* József, *Véssi* József, *Ugron* Gábor, *Sághy* Gyula, dr. *Günther* Antal, *Molnár* Jenő, *Förster* Ottó stb. országgyűlési képviselők, továbbá *Polónyi* Géza, gróf *Kreith* Béla, *Prém* József, az elhunyt sógora, *Csiklay* Lajos, *Margalits* Ede, *Pártos* Béla és még számosan. A beszentelést *Kohl* Medárd végezte lényes segédlettel. A szertartás végeztével dr. *Margalits* Ede egyetemi tanár, a *Pázmány*-egyesület elnöke lépett a ravatalhoz s a katolikus eszmék lelkes harcosát siratta el benne. Utána *Véssi* József a Budapesti Újságírók Egyesületének elnöke tartott szép beszédet, melyben kiemelte az elhunyt önzetlen hazafiságát és tisztá jellemét. A ravatal számtalan koszoru borította.

— Népgyűlések a katonai javaslatok ellen. Abból az alkalomból, hogy a katonai javaslatok ismét napirendre kerültek a képviselőházban, a demokrata körök ma este központi demokrata körben népes értekezletet tartottak *Vászonyi* Vilmos országgyűlési képviselő elnöke alatt, aki ismerte a múlt évben megindított mozgalmat, majd rátért a főváros törvényhatóságának közgyűlésén történt eseményekre, ahol titkos paktumot kötöttek a közgyűlés előtt, hogy a honvédelmi miniszter ígéretei megnyugtatólag hatottak s a közgyűlés bizik a kormányban.

Vászonyi a főpolgármestert hatáskörének túllépésével vádolja, azokat pedig akik avval a pretenzióval jelentek meg a közgyűlés előtt tartott titkos értekezleten, hogy ők a főváros bizonyos kerületeit képviselik, nagyzási háborúban szenvedőknek mondja. A katonai javaslatokkal szemben állást kell foglalni a polgárságnak. Indítványozza, hogy egy nagy népgyűlést tartassék a fővárosban. azonkívül kerületeinket is hivatalosan össze a választópolgárok népgyűlésekre, ahol olyan resolúciót hozzanak, hogy a főváros képviselőit a polgárság utasítsa, hogy foglaljanak állást a katonai javaslatok ellen, végül az elnökükhöz megígérelve egy szervező-bizottság választassék *Olay* Lajos képviselő örömmel csatlakozik az indítványhoz, már csak azért is hogy a polgárság tiltakozásából erőt merítsen a parlament ellenek a további munkára. Meggyőződése az, hogy ennek a javaslatnak nem szabad törvénynyelvű válnia, törvényerőre emelkedését meg kell gátolni. *Olay* Gyula, dr. *Attila* Sándor, *Kozma* Sós Béla az egyes kerületi demokrata körök kizárólag csatlakoztak a megindított mozgalomhoz s egyhangulag elfogadták *Vászonyi* indítványát. *Benedek* János országgyűlési képviselő lelkes beszéden mondott köszönetet a demokrata körnek, hogy később vette a mozgalom vezetését. Végül megválasztották a szervező-bizottságot.

— A Danáról. A *Duna* a fővárosnál tegnap óta 2 centiméternyi áradás mellett ma 135 centiméternyi magasságban áll. A partok mentén a napok óta beállott áradás következtében a megtorlóidott jég a jobbparton levált s most csak a pesti oldalon, a *Láncidő* mellett a *Vámház*-térig áll, erősen meglazulva, úgy, hogy az is rövid idő alatt elkorrodik, amikor is megkezdik a kis partok a közlekedést. A *Duna* a só részén, főleg *Boján* s környékén nagy az áradás, de ott is megtették minden intézkedést a veszedelem elhárítására.

Maager Vilmos -féle valódi tisztított **DORSCH** májolóaj.

Es: üveg ára sarga 9 korona, fehér 3 korona és kapható a gyári raktárban: **MAAGER VILMOS**-nál Becs III/3., Heumarkt 3, és minden gyógyszerárban és drogeriában.

Asi azelőtt orvosi tekintélyek listá megvizsgáltatták és könyvi engedélyvel rendeltek meg az orvosi és egyéb testi szervezet, kibővített a mell- és tüdő erősítését, a test anyagának gyarapodását, a nyirok javítását, valamint általánosan a vér tisztítását el akarja érni.

— **Akik együtt vénültek meg.** Firenzében tizenöt esztendő óta együttesben él két öreg ember. Az egyiknek Franceschini Péter a neve, a másikat Fratini Angelosani hívják. Az egyik ur, a másik szolgál, ez azonban nem elválasztó hatást jelent ketjük között, hanem kapcsolatot. A két vén ember olyan nagyon összebarkázkott, hogy most, amikor súlyos beteg lett a gazda, a szolgál elhatározta, hogy ő is megvált az élettől. Hátha odaát a másik világon szüksége lesz rá a gazdájának. S meg se várta azt, amíg a gazdája meghalt, hanem előre indult kvártélyiságnál. Ezzel az elhatározással elment a Szent András templomba, hosszasan imádkozott s aztán egy sarló alakú biciklivel elvágta a nyakát. Hőrgését meghallotta a templomszolgá, és segítségért rohant. Be is vitték az öreget a kórházba, de nem bíznak abban az orvosok, hogy megmenthetik az élet számára. Gazdájának otthon viszont nem merik elmondani, hogy mit csinált a komornyikja. Attól félnek, hogy ez a hír még siettetné a halálát.

— **Orth Jánosok.** Párisban nemrégiben híre terjedt, hogy Orth János él s hogy 1899-ben Algírban látták. Sokan azt is tudni vélték, hogy az egykori főherceg Algírban a hatóság ki is utasította. A *Frankfurter Zeitung* most azt írja, hogy 1899-ben csakugyan kiutasították Algírban egy Orth János nevű embert, aki német alattvalónak mondta magát és németül beszélt. Ez az Orth János nevű ember azonban csak névrokona volt az egykori főhercegnek, 1859-ben Luxemburgban született, kalandos életet élt s mindenfelé azt hirdette, hogy előkelő család tagja. 1900-ban Flórencben elfogták, mert kereset nélkül csavargott. Azóta nyoma veszett. Ezen az Orth Jánoson kívül még egy harmadik Orth Jánosról is tudnak, aki szintén kalandor életet élt s tavaly halt meg Mainz városában.

— **Házasság.** Dr. *Lichtschein* Lajos fővárosi ügyvéd eljegyezte *Seidner* Miksa nagykereskedő és bázatalanos leányát Margitot.

Dr. *Weiner* Márk kunszentmiklósi városi orvos eljegyezte *Löderer* Margit kisasszony kunszentmiklóson.

Klopper Mihály ráczkevei szőlőtulajdonos cs. és kir. tartalékos hadnagy eljegyezte *Gröss* Margit kisasszonyt, Gröss Jenő tiszta-szalkai földbirtokos leányát.

Schmidt Mór Budapestől eljegyezte *Beck* Camilla kisasszonyt, özvegy Beck Morné leányát Szegedről.

— **Az új intendáns.** A berlini új intendánsról van szó, Hulsen urról. A következőjelemző kis apróság beszél róla: A színház egyik nagyon előkelő művésznője megjelent az intendánsnál, ahol az előbbi regime alatt szétártultak az ajtók, mihelyt a szép és nagyon előkelő művésznő megjelent. Ezúttal azonban a színházi szolgáló a művésznő legnagyobb meglepetésére nem bocsátotta be, hanem azt mondta, hogy várnia kell.

— En, várni? Ki van bent? — pattant fel a művésznő.

— Az egyik sóprűgató leány, nagyságos kisasszony!

— Na hallja, az már mégis csak...! Rögtön jelenten be!

A szolgál reszkette engedelmességet, de rögtön ki is jött.

— Nos? — kérdezte a művésznő.

— Bocsássan meg, nagyságos kisasszony, az intendáns ur azt mondta, hogy a fogadóóra alatt a sorrend és nem a rang szerint fogad. Rendnek kell lennie, s a sóprűgató leány előbb volt itt.

— **A Népszavát lefoglalták.** Dr. *Saly* Dezső vizsgálóbírói rendeltetése a rendőrség tegnapi este lefoglalta a *Népszavának* február 6-iki számát. A lefoglalás azért történt, mert az újság egyik cikkében egy már meghozott ítéletet kritizált.

— **Az urlaub.** Egy *Hermetz* István nevezetű közhírség szomoru levelet kapott hazulról Kassára. Az volt megírva benne, hogy haldoklik az apja s ha még életben akarja találni, hát siessen haza. A huszár raportra jelentkezett, megmutatta a levelet s kérte, hogy bocsássák haza. Katonák a szemébe kacagtak. Az urlaubra vágyó katonák tudniillik alaposan lejáratták már a kedves szülőik egészségének szomoru állapotát mint kifogást. A huszárnak nem hitték el az igazságot s szabadságról pedig nem is tárgyaltak vele. A huszár azonban nem elégedett meg ezzel az igazsággal, hanem mert az apja betegyághoz vágyott a szíve, hazaszökött. Ott szomorkodott a már félig holtra vált öregember mellett, amikor beléptek az ajtón a zsoldárok s elszedték a kardját és hajolták maguk előtt vissza Kassára. — Tekintettel az enyhítő körülményekre s tekintettel arra, hogy először ment el az ezredőt engedelem nélkül, felesztendő illi majd legalább is *Hermetz* István azért, hogy hazament az apja szemeit lefogni. Akik azonban a temperamentumával és az érzésével nem törődve ugyszólván rákényszerítették a szokásra, szécsényes kedélyeskedéssel bánnak az urlaubra utána is.

— **Katonai zendülés.** Párisból katonai zendülést jelentenek. A zendülés a nantesi katonák között tört ki. A 11. train-század egész legénysége megtagadta a szolgálatot és a katonai kórházba való főlvételét követelte, mert rossz bánásmódban és rossz élelmzésben részesülnek s emiatt gyengének érezték magukat a szolgálóra. Delamare százados hiába igyekezett a fegyelmet fenntartani s a legénységet rábeszéléssel meggyőzni, az megmaradt elhatározása mellett. A vizsgálatot megindították. A *Matin* jelenti Nautséból, hogy Griset, a 11. hadtest parancsnoka jelentést kért a 11. train-századnál történt eseményekről és az engedetlenek szigorúan megbüntetni szándékozik. Az *Echo de Paris* jelentése szerint az Ecole Polytechnique tanári testülete arra való tekintettel, hogy a hallgatók legutóbb elhatározták a rájuk bízott matematikai feladat elvégzését, az iskolaparancsnoknál lépéseket fognak tenni az ezredrehoz áttett növekedék érdekében.

— **Halálzás.** Nagy részvét mellett temették el ma délután *Rath* Mór könyvkiadót a tükör-utcai halottasházból. A végtszességadásra az elhunytak számos jóbarátja és igen sok ismerőse jött el, akik teljesen megtöltötték a ravatolos-termet és a lakás többi helyiségét. A gyászolók sorában ott volt a Magyarországi Könyvkereskedők Egyesületének küldöttsége *Hoffmann* Alfréd elnök vezetésével. Ott voltak továbbá: *Ghyczy* Béla belső titkos tanácsos. altábornagy, dr. *Falk* Miksa országgyűlési képviselő. A koporsó mellett az özvegy foglalt helyet, az elhunyt öccsének, *Rath* György főrendházi tagnak a karján. Ugyanitt állottak a gyászoló családnak többi tagjai is. A szertartást *Lólok* Lénárt lipótvárosi plébános végezte, mire a koporsót az *Entreprise* emberei a gyáskocsira tették és megindult a menet a kerepesi temetőbe, ahol *Rath* Mór temető örök nyugalomra helyezték.

Dr. *Radiojevic* Livius titkos tanácsos, a horvát hétszemeslyes tábla nyugalmazott elnöke, a határberuházási alap elnöke, ma 55 éves korában Zágrábban meghalt.

— **Részegeskedő angol hölgy.** Az új angol törvénynek, amely rendkívül szigorú intézkedésekkel akarja utját állni az iszakkóság terjedésének, eddig lady *Lawson* a legelőkelőbb adozata. A törvény szerint az iszakkóság mindkét házastéll szemben töltetlen válassi ok, így történt tehát, hogy *Sir Charles Lawson*, aki előkelő londoni nemesur, válopert indított felesége ellen, mint aki többre becsüli a pálinkát nálánál. A napokban történt csak, hogy részegen csüngelt be férje házába s mert rögtön ajtót nem nyitottak, akkora botránnyt csapott, hogy csak úgy harsogott bele az utca. A válokereset benyújtásának híre azonban mihamar kijózanította lady *Lawson*-t s arra kérte a bírót, hogy helyeztesse el az iszakkóság meggyógyítására szánt menedékben.

— **Kegetlen Fogadj Isten.** *Márgyulafalva* (Máramaros megye) kegetlen gyilkosság színelve volt e hó 4-én délután 4 órakor. *Popp* Gyula márgyulafalvai lakos, aki már két év óta családí vizsgálkodás és egyéb összetűzés miatt halálos ellensége volt *Marosán* Viktor szintén odaváló birtokosnak meghallotta, hogy ez igen rosszul nyilatkozott felőle. — No, majd megmutatom én, hogy nem télek téle, — szölt és beállított *Marosán* Viktor házába, hogy számon kérje téle szavait.

— **Adjon isten!** Mi bajod van velem? Meg akarsz tanítani? Van-e módszer?

Marosán e kihívó viseletre egy szót sem válaszolt, csak lekapta a fejét és úgy lejenyárgta *Popp* Pétert, hogy ezt azonnal elborította a vér. Még volt annyi ereje, hogy kitántorgott az utcára és ott összeesett. Az emberek visszavitték *Marosán* házába, ahol meghalt. A gyilkos a meggyilkoltat egy szobában töltötte az egész éjt, míg masnap a bíróság a helyszínére érkezett és a hivatalos boncolást végezték. A gyilkos minden megindulás nélkül nézte végig a boncolást. Mikor kérdezték, hogy bánja-e, amit tett, azt felelte:

— Ha az ember dühös, nem mézi, hogy hova vág.

— **Egy régi száz szerelmi regény.** Még egy száz szerelmi regényt beszélnek el külföldi lapok, amely különösen azért nevezetes, mert *Rubensnek*, a nagy festőnek a fia szerepel benne. A dolog a XVI. században történt. Antwerpenben élt egy jogtudós, akinek politikai okokból ott kellett hagynia a hazáját Németországba ment és pedig ajánló levéllel *Anna* hercegnéhez, *Vilmosnak*, a *Hallgató*nak második feleségéhez. A jogtudós csakhamar beleszeretett a hercegnőbe, jogtanácsosa, sőt — egybe is lett. A szerelmi viszony azonban kiderült, tisztak meglesték a jogtudóst, aki börtönbe került. A jogtudós, mint már említettük, a nagy *Rubens* fia volt: *Rubens* János.

— **Három kis herceg.** *Münchenben* az álarcosbálakon is tisztességesen kell viselkedni s a rendezők, úgy tartszik, nagyon érelyesek e városban. Egy egyesületnek az álarcosbálján jelen volt három kisebb hercegi házból való herceg, még pedig „hölgyekkel”, akik a jegyjüket grófnők nevére váltották meg. Hanem a „grófnők” egyszerre csak nagyon fesztellenül kezdtek viselkedni és annyira fesztellenül viselkedtek, hogy a rendezők fölszöllötték a hercegeket, hogy vigyék el a hölgyeket. A hercegek el is vitték a „grófnőket”. Nevezetes egy kisüt az is, hogy az egyesület a régensherceg védnöksége alatt működik.

— **A munkakönyvek és az illetőség.** Nagyfontosságú rendeletet bocsátott most ki a kereskedelmi miniszter az iparos-munkakönyvek kiállítására tárgyában. A régi törvényben gyökerező szokás szerint addig, míg az illető iparossegédnek, vagy akár gyári munkásnak az illetőségi helye nincs pontosan megállapítva, csak ideiglenes munkakönyvet kaphatott, ami azután általában nagy hátránnyal járt a munkaköszvény keresti viszonyaira, de sokszor magára a munkaadóra is. Ezen anomáliákat szünteti meg a most kibocsátott miniszteri rendelet, amely szerint az elsőfoku iparhatóságoknak a munkakönyvek kiállításánál teljesen figyelmen kívül kell hagynia az illető munkásnak illetőségi helyének igazolását, pusztán csak a törvényben előirt egyéb feltételek megállapítása szükséges arra, hogy a munkakönyv kiállítható legyen. Az illetőségi hely igazolása helyett most a miniszter a személyazonosság megállapítását követeli, amit az iparhatóságok legkönnyebben úgy érhetnek el, hogy az illető munkásnál a munkakönyv első lapjára a nevét íratják le.

— **Kivándorlás muzsikusszával.** A torontál-megyei *Béga-Szent-György* jelentik: *Braun* Sebestyén, egy szép háziko és tíz hóld termőföld tulajdonosa, eladta birtokát és feleségével meg három gyermekével kivándorolt Amerikába. A családot elutasították a kivándorlásra és a *faiv aprajna-nagya* kísérette a község határáig. *A zenekar a Rákóczi-induló játékszta.* Sok más család is készült kivándorolni, sőt *Hurich* bádogos kibőltölte a faluban, hogy eadja birtokát, mert Amerikába akar menni.

— **Utazás a Rivierára.** Rendkívül érdekes utazást bázulatos olcsó áron rendez e hóban Budapestről *Velence* Milano-Genuát *Propper* igazgató *Utazási* irodája a Riviera legszebb pontjaira. S rendkívül kényelmet nemcsak a kibocsátott tervezetben megnevezett nagy szállodák biztosítanak, melyekben az utitársak elszállásolva lesznek, hanem azon körülmény még inkább, hogy minden egyes parton többnapit pihenőt (Nizzában 5, Monte-Carloban 3 nap stb.) tart az utitársaság. Betekintettünk az utasok társadalma s konstatahatjuk, hogy a magyar előkelő társadalom számos tagja, kiválóképpen az erdőliek nagy számban vesznek részt. A társaság Budapestről e hó 17-én reggel 8 órakor utazik el.

— **Steinberger szabadlábban.** A minap — mint megirtuk — kábeltáviratot kapott a budapesti főkapitányság az amerikai osztrák-magyar konzulástól, hogy *Steinberger* Mór, a Budapestről megszökött borkereskedőt ott elfogták. Ma azután a következő szövegű újabb táviratot küldte a konzulástus:

Steinberger Mór, a bevándorlási hatóság szabadon bocsátotta bizonyíték hiján.

— **Istentisztelet.** A Keresztény-Uj-Egyház imatermében, (IX., Knezits-utca 8.) vasárnap február 8-án délután 6 órakor magyar istentisztelet fog tartatni. Szabad bemenet.

— **Sikkasztó gyakornok.** A *Neuländer* K. és testvére szabóüzlet cég főnöke ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy *Wachtler* Sándor nevű gyakornoka ma délelőtt 5600 korona elikkasztása után megszökött. *Neuländer* Mór, a cég főnöke ugyanis ma reggel átadott *Wachtlernek* egy 6900 koronáról szóló takarékpénztári könyvet és száz koronát, hogy azt *Neuländer* Margit névre egy új könyvre tegye be a Pesti magyar kereskedelmi bankba. *Wachtler* kivette a régi könyvből lévő 6900 koronát, de az új könyvre csak 400 koronát tett be. Miután délig nem ment vissza az üzletbe, gazdája a lakásán keresette, de ott sem találta meg, mire *Neuländer* megtepte ellene a feljelentést a rendőrségen. A detektívek mindenfelé keresték *Wachtler*-t, aki azonban éjjeli nem került elő. A megszökött *Wachtler* budapesti születésű, 17 éves református vallású és magyarul és németül beszél. Az Iskola-utca 10-ik szám alatt lakott a gyámjánál. A rendőrség keresi a megszökött sikkasztót.

— **Rablótámadás az Angyalöldön.** *Wimmer* József 16 éves kereskedőinas ma délután 5-6 óra között az Angyalöldön járt, a Szent-László-utca táján. Egyszer csak két munkáskinézési ember került elője, akik letogták s a földre teperve elvették a nála lévő 11 koronát s azután emenekültek. *Wimmer* kiállítására rendőrök jöttek elő, akik keresték a rablótakat mindenfelé, de nem akadtak rájuk. A rendőrség ez ügyben folytatja a nyomozást.

— **Rendőri hírek.** *Krasznay* Sándor 68 éves nyugalmazott hivatainak a *Dalnok-utca* 1. számú lakásán fűrdős kózbán a zsebkészével melbe szurta magát. A *Rökusban* álpoják. — A rendőrség letartóztatta *Porlókab* Károly miskolci kávéfőzőt, aki *Miskolcban* *Szedák* Dániel kávéstól 1000 koronát lopott s azzal Budapestre szökött. — A központi túlórtólagnak ma délután 2 órakor azt jelentették, hogy a *Nagykorona-utca* 22. számú háromleletes palota tetőzete kigyulladt. A túlórtóság nagy apparátussal vonult a helyszínre, amikor azonban kiderült, hogy csak egyik kéménye ég a háznak. A tűtorősegek ezzel elvonultak s a kémény tüzet két túzóltó hamarosan eloltotta.

(x) **Nemosa a hazal,** hanem a berlini kórodán folytatót kísérletek eredményei is teljesen bebizonyosják a Zoltán-élel kenőcs kiválóiságát csuszál és községeis bántalmaknál. Ára 3 korona, Zoltán gyógyszerüzében, Budapest, Sétáter-utca, Szabadság-tér sarkán.

(x) **Ervolt** fényképészeti és festészeti műterem *Kerepesti-ut* 30. Farsang idején kitűnő felvételek este 10 óráig.

(x) **Használjon Kerpel** kézfenomító folyadékot. A kezét 8 nap alatt bárszínűvé és hófehérre teszi. 1 üveg 90 fillér. 4 üveg rendelésnél iranko. Kerpel gyógytár. Budapest, Lipót-körút 23.

Udvari bál.

Budapest, február 7.

A magyar király házában ma kezdődött a farsang. Pazar fényvel és csodás színpompával, ahogy egy királyhoz illik; és magyaros vendéglátással, magyaros jókedvvel, ahogy a magyar királyhoz illik. Leírni azt a káprázatos képet, amit a magyar király udvari báija nyújt, egyfelől hiábavaló s másfelől felesleges. Hiábavaló az idegennek, aki a magyar asszonyok tündéri szépségét s a diszruhába öltözött magyar leventék daliás csillogását amugysem tudná semmiféle leírás révén a szeme elé varázsolni. És felesleges a magyar embernek, akinek amugy is elmond mindent a fantáziája, mihielyt el kell képzelnie a magyar király udvaránál adott bálünnepet.

A nagy trónterem küszöbén csillogó díszben őrtálló két gárdista ámulva tekint a szingzag tömegnek nyüzsgő bevonulását. A márványfalú óriás terem felé szinte ontja a vendégsereget az alabárdos koronaőrök sorfalától szegélyezett lépcsőház. Bann a teremben hagyományos módon történik az elhelyezkedés. A fiatal lányok — meganyi viruló és illatos asszonybimbó — a terem tulsó végére húzódnak: amaz ajtó felé, amely előtt hármat fog koppintani az udvarnagyi pálya, jelezvén az udvar közeledtét. Szemközt az ifjú hölgyekkel a jeunesse d'oree verődik össze: fiatal katonatisztek, déleg magnásifjak. Ők alkotják a táncosok kontingensét. A lendő táncosra könnyű rásmerni: ninesen kard az oldalán. Nekik szabad a diszmagyarnak s a katonaruhának egyformán elengedhetetlen díszét, a kardot a garderobe-ban hagyni. Egymással szemközt csoportosul a táncosanyag két tábora. Pillantások váltódnak, diskrét kacérkodások folynak, mosolygva és sugdosva folyik az előzetes kiszemelés: a táncra vonatkozó szelekció. Majd ha itt lesz az udvar s megzendül a hegedű, egymásba elegyül a két tábor s a tánc ringó ritmusában igéző valóságok válik, amit a váltott pillantások ígértek.

A lányok csoportján túl a bálterem innesső küszöbéig, ahol a főhercegszasszonyok pálmák övezte emelvénye áll, a mágnásnemesek s az éltekebb arasszonyok helyezkednek el. S velük szemben a megletebb koru férfisereg, a dignitásos s akik tehát már nem táncosok. Itt állnak a miniszter urak, az ország főbírái, a püspökök, a törvényhozók, a generálisok. Nini, egy új alak is látható közöttük: jóképű katonabácsi, husos fejfel, mősesingos fülekkel, vidáman csillogó szemekkel s az egész zömök megjelenésén valami kellemes bonhomia ömlik el. Pitreich altábornagy ő nagyméltósága ez, az új hadügyminiszter. A bál öle-téből lejtött közibénk ismerkedni. Ismerkedik is igyekvő szeretetreméltósággal. Hol Széll Kálmán, hol báró Fejérváry mutatja be neki a magyar törvényhozókat. Elmés és kedves embernek látszik. Semmi marconaság benne; ezzel, ugy látszik, lehet majd okosan beszélni. Megválnék nemsokára, csalékony volt-e ez a látszat. Vele jött Goluchowski is, ahogy jó öreg Madarász József mondaná: a külügyér. Az egyetlen osztrák diplomatauniformis az ő elegáns termetén feszül. Bésben az a széles aranyhimzés a barna frakkon nyilván imponál; itt bizony fakónak mutatkozik a magyar diszruhák ezerszínű csillogása közepette. Az arkeifejezése pedig a máskor oly derült külügyérnek ma feltűnően komoly. Mintha Macedóniának előre vetett árnyékából suhanna végig rajta valami. Se baj, majd felderül talán későbben. Merő ellentéte neki a mi Széll Kálmánunk, aki mintha fel se venné a sok zenebonát s az egyre tornyosuló akadályokat, rugalmasabban és vidámabban cseveg szomszédaival, mint valaha. A szomszédok közt se rend, se rang se párhuzartozás, nem statuál különbséget. Ott emelkedik ki fejmagasságra a tömegből az Apponyi Albert élesprofilu feje. Ott mosolyog ki buzavirágszínű men-

téjének felhajtott gallérija mögöl a báró Bánffy Dezső ábrázata. Ott enyeleg hol egy néppárti ró-kával, hol egy szőlbali farkassal a szerény honvéhadnagy rubába bujt Andrássy Gyula. Akit tegnap kis hítja, hogy szét nem marcangoltak ezek a rókák és farkasok. És aki ma olyan kedves szerénységgel és olyan otthonias biztossággal mozog itt, mintha csak ezután akarna a katonai javaslatokról beszélni.

Egy óriási méretű méhkas zsbongása tölti meg a levegőt. Általánossá lett a tereferé. Ismerkedés, csevegés, ingerkedés járja. Nagyban járja. És derülten járja. Még meg sem kezdődött a bál és máris beköszöntött a jókedv. Vig esto lesz ebből.

Kopp! Kopp! Kopp!

Jön az udvar. A terem tulsó végén megnyílnak az ajtószárnyak. S belép Mária Jozefa főhercegnővel a karján a királyi házigazda. Mögötte Ottó főherceg következik Klotild főhercegnővel, aztán József Agost Augustia főhercegszasszonnyal és végül egy szépséges fiatal leányzó: Erzsébet Henrietta királyi hercegisasszony, a József főherceg legifjabbik leánya.

A zsbongás az első koppanásra megszűnt. Az agg fejedelem a némán hajlongó tömeg között daliás lépésekkel kiséri a terem tulsó végére dámáját. A főhercegnők a pálmás emelvényen foglalnak helyet, a király és a főhercegek pedig az urak felé fordulnak és szóba elegyednek velük.

A királyt nézte kíváncsi részvétellel mindenki legelsőbb. Vajjon látszik-e rajta az átszenvedett betegség valami nyoma? Há! istennek nem. Sudár alakja meg se görnyedt, s arca még mintha meg is hizott volna. Panyókára vetett aranyzsinóros mentője délecegen fest rajta még mindig, skarlátpiros huzárruhájában még most is impozáns megjelenés. A szeme se fáradt. Kegyes mosolygással fürkészi a tömeget, kikémleli benne az ismerősöket, aztán eléjük lép és társalog velük.

Közben rágyújtott az első táncra a zenekar. Tiszta sor, hogy cigány szolgáltatja a zenét, hiszen a magyar király házában volnának. Régebben katonazene is volt, a cigányból csak a esárdás tellett. Néhány estendő óta immár a Berkes bandája szolgáltatja egyedül királyéknál is a talp alá valót. Csárdás az első tánc, ugy illik a legelső magyar ember házához. Még pedig tüzesszál csárdás, hamisítatlan magyar zamat, amit ragyogó ábrázattal és dallamos lengéssel lejt a lelkes ifjuság. Egy ifjú gróf karján a táncosok közé perdul Erzsébet főhercegisasszony is és olyan nyalkán ropja a frissit is, hogy merő gyönyörűség elnézni. Vissza is fordul Berkes a legényeihez és önti beléjük a lelket erős biztatással. Mintha mondaná: „Tüzesen, fiuk, királylány-nak huzzátok!”

Második táncul a keringő következik, aztán egy erősen összevont, kevés figuraju négyes; még egy polka, s aztán ismét csárdás. Összependülnek a serkanyuk még a nem táncolók sorában is, az öregurak újka is nesztelen füttyre csucorodik s a jókedv magával ragadja az egész társaságot. Még király ő felsége is odatekintget olykor a táncoló fiatalokra méla szelidséggel és atyai jószággal.

Időközben megnyílt a buffet s a drága falatoktól roskadó asztalok körül kezdetét vette a falatozás és a poharazás. Bann a teremben azonban még bírja a király a házigazda kötelességeit. Feltűnik, hogy kivált azokat szólítja meg, akik a véderőjavaslatok mellett szólaltak fel. Mindenkinek megmondja, hogy elolvasta a beszédjét s pontosan tudja, ki mit mondott. Itt aztán már nemesak szeretetreméltó házigazda, hanem kegyelmes király is — és hálás hadur.

Tizenegy óra táján szünetel a tánc. A az udvar a teasztalokhoz vonul. A sokaság oszladozni kezd. A bálnak nemsokára vége.

A király megjelenéséről fogva mindvégig cseriet tartott és mindenekeölt megszólította gróf Góluchofski külügyminisztert, Széll Kálmán miniszterelnököt, báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, Pitreich lovag közös hadügyminisztert, továbbá Lukács, Wlassics, Ploza, Darányi, Láng és Csah minisztereket, majd Wekerle Sándor, Hieronymi Károly és báró Bánffy Dezső volt minisztereket, gróf Csáky Alibint a főrendi-

ház és gróf Apponyi Albertet, a képviselőház elnökét tüneltette ki megszólításával.

Most a király a hölgyekhez lépett, akik közül előbb Széll Kálmán miniszterelnök nejével, született Vörösmarty Ilonával társalogt hosszabban, majd gróf Andrássy Gézával, gróf Wenckheim Frigyesnével, gróf Karátsanyi Jenőnével és másokkal.

Érdekes volt, midőn a király egy képviselő csoporthoz közeledve az egészen háttérben álló Wolfner Tivadár képviselő felé vette útját, aki huzárúhadnagy egyenruhában jelent meg. Wolfnert, akit a király gödöllői vadászatairól ismer, nevén szólította és gratulált neki a katonai javaslatok tárgyalása alkalmával minap tartott beszédéhez, majd még néhány kérdést intézett hozzá a javaslatok tárgyalásának várható tartamáról.

Éppen oly meglepő volt, midőn a király báró Solymossy Ödönt is, aki a vitában szintén szót emelt, megszólítással tüneltette ki. Gróf Pejacsevich Tivadart is megszólította a felség.

Ezalatt a király figyelmessé lett gróf Andrássy Gyula képviselőre, aki huzárúhadnagy egyenruhát viselt és midőn hozzálépett, a többi jelenlevők nagy körbe húzódtak vissza, hogy a király zavartalanul beszélhessen a gróffal. Az uralkodó kezét szoritott Andrássy Gyulával és feltűnően hosszú ideig társalogt vele, aztán pedig a püspökök csoportjához közeledett s Firczak Gyula és Högánovics Lucian püspököket tüneltette ki megszólítással.

Ottó főherceg és József Agost főhercegek is az estén át cseriet tartottak, míg a fiatal Bourbon Orleans Lajos herceg élénken résztvevett a táncban.

A Krupp-ügy.

— Tények gyűjteménye. —

München, február 7.

Az ágyúkirály nagy ügye felémadt egy röpiratban, mely itt jelenik meg a napokban. A röpirat „Tények gyűjteményének” mondja magát és „a délnémet jogszolgáltatás nagyobb hidegvérűsége” következtében jelenik meg Münchenben és nem Berlinben. A röpirat az első fejezetében a homoszexualitással a tudományos kutatás alapján, humanitárius, tehát antikriminalisztikus szempontból foglalkozik és rámutat a német büntető-törvénykönyv 175-ik paragrafusának a tarthatatlanságára.

A következő fejezet címe: *A Krupp-est kronológiája*. Ebből kitűnik, hogy nem a *Vorwärts*, hanem a klerikális *Augsburger Postzeitung* volt, amely először közölte a Capri-sziget eseményeiről szóló hírt, még pedig egy héttel a *Vorwärts* előtt. Megállapították, hogy egy nappal Krupp halála előtt, tehát közvetlenül a hírek telmerülése után az esseni Hügel-viláiban elhatározták Kruppnek egy idegyógyintézetbe való szállítását. A *Vorwärts* egyenes morális kényszer alatt foglalkozott bővebben az esettel, mert többfelől sürgette rá, s a késedelemzés miatt már eltussolási szándékkal is gyanusították.

A Krupp halála és a császár Essenben című fejezet azt mondja, hogy a császár nem mindig szerepelt az ágyúkirályi barátjaként, mint az esseni halotti beszéd alkalmával, sőt abból az alkalomból, hogy Krupp a külföld számára olcsóbban szállított hájópáncélokot, a hatalmas gyároshoz táviratot küldött, amelyben lehaborodását fejezte ki, s abban ezt a kifejezést is használta: „szegény a német népre.” Az egész ügyre azonban legelőbb világitást az a tudósítás vet, amelyet a *Münchener Post* kapott Essenből a *Hollmann* admirális részvételevel kapcsolatban. Ez a tudósítás többek között így szól:

Kruppné nagyon érleyes és okos hölgy, akire férjének gyakori és hosszas távolléte és azok a hírek, amelyek Capriból az ő szórakozásairól (nem szexuális természetűek értendőek) érkeztek, rendkívül kellemetlenek voltak. Ehhez járult az is, hogy Krupp urnak extravaganciái olykor a *jóvedelmire* is kissé hátrányosak voltak, ugy hogy a család szükségének vélte, hogy a dolgón segítsen. Szorult helyzetében Kruppné egyszer magához a császárhoz fordult, akiben a család a Krupp-ház szives barátját tisztelte. Krupp-nak a közlései akkor olyan hatást tettek, hir szerint, a császárra, hogy azt tanácsolta, tegyen a család érleyes lépéseket, esetleg helyezzék gyámság alá Kruppot, hogy a család művét, becsületét és vagyonát megmentsen. Amikor ezt Krupp barátai megtudták, közöttük különösen az ő benső barátja, *Hollmann* admirális, erről a részről mindent megtettek, hogy Kruppot etől megmentsék. Kruppntő a császár előtt mint nagyon igaztot, féltékenységtől gyakran magánkülvilő lévő hölgyet festették le, amit idegyógyintézetbe kell vinni. Kruppné csakugyan orvosi megfigyelés alatt állott és csak egy orvosnak a közbelépése akadályozta meg, hogy Baden-Badenben Kruppnt zavartelméjének ne nyilvánítsák. De azért a megfigyelést továbbra is fenntartották és éppen azon a napon

amelyen Krupp meghalt, volt orvosi tanácskozás a Hügel-villában Kruppné érdekében. Evégből és nem Krupp igazi, vagy állítólagos betegsége dolgában volt konzultáció. A kalasztrófa természetesen véget vetett ezeknek a dolgoknak és Kruppné egyszerre egészséges lett.

Kruppné barátai maguknak tu'ajdoníthatják, ha a Krupp haláláról elterjedt verzióban senkisémet hisz. Miért nem boncolták föl a halottat, noha az egész közvélemény követelte. És miért nem közzétették a látlelet eredményét. A Krupphoz egykor nagyon közel álló körökben még ma is el van terjedve az a vélemény, hogy Krupp maga vetett véget az életének s egy erősen államellenes bírodalomgyűlési pártnak a kiváló tagja nyilvánosan beszéli, hogy Krupp agyonlőtte magát.

Ami a német császár nézeteit illeti, egy esetben, a Kotsében, amelyben szintén homoszexualitásnak lett volna szerepe, — nagy tévedésben leledzett. Végül szó van a Vorwärts ellen támadt perről, amelyet Kruppné kivására indítottak meg. Alighanem udvari befolyás volt az, amely az igazságügyminisztert arra bírta, hogy a dolgot elaludni hagyja, mivel a kormány többsége egy tanácskozása a per folytatása mellett volt. Ez a befolyás bírhatta rá gróf Ballestrem elnököt is a bírodalomgyűlésen tanúsított viselkedésére az emlékezetes Krupp-ülésein. Ezen az ülésen az is ki-sült, hogy ez az udvari befolyás a lelelős államterfiak véleményével ellentétben volt. A röprít végül kijelenti hogy a teljes igazság a Krupp-ellenről talán csak az 1903-iki bírodalomgyűlési választások után derül ki.

A regény vége.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 7.

Az anyai szeretet ismét csudát művelt. Luíza hercegnő, aki lemondott rangról, nyugalomról, hatalomról, trónról, csak azért, hogy szabadon megválassza boldogságának élhessen, visszatért a kötelesség és a lemondás útjára. A Riviera derült ege alatt csupa vidám kacagás vette körül, illat és napsugár, derült élvezet és szabadság. De egyszerre összeszorította a szívét valami kis sirám: az elhagyott drezdai királyi palotából egészen idáig halászott el egy lábbeteg gyereknek gyötrelmes sirása... És a nőben diadalmaskodott az anya.

Genfi, salzburgi, bécsi, lipcsei és drezdai tudósítások alapján a következőkben mondjuk el a mai nap eseményeit:

(A genfi fordulat.)

Luíza hercegnő arra a hirre, hogy gyermeke megbetegedett, azonnal kijelentette, hogy mindenáron el kell mennie gyermeke betegágyához, és Lachenal ügyvédnek korlátlan megbízást adott, hogy az erre való engedelmet minden körülmények között és mindenáron eszközölje ki. A hercegnő így szólt Lachenalhoz:

— Most már nem törődöm a föltételekkel, végezen úgy, ahogy tud és akar, nekem el kell utaznom, hogy gyermekemet láthassam.

Erre megindultak a tárgyalások Gironnal, hogy a visszavonulásra rábíráják. Késztelen, hogy e tárgyalások során a pénzkerés nagy szerepet játszott. Januárban azért kellett a Gironnal folytatott tárgyalást megszakítani, mert a nyelvmester tulságosan nagy összegeket követelt.

Giron elutazása a genfi pályaudvaron nagy mozgalmat idézett elő. Sokan várták a párisi gyorsvonat megérkezését és elindulását. Giron sápadtan járkált fel és alá a pályaudvaron, meglátszott rajta, hogy kedve tetetett s nyugalma erőszakolt. Giron elutazását megelőzőleg közte és a hercegnő között ígatott jelenetek folytak le. Dr. Zehme, a hercegnő ügyvédje, akit Genfben történt megérkezésekor Giron a pályaudvaron várt, sokat konferált Gironnal négy szemközti; ezt a konferenciát követte az ügyvédnek tanácskozása, később a hercegnő s Giron közötti heves jelenetek. Már az utóbbi napokban feltűnt a hercegnő beteges külseje, szomorúsága és bánata; izgatottan várt Drezdából táviratokat s szobalánya egész nap szaladgált a portáshoz s tudakolta, nem kapott-e a hercegnő Drezdából táviratot.

Miután Giron elutazott, Lachenal és Zehme ügyvédnek Drezdába a következő táviratot küldték Körner ügyvédnek:

Luíza hercegnő, aki Gironnal szakított,

nagyon szeretné látni beteg fiát, Keresztély herceget. Megbízásából kérem önt, közölje a trónörökös ő fenségével azt a tiszteletteljes kérelmet, engedje meg, hogy az anya néhány órát a herceg betegágyánál tölthessen. A látogatás után Luíza hercegnő ismét elutazik Drezdából. Távirati választ kérünk.

A hercegnő ügyvédeknek kérelméhez egy sajátkezü levelet mellékel, amelyben a legnagyobb bűnbánat hangján kéri meg férjét és azt reméli, hogy a trónörökös nem tagadja meg azt a kivánságát, hogy néhány órát töltsön beteg gyermeke mellett.

Genf, február 7.

Jól értesült körökben azt beszéljük, hogy Giron és a trónörökös elválását ígatott jelenet és nagyon heves szóváltás előzte meg. Giron rá akarta venni a hercegasszonyt, hogy hagyja abba a tárgyalásokat a szász udvarral s maradjanak együtt. Luíza hercegasszony keserves szemrehányásokat tett Gironnak s a civódás azzal végződött, hogy Giron még este eltávozott a fogadóból és elutazott. Gironnak a trónörökösne ügyvédje félműködő márkát ajánlott fel.

(A szász király döntése.)

Az egész világ kíváncsian várta, lesz-e eredménye Luíza hercegnő könyörgésének. Erről a következő drezdai telegramm számol be:

Drezda, február 7.

(d. u. 4 óra 30 perc.)

Dr. Zehme és Lachenal ügyvédek táviratát, amelyet Körner ügyvédnek küldtek, a trónörökös közölte Győrúj szász királylyal, aki azonnal minisztertanácsot hívott össze, hogy a hercegnő kérelme fölött határozzon. A minisztertanács a király elnöklele alatt ült össze s ezt határozta, hogy nem engedik meg a hercegnőnek, hogy akár csak rövid időre is Drezdába visszatérjen. A határozatról értesítették a hercegnő ügyvédeit.

Ki van tehát zárva, legalább egyelőre, hogy Luíza hercegnő beteg gyermekét láthassa.

Genf, február 7.

Luíza hercegnő ügyvédek már megkapták a szász trónörökös képviselőjének a választ ma délelőtti táviratukra. A válasz szerint a hercegnőnek azt a kérését, hogy Drezdába mehessen és gyermekét láthassa, végképpen elutasították, bármi történik is. Körner ügyvéd válasza Luíza hercegnő ügyvédeknek táviratára így szól:

Ó királyi fensége a hozzá intézett kérelem teljesítését végképpen minden körülmények között megtagadja. Körner.

Bécs február 7.

A Fremdenblatt Drezdából legilletékesebb oldalról a következő okokat közli a trónörökösne kérelmének elutasítására nézve:

Körner igazságügyi tanácsos ma délelőtt a trónörökös elé terjesztette Lachenal és Zehme táviratát. Dr. Körnerrel való rövid értekezlet után a trónörökös a királyhoz ment. Ez délen magához rendelte Metzsch külügyminisztert, Seydevitet a királyi ház miniszterét, akikkel egy óra hosszat tanácskozott. Az értekezleten kezdett fogva egyetértettek abban, hogy a trónörökösne kérelmét semmi körülmények közt nem lehet teljesíteni. Elsősorban a királyi ház autoritására való tekintet teszi szükségessé ezt az elutasító magatartást. Azonfelül nem lehet más magasabb szempontok rovására engedni egy pillanatnyi, a beállott viszonyok által előidézett érzelmi felindulásnak. Végül az a szempont volt irányadó, hogy az udvarnál el akarják kerülni azokat a jeleneteket, amelyek a trónörökösnek Drezdában való megjelenésénél kétségtelenül történet volna és amelyeket nem lehetne megakadályozni. Emellett nincs biztosíték a trónörökösne ígéretére nézve, hogy Drezdát nyomban ismét elhagyja, mert törvényesen nem lehet az ország elhagyására kényszeríteni. A beteg herceg állapota is oly aggasztó, hogy minden izgalmat távol kell tőle tartani. Mind ez okokból egyórai tanácskozás után a kérelem elutasítását határozták el. A trónörökösne egész magatartása előreláthatólag a királyt és a trónörökösst arra fogja indítani, hogy szigorúan ragaszkodjanak a teljes szakításhoz.

Genf, február 7.

Jó forrásból arról értesül a Neues Wiener Tagblatt levelezője, hogy az a visszautasító válasz, amelyet a szász udvarból Körner ügyvédnek kü-

iratára küldtek, Drezdában 12 óra 27 perckor adatott föl s már 2 óraker Lachenalhoz érkezett, aki azonnal közölte tartalmát a trónörökös-asszonyonnyal — Lachenal kiméletesen előre előkészítette a trónörökösne a rideg visszautasításra, azonban még így is nagyon kimosan érintette a távirat a hercegnőt, mert ő biztosra vette, hogy a Gironnal való szakítás után a salzburgi és a drezdai udvar békülékenységet fog mutatni irányában. Luíza hercegnő folyvást gyermekeit emlegeti, különösen a beteg Keresztély herceget. Arra kérte ügyvédjét, hogy kövessen el mindent, hogy visszatérhessen gyermekeihez.

Berlin, január 7.

Genfből magánjelentések érkeztek ide, amelyek azt híresztelik, hogy Luíza hercegasszony Lachenal Drezdába utazik és a királyi palotában fog megszállani. A trónörökös arra az időre, míg a hercegasszony beteg gyermeke mellett lesz, elhagyja a taschenbergi palotát.

A szász határállomásokra parancs érkezett, amely visszavonja azt az előbbi rendeletet, hogy a trónörökös-asszonyt nem szabad átbecsítani a határon.

Drezda, február 7.

A Dresdener Journal jelenti: A volt trónörökösne ügyvédek egybeiek között azt közölték a sajtóval, hogy Giron minden érintkezést megszakított Luíza hercegnővel, hogy lehetővé tegye neki a gyermekeivel való érintkezést. Egyes lapok azt a reményt ütik ehhez a közleményhez, hogy ezzel megtörtént az első lépés, mely megengedése vezet. Ezzel szemben felbatalmaszt kaptunk annak a kijelentésére, hogy ezek az itt említett tények — feltéve, hogy igazak — a szász királyi udvarnak a volt trónörökösne szemben való álláspontján és viszonyán semmit sem változtatnak és hogy különösen a megindított válóper zavartalanul fog tovább folyni.

(Kolostorba?)

Lipcsében az a hír van elterjedve, hogy a trónörökösne a világtól teljesen visszavonul. Hogy kolostorba megy, arra még most se igennel, se nemmel nem lehet válaszolni. A Vatikán Drezdából és Bécsből táviratokat kapott, amelyek szerint Luíza hercegnő elfogadta azokat a föltételeket, amelyekhez visszatérését fűzték. Ezt a fordulatot itt Lachenal érdeműl tudja be, aki nagyon ügyesen rá tudta venni Giron, hogy visszavonuljon Brüsszelbe. A vatikáni körök Luíza hercegnő legújabb elhatározását a pápa atyai intésének és tanácsának tulajdonítják.

(Hontalanul.)

A fejedelmi nő, akinek a végzet egy ország koronáját szánta, hontalanul, névtelenül bolyong a világban és a legkicsinyebb rendőri beavatkozástól tartott. A Rheinischer Courier müncheni levelezője azt jelenti lapjának, hogy a trónörökösne felvilágosították, hogy igazoló-okmányok nélkül Franciaországban, Olaszországban és Svájcban egyáltalában nem tartózkodhat. Amerikába ki nem vándorolhat, mert ezt a szász hatóságok a születendő gyermeke való tekintettel mindenképpen meg fogják akadályozni. Ez volt egyik oka annak, hogy Luíza hercegnő szakított Gironnal. A berlini Morgenpost értesülése szerint Luíza hercegnő és Giron azért utazott el Mentoneból, mert az ottani rendőrség igazoló-okmányokat követelt tőlük. Ezenkívül Giron büntető-feljelentés is fenyegette, mert a rendőrségi lapon Gérard nevet vallott.

Hír szerint a toszkánai család birtokában levő schlackenwerki kastélyt Luíza hercegnőnek lebetegedése időjére rendelkezésére fogják bocsátani. Ezen a menhelyen fogja a hercegnő azután bevárni, míg az illetékes tényezők az ő jövődő sorsát el nem döntik.

(A beteg királyfi.)

Drezdából jelentik, hogy a ma reggel kiadott orvosi jelentés szerint Erigyes Keresztély herceg a tegnapi napot aránylag jól töltötte és az éjjel öt-hat órát nyugodtan aludt. Ennek következtében hőmérséklete kissé alacsonyabb a tegnapi napnál.

(A hercegnő szülei.)

Egy újságíró, aki a toszkánai udvarral Salzburgban sűrűn érintkezik, ekként számol be a hangulatról, amely Luíza hercegnő szülei körében uralkodik:

A nagyhercegi udvar semmit sem tud arról, hogy Luíza hercegnő ide fog jönni. Az sem igaz,

hogy a nagyhercegi pár a hercegnővel leveleket váltott. A hercegnő nem irt szülőinek s ezek sem irtak neki. Mindössze az igaz, hogy a nagyhercegné táviratban arról értesítette *Lachenal* ügyvédet, hogy *Frigyes Keresztély* herceg megbetegedett, és később még egy másik táviratot is küldött, amelyben értesítette a fiatal herceg állapotáról. Lujza hercegnő és szülői között tehát nincs semmiféle összeköttetés. Az itteni udvar egészen kizártnak tartja, hogy Lujza hercegnő Szalzburgba visszatérjen. A hercegnő az után, ami történt, nem teheti lábát semmiféle császári palotába. Lehetséges, hogy a hercegnő azt tervezi, hogy visszatér szülőihez, de ezek semmit sem tudnak róla. Tegnap estig nem érkezett a salzburgi udvarhoz erre vonatkozó távirat vagy levél. Lujza hercegnőnek *Girantól való elválása elkésve következett be*. Hogyha ez a válás január nyolcadika előtt történt volna, úgy még rendbe lehetett volna hozni a dolgot s talán megengedték volna a hercegnőnek, hogy gyermekeit láthassa; most azonban még csak gondolni sem lehet rá. Az a hír, hogy *Ferenc József király és a nagyherceg közt differenciák támadtak*, teljesen valótlan. Az sem igaz, hogy a hercegnő atyjától egymillió koronát fog kapni. A hercegnőnek semmi követelni valója sincsen és a nagyhercegi udvarban semmi hajlandóság sincs arra, hogy öt pénzszarvából kisegítsék. — Az az ember, aki nekem ezt a tudósítást adta, még a következőket jegyezte meg: Lujza hercegnő eljárása annyira érthetetlen és annyira gunyolja a higgadt, okos gondolkodást, hogy kezdettől fogva nem a jogászoknak, hanem az orvosoknak kellett volna vele foglalkozniok. A hercegnő elméje bizonyára meg volt zavarodva, amikor erre az átkos lépésre elhatározta magát. Azt már régen tudtuk, hogy a hercegnő valahányszor áldott állapotban volt, mindig szélsőségekre hajolt és ehhez járult még az is, hogy teljesen *Giron* behatása alatt állott.

Szalzburg, február 7.

A *Neues Wiener Tagblatt* tudósítója megbízható helyről arról értesül, hogy a nagyhercegi udvarban nem hisznek az elválás komolyságában. *Giron* brüsszeli utazását és *Lachenal* közlését manóvernek tartják, amelynek az a célja, hogy a hercegné visszatérhessen Drezdába. E véleményt megerősíteni látszik az a körülmény, hogy eddig-él sem a drezdai, sem a salzburgi udvar nem kapott hivatalos értesítést az elválásról. *Szalzburgban* egész nap nagy izgatottsággal várták az elválásról szóló jelentést. Az udvar körében egész határozottsággal beszélnek, hogy a nagyherceg nem idegenkedik a leányával való kibéküléstől, mert *Lujza* hercegnő szerencsétlen lépéséért *Wölfling* Lipót okozta.

Minden tartózkodás nélkül beszélnek, hogy *Wölfling* Lipót egoizmusból döntötte szerencsétlenül hűgát, ő birta rá *Lujza* hercegné a szökésre, csak azért, hogy némileg elterelje a figyelmet a saját cselekedetéről.

Egyáltalán a salzburgi udvar hajlandó kibékülni s minden attól függ, hogy legmagasabb helyen nem fogják-e ellenezni a hercegnő visszatérését.

Ami a nagyhercegné bécsi utját illeti, arra vonatkozólag félhivatalos részről közlik, hogy ez az utazás már február elsején meg volt állapítva. Tény azonban, hogy ennek az utnak eleve az volt a célja, hogy *Ferenc József* királyt *Lujza* hercegnőssy érdekében engedékenységre bírják.

(A drezdai hangulat.)

A szerencsétlen nőnek vezeklése kevés rokonszenvre talál szülei részéről. Annál nagyobb szimpátiával fordul feléje a drezdaiak ragaszkodása.

Egyébiránt a drezdai hivatalos körökben a *Gironnal* való szakítást első lépésnek tekintik a bonyodalom megoldására, de azért azt hiszik, hogy a volt trónörökösnek még arról is le kell mondania, hogy akár csak pár órára visszmiláthassa gyermekeit. A trónörökös né visszatérése lehetetlen.

Ezzel szemben a drezdai lakosságban makacsul ragaszkodnak ahhoz a feltevéshez, hogy a trónörökös né már itt van, vagy a legközelebb ideérkezik. A *Hotel Europäischer Hofban* már lakosztályt is béreltek részére, mely hirre többen a szállodába koszorukat és virágokat küldtek.

A drezdai lapok részletesen foglalkoznak *Lujza* hercegnő ügyének legújabb fordulatával. A *Neueste Nachrichten* szerint *Lachenal* ügyvéd azt

tervezte, hogy a hercegnőt elkíséri Salzburgba, de a hozzá érkezett hírek után lemondott erről a szándékáról. *Lachenal* kijelentette ismerőseinek, hogy a trónörökös né boldogtalan asszony, akit szívből sajnál. Az utóbbi időben folytonosan csak gyermekeiről beszélt. — A *Chemnitzer Allgemeine Zeitung* szerint a hercegnő érzéseiben beállott fordulatot nagyon siettetette az általános megvetés és guny, melyben még nem igen erkölcsös *Montenoban* és *Monte-Carloban* is minden lépten-nyomon részesítették. A *Leipziger Tagblatt* fölveti azt a kérdést, hogy mi történik most a drezdai különbíróssággal, mely még a nem mondotta ki ítéletét? Az eljárást kétségtelesen folytatni fogják annak rendje és módja szerint, a hercegnőnek rangjáról való lemondása pedig feltétlenül érvényben marad. Ausztriában pedig másképpen áll dolog, mert ott a főhercegnét nem fosztották meg rangjától, hanem az azzal járó jogokat csupán felfüggesztették, úgy, hogy azoknak idővel való föléledése nem látszik lehetetlennek. De az kétségtelen, hogy az uralkodó-család a hercegnővel való érintkezést nem fogja újból megkezdeni. — „Borzasztó volt a hatás, amikor az elvakult asszony azzal a nyomorult gazemberrel”, írja a *Neueste Nachrichten*, „és a szezon delelőpontján elment a Riviera legélénkebb fürdőhelyeire és a montecarlói játékbartlangba. De fiának aggasztó betegsége és a sok megalázás, amely a hercegnőt kívülről érte, megtörte makacsságát. Visszatautott Genfba, ahol jóakaró ügyvédje rábirta, hogy vampirja öléseből kiszakítsa magát. Az ügyvédek összetett erőfeszítésének sikerült az aljas fickót tőle eltávolítani. A szász udvar és a szász nép megkönnyebbülve lélekzik föl s remélhető, hogy az engesztelés már a legközelebbi napokban be fog következni.”

Bábel és biblia.

Budapest, február 7.

Berlinben tudvalevőleg felolvasást tartott *Delitzsch* Frigyes tanár *Bábel és biblia* címen, melyen jelen volt a császár is és mely tárgyánál fogva azóta élénk diskusszió tárgya tudományos körökben. Ugyan-acsak a császár jelenlétében választott a felolvasó mindazokra az ellenvetésekre, melyeket tudósirai azóta tettek. Ennek a felolvasásnak nagy jelentőséget adott az, hogy noha a felolvasó kijelentette, hogy a biblia nem kinyilatkoztatott tan, hanem a babilonai mondáknak és törvényeknek héberesített mása, sőt a héber törvénykönyv inferiorisabb a babiloninál, a császár magához szólította és kézszóritásával tetszésének adott kifejezést. A császár tetszenyilvánítása valószínűleg nem a felolvasás tudományosságának szót. *Delitzsch* következtetései ugyanis nem szigoruan tudományosak, a kutatók nagy része rég leszállította állításainak értékét. De még kevésbé nyerhetne meg a császár tetszését a biblia olyatán lebeszülése. Ami a császárnak leginkább lehetett nyére, az a felolvasás egyik állítása, mely szerint az ó-testamentum isten a kizárólagos, nemzeti isten, szemben az új-testamentum univerzális Istenével. Érdemes ezek után megvizsgálni, hogy hogyan áll a biblia tanításai eredetiségének és értékének kérdése a tudomány világításában.

A biblia történeti részében kétségkívül mutatkozik a babiloniai hagyományokkal való rokonság. Itt azonban meg kell különböztetni a komolyabb történetírást azon elbeszélésektől, melyek a világ teremtését, a népek elszórdását, az özönvizet tárgyazzák. A bibliai történet hitesség dolgában túlszárnyalja a görög írók műveit. A kozmologikus részek azonban néphagyományok; nem egyes emberek csinálmanyai, hanem az ősi népeknek világnézetét hordozó kifejezései. Költőiek annyiban, amennyiben a nép a maga mondáiban nem ellenőrizi a dolgok pontos mértékét. Így például nem kutató, hogy a bárkában oszákogyan elérhető-e minden állat stb. De nem költői szempontból kellett ezeket. Semmi nép nem foglalkozott ilyen költészetet önmagáért, hanem ezekben mindig valami magyarázatot adtak a dolgoknak; válaszok ezek a legkezdetelegesebb bölcsészeti kérdésekre. Így például miért szent a szombat? Miért kell az embernek keserves munkával megkeresnie kenyerét, miért nem terem a föld magától? Miért kell az asszonynak anyaságában szenvednie? Mi volt az ember első tudása? Mi az első mesterség? Miért beszélnek az emberek különböző nyelveken? Miért kóborol a kainita nemzetség, míg mások állandó lakóhelylyel bírnak? Miért áldozunk húsévkor ősi szokás szerint bárányt? Miért nincs az izraelitáknál emberáldozás, mint más kanaáni népeknél? A válasz alig lehet más, mint elbeszélés,

annál is inkább, mert közlére, továbbadásra van szánva; az emlékezet pedig könnyebben tart meg valamit epikus formában, mint száraz magyarázat alakjában.

Ha azonban a biblia első pár fejezetét az újabban kiadott és megfejlesztett assyriai-babiloniai ékírtatos táblák éléseivel összehasonlítjuk, feltűnő rokonságot találunk közöttük. Így a babiloniaiak is ismerik a paradisosmot; egy gemmát is találtak, mely egy fát ábrázol, körülötte egy férfi és egy nő alak, az egyik a fa gyümölcse felé nyúl. (Ádám és Éva.) Az özönvizről pedig egész nagy époszt találunk az ékírtoknyvtárban. Ennek vázlata a következő:

Egykor Surippak város istenei elhatározták, hogy Arvizzal semmisítik meg a várost. Ez isten azonban kedvencét, Parnapistmet meg akarja menteni, de fel az istentársak titkát elárulni, mit tesz tehát? Álomban jelenik meg kedvencének és megparancsolja, hogy hajót építsen. Ezt megérti az ember. Hozzálat a hajóépítéshez; hossza 120 rőf, szélessége ugyanannyi, emelete 6; külvü és belül gyanálva van bemázolva. (A bibliai bárka méretei mások, de gyanálva az is be van vonva). A bárkára bevisszi arany- és ezüstkincseit, családját és élő jószágát és mindenféle mesterembert. Aztán megindul az özönvíz, borzalmas látványa magoknak az isteneknek is. Ők maguk is félnek és megbánják tettüket. Hetednapra kibocsátja az ember a galambot, de mivel szárazföldről nem talál visszatér; aztán kihajítja a lecskét, de ez is visszatér; ekkor küzi a hollót, ez ide-oda röpök, de mivel a víz apad, vissza nem tér. Ekkor kiszállának mindnyájan, ő áldozik. Ekkor Ea még összaszid a Bét, miért hozott egynek bűne miatt veszedelmet az egész városra, Bét pedig a megmenekült embert az istenek közé emeli.

A rokonság a bibliai hagyománnyal kétségbe nem vonható. Kérdés azonban, melyik az ősbib? Az időre nézve semmi adat nem áll rendelkezésünkre; mindamellett könnyű kimutatni, hogy a bibliai elbeszélés már alakjában sokkal csiszoltabb és fejlettebb mint a babiloniai, természetesen, ugyanilyen arányban vesztit költői szépségéből is. A bibliában az Egyisten az, aki a veszedelmet hozza, nem egy városra, hanem az egész emberiségre, nem személyből, hanem „mert megtelt az egész föld gonoszsággal”. A hébereknek azonban nem kellett Babilóniából (a fogság idejében 589–586. Kr. e.) hozniuk a hagyomány anyagát, megtalálhatták azt már Kánaán földjén, amelyen már harmadélezer évvel Kr. e. nagy babiloniai műveltség volt elterjedve. A héber elbeszélésnek jellegese abban áll, hogy erkölcsi alapot teremt mindennek, a világ dolgait az erkölcsi isteni eszme kifolyásának tartja.

Ami már most a bibliai törvényeket illeti, szintén lehet némi rokonságot konstataálni bennük a babiloniai törvényekkel, melyeknek egyik kódexét *Hamurabi* királynak, a bibliai Amrálnak, Ábrahám kortársának törvénykönyvében bírjuk. A könyv csak a múlt évben látott napvilágot *Winckler* német fordításában. Tartalmaz 282 paragrafust, melyek a személyi sértésekre, a vagyonkárosításra, közveszélyokozásra, vagyonátruházásra, lopásra, házasságra, bérletre, hadkötelezettségre stb. vonatkoznak. A büntetések között ismeri és pazarul írja elő: az elégetést, a vízbe dobást, karórabuzást, az istenítéletet, a szemkiszurást, a nyelvkirántást, a kézlevágást. Borzalmasságánál fogva nem állja ki a mózesi törvényekkel való összehasonlítást. Különbözik pedig kétségkívül a világ legreggibb rendszeres törvénykönyve és mint ilyen a művelődéstörténet egyik legbecesebb dokumentuma. Álljon itt néhány paragrafus mutatóbá:

1. Ha valaki mást gyanúsít, kárhózzattal sújt, de ellene bizonyítani nem tud, ölessék meg.

7. Ha valaki ezüstöt, aranyat, rabszolgát, barmot, juhát vagy szamarat másnak fiától vagy rabszolgájától tanuk nélkül vásárol vagy őrizete vesz, az törv. és megöletik.

108. Ha egy korcsmáros né ital fejében nem fogad el gabonát megfelelő mértékben, hanem csak pénzt és az ital értéke kisebb a gabonáénál (?), bizonyítsák rá és dobják a vízbe.

110. Ha egy istentestvér (szent szűz) korcsmárt nyit vagy átél, égessek meg.

112. Ha valaki uton aranyat, ezüstöt vagy más holmit másnak szállításra átad és az elutasítja, akkor ez a rabizottnak ötszörösezt fizesse meg a rabizónak.

129. Ha valakinek feleségét mással találják, kössék meg mindkettőt és dobják a vízbe, hacsak kegyelmet nem kapnak.

195. Ha egy fiu atyját megüti, vágják le a kezét.

196. Ha valaki másnak szemét kiütö, üssék ki az ő szemét.

197. Ha valaki másnak ontsját eltöri, törjék el az ő ontsját. (Hasonló Móz. II. k. 21 fej. 24 v.)

199. Ha valaki más rabszolgájának szemét kiütö, vagy ontsját eltöri, árának felét fizesse meg.

210. Ha valaki egy szabad nőt megüt, hogy az meghal, öljék meg a lányát.

220. Ha egy építmester házat épít és az bedől és a tulajdonos fiát megöli, öljék meg az ő fiát.

282. Ha egy szolga azt mondja urának: nem vagy a gazdám, vágja le a gazdáját a lábát.

A bibliai törvények összehasonlíthatatlanul humánusabbak, így például kimondja Mózes V. k. 24. 16. „ne ölessenek meg atyukért a gyermekeikért és gyermekek ne ölessenek meg atyjukért.” Felütnö hogy e törvénykönyv sokkal részletesebb mint a bibliai, számos intézkedést tartalmaz, melyeket a biblia nem ismer igaz ugyan, hogy ezt a helyi viszonyok is teszik. Így nem volna a biblia helye a hajóépítési rendszabályoknak, melyek itt megvannak. Viszont nem tartalmaz a Hamurabbi törvénykönyve semmi papi, vagy istentiszteleti intézkedést, amely pedig a tórában központi helyet foglal el és csaknem az egész könyvet dominálja. A könyv záradékát egy áttokkal való megpecsételés képezi, mely sokkal keményebb annál, melylyel Mózes a szövetséget megszentesi (Móz. V. k. 27—28.) Ez utóirából álljon itt egy csekély rész:

Törvények, melyeket Hamurabbi, a bölcs király adott... Hogy az erős a gyengének ne árson. hogy övegyeket és árvaakat védjen, leírtam drága szavaimat emléktáblámra és szobrom elé állítottam... Szavaimnak nincs párja, a gőgöset lealacsonyítják. a büszkét megalázzák... Ha valamelyik tejelelem (utánam) szavaimra nem ügyel, átkaimat semmibe veszi, szavaimat megváltoztatja, emlékkövemen változtat, nevemet kitörli és az ő nevét odairja... az is ennek atyja ősle a uralmának ényét, törje el jogarat, atkozza meg sorsát... Belsis, a nagy anya, rontsa el a dolgát Béinek, tegye ennek a szájába országza pusztulását, népe vesztét, életének vizhez hasonló kiontását.

Éa pedig vegye el az esztét és bölcseséget, vezesse leledésbe, akassza meg foltóit torrassukban... Zamama, Ekur-nak eloszú őt fia, törje össze legyveret, nappalát változtassa éjellé... Ninkarak hozzon rá súlyos betegséget, forró lázt, gyógyíthatatlan sebet, melyeket az orvos nem ismer, melyeket bekötözni nem tud... Bél ákkozza meg nagy átkával és ez rögtön érje utól.

Babiloniáiréminiscenciák, mondai elemek található még a biblia más helyein is. Ilyen a Levitában Jób könyvében és másutt. De hogy ezeket okvetlenül átvételnek vegyük, nem szükséges. A törvénykönyv-nél pedig csaknem ki van zárva az átvétel; hisz akkor nem lenne a bibliai kódex kisebb a mintaul szolgáló babiloniainál. Ami közös vonás a két nép hagyományában, az igen régi, taán még óssémi eredetű lehet.

Dr. Lux Mór.

Dal

a magános ifjuról.

Semmi Lujza, semmi,
Igy szokott az lenni...

Brüsszelben ül egy ifjú úr
Az arca halavány,
Es elmereng, ah! elmereng
A mult tavasz szakán.
S felsóhajt: — Szép az érzelem!
De sokkal szebb, így közpözem,
A pénz, a gondatlan jövő,
Hiába, nálam ez a fő!...

Mert jó a kor és száll a kor,
Minden dal véget ér,
Akármily ragyogó a nap,
Egyszer nyugodni tér.
Kihűl a láng a szerelem,
Es akkor ah! mi lesz velem?
De a pénz az örök erő...
Hiába, nálam ez a fő!

Az ifjuság az elmuló,
De a pénz megmarad,
S pénzrel az ember az időn
Sok diadalt arat,
A pénz mindig új életét ad,
A pénz az mindig hív barát...
Tán hívebb, mint a fő...
Hiába, nálam ez a fő!

N.

FŐVÁROS

(*) VII. mos a képviselőházhoz. A közúti vasut-társaság engedelmét kért, hogy a képviselőházhoz szárnyvonalat építtessen. A tervek szerint a villamos a városközponti vonalból ágazik ki s az Alkotmány-utca átmelve, megkerüli a parlament északi sarka és öt leve parkot s azután a Külső-Nádor-utcaán át a Lipót-körúti vonalba torkol be. A mérnöki hivatal azt jelentette ma a tanácsnak, hogy a tervet nem lehet végrehajtani. Az Alkotmány-utóban még meg lehet építeni a villamost, de a Külső-Nádor-utóban lehetetlen. Már a városi vasut-társaság is akart vas-

utat építeni a Nádor-utcaiban, de annak sem engedték meg. A jelentés szerint szükség sincsen a vasutra, mert a dunaparti villamos megépítése után jó közlekedés lesz a parlamenthez.

(*) A fővárosi közlő. A huszonötmillió forintos közlőkonvertálásának előkészítésére a közgyűlés tudvalóleg bizottságot küldött ki. A bizottság Halmos János polgármester elnöklésével ma tartotta meg az alakuló ülését. A bizottságban megvitatták, hogy minő formában csinálják meg a konverziót. Megállapodásra azonban ma még nem jutottak.

(*) Uj honpolgárok. Károly Simon házaló és Kohn Simon kereskedő Halmos János polgármester előtt ma tették le a magyar állampolgári esküt.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Hírek a Vigaszínházról. A Vigaszínház jövő hétenék javarészt a színház tegnapielőtti udonsága, a Bacányi foglaltja le, amelynek fogadtatása a sajtó és a közönség körében egyaránt, az Ocskay brigádéros sikerére emlékeztet. A darab szépségein kívül nagy része volt ebben a szereplők kiünő játékaának és a lényes korhú kiállítának. Bacányi a jövő héten kedden, csütörtökön és vasárnap szerepel a műsoron. Hétfőn A kis fészék, szerdán A doktor ur. pénteken Az örnagy ur, szombaton Loute (B. Kertész Ella a cim-szerepen) és vasárnap délután A kis fészék kerül színre. Holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután A kis fészék, este Bacányit adják.

** A király adománya. A király ő felsépe az Operabáz nyugdíjintézete javára tegnapi rendezett álaroksal alkalmából az Operabáz nyugdíjintézetnek négyezer koronát adományozott.

** Két zenel esemény. A fővárosi zeneéletében két érdekes esemény lesz a tavasz folyamán. Május havában nagy díszelőadással fogja megünnepelni a kir. Operabáz Erkel Ferenc emlékét s az előadás tiszta jövedelme a nagy magyar zeneköltő sírre ékeire fog fordítani. Március közepén pedig Wagner Siegrid közreműködésével nagyszabású Wagner-hangverseny lesz ugyancsak a kir. Operaházban. E hangverseny tiszta jövedelme megváltul fog szolgálni egy nagyobb bayreuthi alapítványának, amelynek célja az lesz, hogy magyar énekesek és magyar zenészek ösztöndíjakat kapjanak a bayreuthi Wagner-előadások meglátogatására s a Wagner-stil tanulmányozására és elsajátítására. A Wagner-est rendkívül fényesnek ígérkezik s gazdag programja már eleve is élénk érdeklődést kelt a fővárosi közönsége körében.

** Planquette halálához Planquettek, a Cornevillei harangok szerzőjének halálát egyidejűleg, mint ismeretes, az a hír jarta be a párisi sajtót, hogy a hirtelen elhunyt zeneköltő nem halt meg természetesen halál, hanem megmérgezték. Planquette két unokaöccse, a Lechène-üvérek, a törvényszéktől kérték is a zeneszerző exhumálását, de a bíróság ennek a kérésnek nem adott helyet. Most utólag kiderült, hogy a két Lechène örökösödési reményekben való csalódásuk indította arra, hogy Planquette exhumálását kérjék. A beállott haláleset után ugyanis megállították Planquette végrendeletét, amelyben feleségét nevezi meg általános örökösének. Az egyik Lechène, aki jelen volt a végrendelet felbontásánál, nyomban elhagyta a halottasházat s másnap már mindketten egy bírósági végrehajtóval tértek oda vissza és pecsét alá tették Planquette dolgozószáját. E után kérték az exhumációt. A Cornevillei harangok szerzőjének hátramaradt vagyonát, amely most feleségére száll, több millió frankra becsüli. Planquette asszony különben ezidőszent súlyos betegen lekszik.

** Művészestély. A Magyar Tanitók Otthona szerdán este 8 1/2 órakor a Vigadó nagytermében művészhangversenyt rendez, amelynek a műsora a következők:

1. a) Erkel Hymnus orgonakisérettel, b) Kurucdalok előad. a Magyar Tanitók Otthona vegyeskara és a kerületi tanítóképző énekkara. 2. Delbes. Csengélyű-ára a „Lakmá” operából. Énekl: Maleozky Bianka urhöggy. 3. a) Liszt: Legenda (St.-François de Paula marchand sur les flots, b) Chopin Nocturne H dur op: 62 Nro 1. c) Delibes Dohnányi-Vaise „Naisa” zongorán előadja: Dohnányi Ernő. 4. a) Csajkovszky: Szerenade melancholique, b) Laub Wilhelmi: Polonaise, hegedűn éadja Kemény Rezső, zongorán kíséri Szózat Ernő. 5. a) De Munk Souvenir d’Amerique (old Folks et Home) b) Dankler La Tilleure gordonkán előadja Kordy Dezső. 6. Szavaltatok. Előadja: Márkus Emilia a Nemzeti Színház művésznője. 7. Crüger (1536—1670) Dicsérvük az Urat. Népdalok előadja a Magyar Tanitók Otthona vegyeskara és a II. kerületi tanítóképző énekkara.

Már is közlelünk sok kitünősége váltotta meg jegyét. József Agost őherceg is megígérte megjelenését.

** A gyermekszínházról. Vasárnap ismét a Hőzseherke és a hét törpe kedvelt varázseterjé adják a gyermekszínházban, amelynek eddigi előadásai teljesen zsúfolt házak előtt lojáltak le. Csütörtökön mutatják be Feld Mátyásnak. Az elrabolt királyfiány vagy Pászai Misi című regjét. A kaogatót regge előadásától nagy sikert remél az igazgatóság. Az előadás fél 5 órakor kezdődik de jegyeket már délelőtt is lehet váltani.

** Hírek a Népszínházról. Blaha Lujza asszony holnap, vasárnap délután eljásztassa egyik híres szerepét, Hankát, a Tót leányban. — Szerdán lesz Huszka, Martos és Bakonyi operettjének, a Bob hercegnék 50-ik előadása, amelyre a jegyeket hétfőtől kezdve a Népszínház-utca felőli pénztárnál árulják.

** Déltúni előadások. A Magyar Színházban holnap, vasárnap délután az Aranylakodalmot jövő vasárnap déltúni Raquin Teréz kerül színre R. Maróthy Margittal a cimseropben.

** Hubermann második hangversenye. Hubermann Bronislaw második hangversenyét csütörtök, február 19-ére kellett elhalasztani, mivel a művész bécsi nyolcadik hangversenye 8-ikán lesz. Az előre váltott jegyek érvényben maradnak.

** Vidéki színeszt. A szegedi közönség nagy pártolással részesíti dr. Janovics Jenő kiváló ercből álló társulatát. Legutóbban a Svnhákók bemutató-előadása vonzott zsúfolt házat. A darabnak olyan nagy sikere volt, hogy nyolc nap alatt ötször kellett megismélni. A közönség, mely mind az ötször szüntől megtöitötte a színházat, valóságga ünnepelte Székely Irént, aki Mimit játszotta és úgy művészi énekével, mint grációzus tancával óriási hatást ért el. Bertát Feledt Boriska adta és a sikerben osztozott Székelylyel. A drámai társulat az X asszony bemutatójával és a Dolovai nábob leánya reprizével aratóit sikerrel. Az X. asszonyt és Dolovabán Szenturmányt Mészáros Giza játszotta és mindkét alakítását tökéletes művészeittel dolgozta ki. A közönség nyit színen percekig tapsolta és virágokkal halmozta el. A partnerét X. asszonyban László Gyu a adta, aki ezutal is bebizonyította, hogy kiváló művész. Kitünő volt még: T. Balogh E. el. Kiss Irén. Leóvay Leó és Borbély Sándor. A társulat most Toltszó Sötösköz hata mára, Taruffera és Bob hercegre készül. — Szirmai Lure, a Népszínház tagja mostanában Miskolcon vendég-szerepel. Tegnapi a Székimondó asszonyban lépett fel és szép sikert aratott. Felépp még a Lúthen és még egyszer a Székimondó asszonyban.

** Hangversenyek. A Grünfeld-Bürger négyes VIII. hangversenye vasárnap, február 8-ikán lesz a Royal-teremben Lindh Marcella közreműködésével. Műsora: 1. a) Weber Miroslav voncs-űös (uj), b) Gordonka: Schuz. 2. Goldmark nagy ária „Sába királynője”-ből. énekl Lindh Marcella. 3. a) Haydn Szerenád. b) Cherubini Scherzo. 4. a) Lánycy Edit Si vou saviez, b) Th Marzials Swikenban Ferry. 5. Dienzi Altddeutsches Liedchen. d) Loewe Niemand, énekl Lindh M., kiséri Dienzl Oskar. 5. Beethoven voncsnégyes op. 18.

Mintthogy Illnya Lydia lemondott, a február 18-iki VIII-ik fiharmoniai hangversenyeen Ettinger Róza kolatorur énekesnő fog közreműködni. Az est udonsága Mihalovich negyedik szimfóniája (c-moll) lesz. Jegyek kaphatók Méry Bélánál (Andrássy-ut 12.).

Ettinger Róza, a jövő fiharmoniai hangverseny vendége, szerdán február 25-én dalestélyt rendez a Royal-teremben, amelyen Anisz Aladar fiatal hegedűművész is közre fog működni. Ettingernek elsőrangú kolatorur énekesnő s művészetéről az utóbbi éveken a berlini sajtó nagy elragadtatással emlékezett meg.

Március 4-én szerdán este a fővárosi Vigadó nagytermében tartandó egyetlen hangverseny, melyet Gorkenko Dolina orosz kamaranékesnő, a pétervári udvari Opera drámai énekesnője rendez, igen érdekesnek ígérkezik, amennyiben a kiváló művésznő itten még elő nem adott orosz opera-áriákat és dalokat fog énekelni. Serrato Arrigo hegedűművész többek között Sinigaglia új hegedűversenyét is fogja előadni. Ez érdekes hangversenyre jegyek már most a Harmonia zenemű- és zongorakereskedésben Váci-utca 21. szám alatt kaphatók.

Herzog Emilia porosz kir. kamaranékesnő hétfőn tartja ezidei dalestélyét Bécsben a nagy Musikvereinssaalban, amelyhez napok óta az összes jegyek elfogytak. Herzogné, kinek budapesti látogatását művészi eseményként várják, szerdán február 11-iken rendezi egyetlen hangversenyét a Royal-teremben Barmas Izsay moszkvai hegedűművész közreműködése mellett. Barmas a híres Krimaly tanítványa volt Moszkvában, később pedig Jozaimb.

Oeder Berta a híres opera- és hangversenyénekesnő e hónap 10-én a Royal-szálló nagytermében tartja játékonélő dalestélyét a következő műsorrat: Schubert: Ailmacht, Massenet: Elegie, ifj. Toldy: Almodozva, Franz: Im Herbst, Händel: Verdi-Prati, Hildach: Krant der Veressenheit. Lánycy: Si vous saviez. Rossini ária Cenerentola című operából, Martini: Plaisir d’amour, Salamon: Extase. Brahms: Sapphische Ode és Rubinstein: Es blinkt der Thau. A lényesnek ígérkező dalestély iránt a művészi közönség részéről nagy érdeklődés mutatkozik. Az estén közreműködik D. Várkonyi Béla zongoraművész is. József Agost őherceg leirabban értesítette Oeder Berta operanékesnő hogy dalestélyét látogatásával kiünneveli. Jegyek a Harmonia zenemű- és zongorakereskedésben, valamint az idegentorgalmi és központi menetjegyirodában kaphatók.

** Az új miskolci színtársulat. Németh József, a Népszínház művésze, aki virágvasárnapról kezdve, a miskolci színikörlet vezetését veszi át, nagy buzgalommal szervezi most sz társulatát. Ez a szervezés még természetesen nincs befejezve, de a már szerző-dött tagok alábbi névsorából látható, hogy a miskolci új színtársulat minden tekintetben magas színvonalon fog állni. Eddigélle szerződöttve vannak: Ráskay Emilia, C. Ferdin Anna, Szabó Irma, K. Tarnay Leona, Fűredt Béla, Szalay Ferenc, Virágh Jenő, Kozma István, Buzs Jenő, Bihary Zoltán.

** Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésben, Budapest, Károly-körút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg

nélkül: Wagner Tristan és Isolda 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Alarcosnál 3.— K., Troubadour 3.60 K., A lovától 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., Bizet Carmen benyomott szöveggel csak zongorára 7.20 K., Strauss A bögér 5.40, A cigánybátor 5.40 K., San-Toy 0.40 K., Geisha, Görög rabszolgá Cirkuszélet, Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenként 6.— K., Florodora, Kis szükevény, Postás fiú, New-York szépe egyenként 7.— korona. Az édes lányka két füzet 6 korona. Az izé potpourri 3.60 korona. — Luna asszony potpourri 3.— K. Rózsbimbó és a méh, magyar szöveggel 2.16 K. Legkedveltebb kuplék: Hab'n Sie nicht den kleinen Cohn gesehen, magyar szöveggel 1.80. Der kleine Cohn ist da! magyar szöveggel 1.44 K. Meine Lilly (a Lotti ezredeseiből) 1.80 K. A gólya dal ugyanaból magyar szöveggel 3 K. Zsuzsi kuplé 2 K., Madame Sans-Gêne 1.80 K. Drah'n ma um 1.80 K., Luna wazer 2.40 K. Az izé operettből az édes lánykából, a svíhákból a Waizer egyenként 2.40 K. Huber 101 magyar népdal cigányos modorban 3.— K. Bloch 101 magyar népdal hegedűre 3.— K. Legujabb tánc és dal-album cimbalomra Allaga Gézátiól 3.60 K. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

MŰVÉSZET

□ A Vörösmarty-szobor. A Vörösmarty-szoborra hirdetett szűkebb pályázat sorsát ma döntötte el a szobor-bizottság. Többszöri eredménytelen szavazás után a kivételre való megbízást senkinek sem ítélte meg de kiosztotta az öt kitűzött díjat. A művészkörökben oly érdeklődéssel várt ü és délelőtt 11 órakor kezdődött a városligeti Műsoronak tanács-termében Rákosi Jenő főrendiházi tag elnöksége alatt. A 25 tagú bizottságból 23-an jelentek meg. Miután az elnök konstátálta, hogy csak legalább 16 szavazattal (kétharmad többség) lehet kiadni a megbízást, megkezdődött a szavazás. Márkus—Kallós terve kapta a legtöbb (14) szavazatot, Róna—Leitesdorfer terve esetl 10 szavazat, Tóth—Pogány 7, Ligeti—Jámbor és Bálint 7 és Telcs—Márkus 7 szavazatot kapta. A Kallós-léle tervnek jutott tehát a legtöbb szavazat, de a megkívánt kétharmad többséget az sem kapta meg s így a megbízást a bizottság nem adhatta ki. De a szavazásnak eldőntötte a diak odaitelésének rendjét. Csak Tóth István és Ligeti Miklósa nézve volt újabb szavazás, mert ők ketten az első szavazáskor egyenlő szavazatot kapnak. Ez újabb szavazás után kihirdette az elnök, hogy a bizottság döntése szerint Kallós Ede kapta a 3000 koronát, első díjat, Róna József a 2000 koronás második díjat, Tóth István a harmadikat, Ligeti Miklós a negyediket és Telcs Ede az ötödiket, mindegyik 1000 koronát. A szobor-bizottság alkalmassát a legközelebbi üésén fog natározni a további teendőket felett. A pályaművek kiállítása még csak vasárnap és hétfőn reggel 9 órától délután 5 óráig látható.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ Az Akadémia ülése. A Magyar Tudományos Akadémia böcseseleti, társadalom- és történet-tudományi osztálya hétfőn délután 6 órakor üést tart. Az ülés tárgyai: 1. Hampel József reudes tag: A jász-kürt domborúvei. 2. Pauler Akos mint vendég: Az ismeretelméleti kategóriák problémája.

○ Az egyszerűsítés kommentárja. A magyar közigazgatás új rendjének megvan már a maga irodalma is. Eeddig csak elsősorban megjelent, rövid és nem mindig alapos ismertetések, kritikák képviselték ezt az irodalmat; ma került a könyvpiacra az első, az alapvető munka, amely az adminisztráció új korszakát installálta a közigazgatás irodalmában is. A két testes kötetre terjedő munka *A közigazgatási eljárás egyesze üsítése*. A belügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya tagjainak közreműködésével összeállította dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos. Budapest, Pesti könyvnyomda r. t. Ára 10 korona. Abból a műhelyből került ki, ahonnan maga az egyszerűsítési törvény és a belőle fakadt rendeletek: a belügyminisztérium törvényelőkészítő osztályából. A fakturája tehát már ezért is elsőrendű. Am nem csupán ezért, hanem azért is, mert a szerzője, Némethy Károly miniszteri tanácsos, a törvényelőkészítő osztály főnöke, éppen olyan érdemes művelője a közigazdasági szakma irodalmának, ahogyan hívatott kodifikátor. Ez az ezereket ember, alighogy befejezte a törvényeszerkesztés kolosszális munkáját, sietett gondoskodni arról is, hogy a törvényt és járulékait illetékes kommentár kísérje a gyakorlati megvalósulás útján. Ehhez az újabb munkájához is társul vette Némethy maga mellé a minisztériumnak azokat a jeles tisztviselőit, akik az egyszerűsítési munkálatok elődói tervezeteinek előkészítésében is résztvettek, névszerint: dr. Samassa Adolf miniszteri titkárt, dr. Bosnyák Zoltán osztálytanácsost, dr. Petrovics Elek és dr. Véczián István miniszteri fogalmazókat.

A könyv összeállításánál felhasználták az összes rendelkezésre álló hivatalos anyagot. Az egyszerűsítési törvénynek és végrehajtási rendeleteinek előkészítő munkálatai; a törvényhatósági értekezletek eredménye; az egyszerűsítési törvény részletes indoklása, mely amíg egyfelől feltünteti a magyar közigazgatás hű képét, amilyen ez a XX. század kezdetén volt: addig másfelől megőrökíti az összes egyszerűsítési munkálatoknak sarkalatos irányelveit; a képviselőházi bizottsági és a parlamenti tárgyalások anyaga; az ügyviteli szabályzatok előadói tervezetének megbirálására a belügyminisztériumban tartott szaktanácsokmány eredményei; az összes eddig megjelent végrehajtási rendeletek; a végrehajtás közben és pedig az új jogorvoslati rendszernek immár egy éves uralma, valamint az ügyviteli szabályzatok és az új kézbesítési rendszer tekintetében idáig felmerült különböző és nagy-számú kérdésekre vonatkozó miniszteri kijelentések és rövid uton adott félhivatalos válaszok; végül az új rendszerben is alkalmazható közigazgatásjogi régebbi szabályok: ime ez az anyag az, amely a könyvben összegyűjtve és feldolgozva feltalálható.

Az egyszerűsítési akció és az egyszerűsítési törvény történetét és jellemzését felölő *Bovezetés* után elsöben is minden megszakítás és hozzáadás nélkül közölve van a törvény teljes szövege; azután a törvény minden egyes §-át (ugy a már életbe lépett, mint az ezután éetbe lépő összes §-okat) az összes odavonatkozó anyag feldolgozása, a *Jogorvoslati és a Kézbesítési Utasítás* teljes szövegének beillesztése mellett bőséges magyarázatokkal látták el; végül a könnyebb gyakorlati alkalmazhatóság érdekében egyes külön (II-ik) kötetben következnek az *Ügyviteli Szabályzat*nak, névszerint: 1. a vármegyei, központi és járási-, 2. a községgyűjöl-, 3. a közigazgatási bizottsági, 4. a köz-ségi gyámügyi, 5. az arvaszéki ügyvitelnek §-ról §-ra meüő, összehasonlító, rendszeres és részletes magyarázata.

Különösen ki kell emelni a járási (főszolgabírói) ügyvitel, valamint a *községi gyámügyi ügyvitel* kimerítő kommentárját. Az előbbi, mely a vármegyei ügyvitel szövegében nyomom részben csak hivatkozás a akjában van megoldva — akként, hogy a központi ügyvitel illet §-ait a főszolgabírói irodában megfelelően kell alkalmazni — e könnyben teljesen kidolgozva és szöveg szerinti magyarázatokkal elátva található. A másodiknál pedig egész teredelemben, vagy bő kivonatban összegyűjtve és feldolgozva lettek mindazok az anyagi és alaki jogszabályok, melyek a községi gyámügyi közigazgatásban a közigyám és községgyűjölő eljárását előírják.

A több mint 40 nagy, nyomtatott ivre terjedő, különleg is tetszetős kiállítású kétkötetes munka rendkívül nagy anyagának áttekinthetőségét megkönnyíti a könyv minden oldalán felül előforduló cím-elirat. A törvény és a végrehajtási rendeletek minden egyes §-ának feltűnő megjelölése, a vezérszavaknak feltüntetése, az egyes § okhoz adott terjedelmesebb magyarázatoknak (jegyzeteknek) részekre tagolása, a sok szójegyzet, a kimerítő tartalomjegyzék és a bő betűrendes tárgymutató.

A tartalomnak ez a vázlatos ismertetése is mutatja, milyen megbecsülhetetlen szolgálatot teitke Némethy Károly és derék munkatársai ennek a könyvnek az összeállításával és megírásával. Különösen háásak lehetnek ezért a törvény és rendeletek végrehajtására hívatott tisztviselők, akik biztos és tökéletes vezérelőnek kaptak a kezükbe, amelynek a segítségére csalahatatlannul elgazodhatnak s teljesen átlérthetik az új szabályok szellemét: az *egyszerűség*, az *egység* és a *rend* szellemét. E szellemet sugározta a könyv minden lapja, minden betűje. És aki ezt a könyvet gondnal és értelemmel áttanulmányozza, az előtt tisztán fog állani a jelentősége a *Szeüü Kálmán* intenciói szerint megalkotott nagy reformnak. Nemesak kommentár ez a könyv, hanem hatásos és meggyöző apológia. Apológiája a reformmunkának, amelyről bezonnyítja, hogy megszüntetett minden homályt, minden kuszaságot és briliánsul oldotta meg azt a feladatot, amelyet szerzői maguk elő tüztek. Azt szokták ellene felhozni, hogy új, nehéz bonyodalmakat teremtett, új szabályok tömegével terhelte az amagy is agyonterhelt tisztviselőket. A Némethy könyve most megadja a ossztános feleletet erre a kritikára. Ime: itt van ez a két kötet; igaz, elég vasokos mind a kettő. Am, aki ezt a két kötetet megtanulja: *az tudja az egész magyar közigazgatást*. Amiboz eddig egy egész könyvtár sem volt elegendő.

○ Latin Tulajdonnevek Tára. A szótár-irodalom termékei uabban egy praktikus, becses munkácskával szaporodtak. Ugyanis Schmidt József akinek Latin-magyar és Magyar-latin iskolai szótára a leg-szélesebb körökben elterjedt, ennek a szótárnak ki-gészítéseképpen megserkesztette a *Latin Tulajdonnevek Tárát*. Maga a latin és magyar szótár bőséges szókincsre, ennek szakavatott csoportosítása deszeretes kitűnő munka, amelynek pótlásaképpen — minthogy

hiányoznak belőle a tulajdonnevek — valban nagy szükség volt a *Latin Tulajdonnevek Tárára*. Ez a csinos kötetű füzet hiánypótló, soká nélkülözött könyv-veske, amelyt úgy a szótár mellett, mint külön is használhat minden tanuló. E házagpótló művecske ára mindössze 80 filler. Kiadta az Athenaeum részvény-társaság és kapothat minden könyvkeresésben.

○ Vörösmarty-szobrok. Herceg Ferenc lapja bemutatja: Kallós, Teles Róna, Tóth és Ligeti Vörösmarty-szobrait képekben. Közöl azonkívül különféle illusztrációkat Lotz Károlytól, Radnától, Neogrady Antalól. Művészeti cégtáblákat mutat be és több aktuális képet még. Horvákné bájosan csveg a hét eseményeiről. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal Andrássy-ut 10.

○ A Kis Lap e héten megjelent legujabb száma ismét nagy örömet szerez a gyermekvilágnak. A mai számban egy *egyfelvonalos szám* van. Címe: *A születésnap köszöntő*. *Herdy Gyula* tanulságos, szép verset írt a *Szent-Felér patakjáról*. *Feleki Sándor* *Kenyermorzsok* címmel *Andor diák*, *Esősdai és Szirtus* *Arthur Mit ádottam* cím alatt pompás kis verseket írtak a *Kis Lap*ba és mindenik vers mellett csinos képek is találhatóak. *Gaál Mózes* remek elbeszélése a *Három kenyerecsapjáról* olytonosan érdekesebb lesz ugy, hogy a kis olvasók alig gyözik bevárni a folytatását. A *Kis-Lap* előfizetési ára negyedévre 2 korona. Előfizetéseket elfogad VII., Kerepesi-ut 54. a *Kis-Lap* kiadóhivatala.

FARSANG

(Hajógyári tisztviselők bálja. A Duna Gőzhajózási Társaság ó-budai hajógyárának tisztviselői köre ma este fényesen sikerült bált rendezett a Korona-fogadó nagytermében Pompásan felkészítettek az alkalomból a Korona helyiségeit, nemzeti szín drapériák között a hajózás szimbolusai ékesítették a bejárat. A mulatságon a III. kerület élite-közönsége volt jelen; a díszes társaság sorában ott voltak a gyár vezetői, élükön erényi *Ullmann Lajos* udvari tanácsossal, a Duna-Gőzhajózási Társaság kiváló igazgatójával, aki Bécsből jött el a tisztviselők estéjére; megjelentek továbbá: *Szendy Béla*, a hajógyár érdemes főnöke, *Suppan Hermann*, dr. *Stern Józse*, dr. *Reiss Mór*, *Loder Rezső* ipartelügyelő és *Egan Ede* miniszteri főmérnök. A bál védői *Szendy Bélané* s *Suppan Hermanné* urasszonyok a teremben létesített esztrádon foglaltak helyet. A lényes mulatságon küldöttségégek képviselítettek magukat: A. D. G. T. Kapitányok-köre *Szabó* Gyula felügyelő vezetésével, a cs. és k. hadtengerészeti különtmény, élön *Lucich Károly* cs. és k. sorhajóhadnagy-parancsnokkal, a 2. sz. cs. és k. katonai runarakatár *Francetics Ferenc* cs. és k. százados-parancsnok vezetésével, ezenkívül számos előkelő kereskedő cég. A mai bál méltóképpen sorakozott a tisztviselői-kör előbbi mulatságai sorozatához és az erkölcsi sikeren felül szép összeggel gyarapította a tisztviselők körének nemesesü alapját. A 19 es gyalogezred zenekarának pompás zenéje mellett nagy kedvvel jolyt a tanc, amit csak a szünőra szakított meg, aztán megkezdődött a folytatása változatlan jó hangulatban. A hajógyári tisztviselői karából alakult figyelmes rendezőség a hölgyeknek izéss táncrenddel kedveskedett, egy miniatűr-horgonynyal, amelynek a belső lapjai tartalmazták a lényes est táncosrót. A bál előkelő hölgyközönségének névsorát itt adjuk:

Asszonyok: *Asch Mihályné*, *Bauer Mártonné*, *Baum Katalin*, *Beer Péterné*, *Buchberger Leoné*, *Balentsay Andorné*, *Bacha Jakabné*, *Binder Adolfiné*, *Bauer Ignácné*, *Chilich Gusztávné*, *Daniel Hubertné*, *Francetics Ferencné*, *Friedrich Károlyné*, dr. *Freund Arminné*, *Fodor Józsefné*, *Goldsmueder Józsefné*, *Groszmann Lajosné*, *Herpich Ferencné*, *Höng Károlyné*, *Hambach Károlyné*, *Kling Vilmosné*, *Kláner Alajosné*, *Kainburg Mátásné*, *Krassencics Lászlóné*, *Kállay Mártonné*, *Löwinger Károlyné*, *Mostl Jánosné*, *Mileti Józsefné*, *Macek Borbáia*, *Mostl Károlyné*, *Martin Gyuláné*, *Németh Lajosné*, *Ormai Mórné*, *Pfeifferer Alajosné*, *Petersen Károlyné*, *Possereits Imréné*, *Peircs Giovanniné*, *Podhaskzy Imréné*, *Popelka Józsefné*, dr. *Reiss Mórné*, *Ranzato Jánosné*, *Schlottter Jánosné*, *Roditzky Jánosné*, öv. *Riemer Józsefné*, dr. *Sziklai Salomonné*, *Szendy Bélané*, *Suppan Hermanné*, *Szebenyi Adolfiné*, *Schöbdi Károlyné*, *Schebánszky Rikárdné*, *Szerzátyy Imréné*, *Szombathalyi Györgyné*, dr. *Steiner Károlyné*, *Schubertth Sándorné*, *Scheher Alajosné*, *Oppenheim Henrikné*.

Lányok: *Bauer Elza*, *Bauer Gizella*, *Bauer Erzi*, *Bauer Vilma*, *Bell Katica*, *Beer Irma*, *Beer Ludmilla*, *Bolencsár Irma*, *Dewesborg Maria*, *Dewesborg Teréz*, *Frühlich Lujza*, *Friedrich Irén*, *Friedrich Ilonka*, *Groszmann Gizella*, *Groszmann Regina*, *Herpich Gizella*, *Höng Irma*, *Heidemann Ilona*, *Jobb Margit*, *Kronstein Elza*, *Krammer Gizella*, *Krammer Margit*, *Kayenborg Riza*, *Ligetny Kamilla*, *Ligethy Margit*, *Löwinger Olga*, *Milley Erzi*, *Mottl Marika*, *Mütter Henriette*, *Mészáros Borbáia*, *Poszavott Berta*, *Popelka Elza*, *Podhaskzy Etelka*, *Roditzky Erzi*, *Roditzky Margit*, *Reiser Lujza*, *Roth Barbara*, *Szilay Anna*, *Szuszancs Józsa*, *Schödi Katica*, *Szebenszky Eugénia*, *Szerzátyy Riza*, *Szerzátyy Margit*, *Schödi Katica*, *Szende Margit*, *S. endé Vilma*, *Uger Erzi*, *Wiamer Irén*, *Jeszscny Vilma*, *Haidemann Anna*, *Szebenyi Margit*, *Szerty Irén*, *Venczel Sári*.

(A budai dalarca a budai Vigadóban ma este tündérest rendezett. A tündérest szép sikerű

je mezeistély volt, amelyen Buda előkelősége és a pestiek közül is igen sokan megjelentek. A közönség teljesen megtöltötte a tánctermet, melyben a számtalan izléses jelmez szín pompás képet nyújtott. Kétféle órákor nagy felvonulás volt majd az emelvényen egy *Tündérest* című farsangi bohódságot adták elő, melynek zenéjét *Stojanovics Jenő*, a dalárda karnagyja írta. A tündérlányt *Hasebeck Olga* játszta.

(A mentők álarcosbálja. A budapesti önkéntes mentőegyesület hölgyszakosztálya, melynek *Augusta* főhercegeasszony az elnöke, napokban tart a ünnepeles első előzet, amelyen az egyesület anyagi gyarapodását célzó legközelebbi intézkedéseket fogják megbeszélés tárgyát képezni. Az idén rendezendő és tervbe vett ünnepek lénypontja az a bál lesz, amelyre társadalmunk előkelőségei már eddig is megígérték megjelenésüket és amelyet érdekessé tesz az a körülmény, hogy a résztvevők *dorokban* burkoló jelre, tehát felismerhellenél fognak megjelenni. Remélhetőleg az érdekes újdonság az ilyfajta álarcos bálakat a régi díszes álarcos bálók színvonalára fogják emelni.

(Medikus táncost. Ma zajlott le a Royal-shálló termeiben a medikusok bálja a régi hírnévhez méltó fényvel. A bált pontban léltiz órákor a táncostély védnökének, dr. *Thahoffer* Lajos orvoskari dékánának és az orvosi fakultás tanárainak ünnepeles felvonulása nyitotta meg. A táncot a *Halotti* te Katika kezdetű csárdással kezdték meg. A táncrend izléses merített katonából készült könyvecské. A disztó rajz három Amort ábrázol, amint egy törött szivet varrnak össze. Az ügyes rajzot *Mutschbacher* Tivadar készítette. A bál on előkelő közönség mulatott pompás kedvben.

(Kereskedők bálja. A kereskedők bálját, mely eredetileg február 21-re volt tervezve, a juris-abáira való tekintettel elhalasztották február 26-ára. A rendezőség fokozott érteleyre azon buzgólkod k, hogy a kereskedők estélye fénynevel és pompával joly on le. A hölgyszakosztály *Láng* Lajosné mint védnökön mellett a (közvetkező) bálanyakból áll: Auer *Köbérné*, domonyi *Brüel* Miksané, halmi *Deutosh* Sándorné, domonyi *Domony* Odónné, *Frischmann* Jakabné, maróthi *Fürst* Jakabné, maróthi *Fürst* Lászlóné, gelsei *Guttman* Vilmosné, királdi *Herz* Zsigmondné, Kornfeld *Zsigmondné*, *Kramer* Leoné, *Kunz* Ferencné, *Sándor* Pálné, *Tschögl* Gusztávné, barnavavári *Ulmann* Adolfiné, szurdai *Weisz* Leoné, csepei *Weisz* Mantrédné, *Weisz* Bertholdné, vásárhelyi *Wodianer* Hugóné. — Az emékség *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter védnökösége és gróf *Wickenburg* Márk államtitkár díszelnöksége alatt a következő tagokból áll: apáry *Abonyi* Emil, Auer *Róbert*, *Basch* Béla, madarasi *Beck* Nándor, madarasi *Beck* Gyula, *Beiml* Sándor, bámonyi *Bur* Armin, hevesi *Bisicz* Lajos, *Breitner* L. Zsigmond, hatvani *Hatvani* Deutsch Sándor, halmi *Deutsch* Sándor, domonyi *Domony* Odóné, lovag *Falk* Zsigmond, gelsei *Guttman* Vilmos, *Haggenmacher* Róbert, királdi *Herz* Zsigmond, *Jahcs* Géza, barszati *Jellinek* Henrik, *Köhner* Zsigmond, megyeri *Krausz* Lajos, *Kornfeld* Zsigmond, *Kunz* Ferenc, *Lánczy* Leó, *Leipzig* Vilmos, szegedi *Lukács* József, dr. *Neumann* Armin, *Neusoulsoz* Marcel, *Rajner* Kálmán, báttaszéki *Romeiser* Béla, *Saxlehner* Andor, *Sándor* Pál, *Schödl* Frigyes, *Tschögl* Gusztáv, *Tschögl* Henrik, barnavavári *Ulmann* Adolfiné, csepei *Weisz* Mantréd, szurdai *Weisz* Leó, *Weisz* Berthold, *Weisz* Fülöp, *Wolner* Tivadar. Ezekhoz sorakozik a hatvan-tagú bábizottság és a 120 fiata embertől álló rendezőbizottság, melynek elnöke maróthi *Fürst* László, mint öpénziáros maróthi *Fürst* Bertalan szerepel.

(Az Erzsébetvárosi Kör a Royal helyiségében tombolával egybekötött nagyszerű táncmulatságot rendezett. A szép estén nagy hölgyszakosztály volt részt.

(Az arista bohócestély a Fővárosi Mulatóban fényesen sikerült. A jökevő és vidamság szinte tarádó volt s az orfeum közönsége pazarul mulatott.

(Az asztalos ipartestület sikerült bált rendezett a Terézvárosi Kaszinóban. *Dozza* Bertalanás aszszony volt a bálanya; az ipartestület részéről megjelentek *Csepreghy* János elnök, *Talos* Pál alelnök, *Thék* Endre és mások.

(A Vigadjunk kuglizó-társaság ma tartotta a Royal-shálló B szárnyában nagy táncestélyét, melyen válogatott közönség vett részt. A negyest 94 pár táncolta.

(A fővárosi kerékpár-egylet ma este tartotta ez idei táncvigalmát a Baskör termeiben, mely igazán szépen sikerült. Az első negyest 120 pár táncolta.

(A Fénztársasági bál az idei társang egyik legfényesebb estélye lesz; a rendezőség, élén dr. *Leck* Gyula enökkel, napról-napra fokozódó érdeklődést konytatva a bál iránt.

EGYESÜLETEK

(Felolvasás) A kereskedelmi szakmíveltséget terjesztő egyesület felolvasásának keretében dr. *Bihari* Mór e n 9-én tartja meg felolvasását a csalárd és vétkes bukásról. A felolvasás az Országos ipar-és kereskedelmi oszarnok nagyteremben lesz, 9. Akadémia-utca 3 és este 1/8 órákor kezdődik. Érdeklődőket szivesen lát az egyesület.

(A III kerületi Protestáns Egyesület) a kórház-utcai iskola dísztermében tegnap jötkönyvönú hangversenyt rendezett, mely várakozáson felül sikerült. A protestáns énekkar karéneke után *Kontra* Aladár ev. református lekösz felolvasása következett. *István* Károly művészesen hegedült, *Eisnerth* Melánia, a szimfonészti akadémia növendéke a *Kalend* című mono óggal ért el nagy sikert. *Mauthner* Margit és *Maiter* Lora briliáns zongorajátékát, valamint a vonós-

négyes összevágó előadását zajos tppsal juttalmazta a közönség. Majd *Fóthi* Frida a Vígshínbáz tagja szépen előadott dalaitva gyönyörködötte a hallgatóságot, *Kész* Rózsi, a Vígshínbáz tagja több költeményt szavalat el nagy hatással. Az esély egyik érdekessége a Tárogatónégyes volt, melyben dr. *Németh*, *Szabonyi*, *Stowasser* és *Vogt* működték közre. Majd *Balla* Miklós *Vegrádi* verseit olvasta fel és végül *Vámos* Hugó *Lejárt* Antal Tanuaját szavalata el nagy hatással.

(Az Orsz. Izraelita Tanító-Egyesület) központi választmánya *Kornfeld* Gyula elnökele alatt tartott ülésében a Jókai Mór nevet viselő 2500 koronás ösztöndíj-alapítvány kamatait a koszorus költő hozzájárulásával *Számányi* Adolfiné puchó tanítónak szavazta meg, juttalmazt azon kiváló érdemeknek, melyeket negyedszázados tanítóskodása alatt tót nemzetiség lakta vidéken a magyar nyelv hazafias terjesztése körül szerzett. Ugyane ülésben kiadott a *Lederer* Abraham alapítványból az esedékes 120 K. betegségi segélyt és kilenc tanítói árva részére 100—100 K. az egyesület által gyűjtött árvaalpból.

SPORT

• Nemzetközi foxterrier- és tacskó kiállítás. Ma reggel tíz órákor nyitotta meg *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter a Magyar Foxterrier- és Tacskó-Klub által rendezett kiállítást a Bellevue-villában. A minisztert a klub elnöke, *Perzelt* Dezső üdvözölte, azután *Szentiványi* Árpád és báró *Born* Frigyes alelnökök kíséretében a kiállítás megtekintésére indult. Jelen volt még: gróf *Teleki* László, *Lónyay* Géza, *Fónagy* József és neje, *Párfay* Géza, báró *Wilburg* Aladár, *Mándy* Béla, *Mis* Davis, *Prinz* Gyula titkár és sok ebtenyésztt. A miniszter a legnagyobb érdeklődéssel nézte végig a Bellevue termeiben és kertjében elhelyezett kiállítást, amely fényes tanubizonyosága az alig egy év előtt megalakult tacskó-klub páratlan agilitásának. A kontinen egyetlen ilyenmű kiállítása sem tudott oly nagy és drága anyagot összehajmozni, mint ez, mert míg a tavalyi bécsi kiállításon csak 76 tacskót és ioxterriert tudtak összegyűjteni, itt közel 150 kiváló fajta közül kell a zsűrinek a legérdemesebbet kiválasztani. Még szebb siker ez, ha tekintetbe vesszük, hogy a külföld is melegen érdeklődött és különösen az angol tenyésztők képviselők szép számmal. Nyomban a megnyitás után a zsűri is megkezdte munkáját. A ioxterriereknél ifjabb *Powel* Ede (*Shrewsbury*), Anglia első eszaköröse volt a bíró, a tacskóknál *Otto* Ernő (*Brixen*) és a műkotorékvversenyénél *Prinzwing* György (*Berlin*). A kiállítók közt van gróf *Warmbrandt* Miklós, aki 11 tacskót, báró *Born* 19 foxterriert, *Witzthum* (München) 9 tacskót állított ki, azonkívül kiállított *Altmassy* I. grófné, *Gelsei* *Guttman* Stef, *Krassai* *Kerpely* Béla lovag és egész sereg osztrák és német ebtenyésztt. A kiállítás ma és holnap lesz nyitva és bizonyára sokan fogják megtekinteni a holnap rendezendő műkotorékvversenyeket.

• Vívóverseny. A Rákóssy Gyula vívómester vezetése alatt álló Magyar Vívó Kör január 31-én és február 1-én háziversenyt rendezett, amelynek eredménye ez volt: A szeniorok csoportjában; kardra: 1. dr. *Keltz* Sándor 2. dr. *Kiss* Adolfiné. A juniorok első csoportjában; kardra: 1. *Polyák* István, 2. *Nemeshegyi* Oszkár, 3. *Mándy* Lajos. A juniorok 2-ik csoportjában; kardra: 1. *Nemeshegyi* Tibor, 2. ifjabb *Boigár* Ferenc, 3. *Magyar* Andor. A kezdők vítvőcsoportjában: 1. *Hentaller* Gábor 2. *Baumgarten*. *Mihály*, 3. *Bézozy* Károly. Mindannyian ezüst érmet és elismerő-oklevelet nyertek. — Különös szép assautok voltak: Dr. *Keltz* Sándor—dr. *Rhorer* László, *Polyák* István—*Mándy* Lajos, *Nemeshegyi* Tibor—*Polyák* István. ifj. *Boigár* Ferenc—*Magyar* Andor, *Hentaller* Gábor—*Baumgarten* *Mihály*, a 8 éves *Bézozy* Károly—*Mihályfi* Béla között. A szép számban összegyűjtött fényes közönség Rákóssy mester vívótermetét ugyszólván zsúfolásig megtöltötte. Különösen a hölgyek mulattak rendkívüli érdeklődést a versenyszámok iránt — zajosan éljenzve a győzteseket. A kiállított hatalmas garda jóllehet a mester legjobb tanítványai közül néhányat nem látunk. fényes bizonyítékát szolgáltatva a mester kitűnő iskolájának. A zsűri tagjai voltak: *Hentaller* Lajos országyűlési képviselő elnök, gróf *Bethlen* István országyűlési képviselő és *Rohonyzy* Lónné.

• Országos Magyar Vadász-Szövetség. Ma este a Royal-shálló dísztermében megalakult az Országos Magyar Vadász-Szövetség. *Szentiványi* Árpád elnök üdvözölte a nagy számmal megjelenteket s tudata az egybegyűléssel, hogy kidolgozott alap-szabályt yuk elfogadtatt, jegyzőkönyv hitelesítése után megalakult a tisztikar. Díszelnök lett *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter. Elnökök: *Szentiványi* Árpád, *Perzelt* Dezső és gróf *Zichy* Jenő. Alelnökök: *Scholtz* Gyula, *S. Ivák* Imre, *Gajári* Odón, báró *Feilitzsch* Artur és *Fónagy* József. Igazgató *Perthey* Géza. A közgyűlésen *Fónagy* József felszólalt és hangsúlyozta hogy fontos lenne a vadászati szakiskola létesítése, mert a mostani vadőröknek nincs semmi szakképzésüktök. Értel elhatározta a közgyűlés, hogy a kormányt kéri fel, hogy ilyen szakiskola létesítésére vagy az egyesület által létesítendő szakiskola anyagi támogatására.

• Magyar ló Olaszországban. *Péchy* Andor *Szentotoga* nevű kétéves lovát kiküldi Olaszországba,

Pisba, ahol őt *Corser* trainer fogja előkészíteni a *Milanoi nagy díjra*, amelynek értéke 100.000 líra és amely a jövő évben kerül döntésre először.

• Bajnoki mérkőzés. Az e hó 8-iki, vasárnap délutáni I. osztályú bajnoki mérkőzés iránt sportkörökben szokatlan érdeklődés mutatkozik, mert a *Postások* csapatának, mely tudvalevőleg a különböző fővárosi csapatok legkitűnőbb játékosából alakult s tavay a II. osztályú bajnokság győztese is lett, ma lesz első alkalma egy igazán erős ellentétel a *Ferencvárosi Torna Klubbal* szemben bemutatni képességeit. A mérkőzés 3 órákor kezdődik s bírója *Stobbe* Ferenc lesz. Délelőtt 10 1/2 órákor a két egyesület 11-ik csapatai mérkőznek a szövetségi díjért. *Villamos* közlekedés a közvágóhídi- vagy sertes-vágóhídi végállomásig.

• High Leicestershire kímalt. Gróf *Degenfeld* Imre istállója súlyos veszteség ért. Mint ugyancs a Sportélet írja, az istálló egyik ó éves ménje, *High Leicestershire* kímalt. Ez a ló évjáraának legjobbjai közé tartozott. Kétéves korában a kettős ivadékversenyben, hároméves korában a Királyné-díjban győzött egyebek közt. Díjakban több mint 90.000 koronát nyert össze.

Nyitlter.

TÉLI-FÜRDŐKÚRA.

Természetes források, meleg kénforrások, iszapfürdők, iszapporozatok,
Zuhany-masszazs. Vízgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olcsó és gondos ellátás. Csusz, Kőszvény, ideg-bőrbajok és téli fürdőkúra felül kímelt prospectus küld ingyen a Sz.-Lukács-fürdő igazgatósága, Budán.

Gyógyintézet testgyenészteti székének számára.

Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26. Telefon 594.

Gyógykezelés hátegrinc és végtagok görbüléséért, szigorított és lúdtalpat, valamint az izületi lobok minden fajtáját stb. Saját műterem *Hessing-léle* csorsetták és készülékek számára. Prospectus ingyen.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603 frank
1899. " 31-én	1,563,961,000 "
1900. " 31-én	1,687,840,168 "
1901. " 31-én	1,828,181,200 "

Magyarországi vezérigazgatóság:
B-dap st. IV., Kár. ly-körut 26.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem teletés a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A nyitrai igazgatók. Nyittráról táviratozza tudósítók, hogy a nyitrai törvényszék ma itelt *Markovics* Rezső váguj helyi ügyvéd, *Markovics* Gyula orvos és *Czulik* Lajos ügyében. Mindhárom vádlottat bűnösnek találta a bíróság a magyar nemzet elleni igazgatás vétségében s ezért *Markovics* Rezső ügyvédet 5 havi államfogházra és 500 korona pénzbüntetésre, *Markovics* Gyulát két havi államfogházra és 200 korona pénzbüntetésre, *Czulik* Lajos lelkeszt pedig 3 havi államfogházra, 300 korona pénzbüntetésre és az összes költségek megfizetésére ítélte.

§§ A rendőrség sajtóere. A budapesti bűntető törvényszék esküdtbírócsága ma délöttré tízte ki *Szladinka* Endre betűszedő sajtópörének tárgyalását. *Szladinka* ugyancs a *Népszava* mult évi május 20-én megjelent számában a *marhák* cím alatt erősen támadó vezércikket irt a fővárosi államrendőrség ellen s ezért a törvényszék sajtó utján elkövetett becsület-sértés vétsége miatt helyezte vád alá. A mai tárgyalás elején *Agorasztó* elnök konstatalta, hogy a vádlott, *Szladinka* Endre nem jelent meg a tárgyaláson. E

helyett azonban egy orvosi bizonylatot küldött, hogy ő most a pozsonyi kórházban leszik beteg. A bíróság a vádlott émaradását igazoltnak vette s a mai tárgyalást elnapolta.

§§ **Országgyűlési képviselő és ügyvéd.** Egy országgyűlési képviselő és ügyvéd 851 korona iránt pert indított ügyelei ellen, akik őt megbízták, hogy a pénzügyminiszter úrnál eszközölje ki, hogy bizonyos területen a vendéglősök szoríttassanak arra, hogy szeszszükségletüket az alperesek és több érdekelttelől vásárolhatják csak. Az ügyvéd részére, ennek fázadozásaiért 2000 korona fizetésre kötelezték magukat az esetre, ha eljárása sikeres lesz. Együttal ügyvédi meghatalmazást is adott neki. Felperes a megállapodás értelmében elfárt ugyan, azonban eljárása sikertelen maradt. E sikertelenség folytán nem is követte felperes a kikötött 2000 koronát hanem ügyvédi járandóságait költségjegyzék alapján követelte, mint kiérdemelt ügyvédi díjakat és a kiadásait, még pedig csekét még azért is, mert alperesek kijelentették, hogy sikertelenség esetén is logák felperest díjazni. Az alperesek védelme az volt, hogy ők a felperest nem mint ügyvédt bízták meg a kérdéses eredményt ki eszközözésével, hanem mint képviselőt, tehát az ügyvédt ők díjazni nem kötelesek, mint képviselőt pedig nem kötelesek díjazni, mert a kikötött siker nem éreztet el, de ügyvédi díjakat és költséget sem tartoznak fizetni. A budapesti törvényszék lelebezési tanácsa az alpereseket marasztalta. Tekintettel arra, hogy felperes nemcsak képviselő, hanem ügyvéd is, őt ügyvédi tevékenységéért az ügyvédi rendtartás értelmében díjazás illeti, a végzett munka pedig ügyvédi munkát képez. E munkálataiért a felperes tehát külön fizetési ígéret nélkül is díjazást követelhet annál inkább, mert az alperesek ügyvédi meghatalmazást is állították ki s felperesnek képviselői minősége ennek ügyvédi minőségétől nem választható el.

§§ **A kolozsvári színház pénze.** Három esztendője, hogy Tóth József, a kolozsvári Nemzeti Színház öreg pénztárosa, saját kezével vette végzett az életének. A nyomban megtörtölt vizsgálat kiderítette, hogy a becsületesség mintaképének tartott Öregur szatizzenhatezer korona erejéig dézsmálta meg a Nemzeti Színház vagyonát, valamint a Széchenyi-alapot és a nyugdíj-alapot is Gróf Festetics Andor kormánybiztos megbízásából Hets Odón budapesti ügyvéd, az Operaház jogtanácsosa beporbórt a színház három választmányi tagját, akik az ellenőrzéssel voltak megbízva s annak idején a pénztári kezelést kifogásalannak találták, a Széchenyi-alapból és a nyugdíj-alapból hiányzó 66,468 korona és négy fillér erejéig. Az alperesek azzal mentegetődztek hogy ők csupán Bölöny József, az akkori intendáns iránt való sziveségből, csupa formailtasból írták alá a számadásokat, így tehát vagyoni felelősséggel nem tartoznak. A kolozsvári törvényszék a felperes keresetét elutasította, az otáni tábla azonban mindhárom alperesre nevezetesen Korbul Bogdánra Gazdag Manóra és Szentgyörgyi Istvánra nézve megállapította a vagyoni felelősséget. Korbul Bogdánra pedig, aki a hiányzó összeget deponálta, azt is kimondotta, hogy az okozott kárt teljes felelősséggel tartozik. Ezek alapján Korbul 59.15 korona husz fillér megfizetésére kötelezte. Ha pedig ez az összeg rajta megvehető nem lenne, Gazdag Manó 59.915 korona Szentgyörgyi pedig 11.600 korona erejéig marasztalta el. A Kuria e's polgári tanácsa ahová az ügy főlebezés után került ma Staud Lajos bíró előadás alapján a tábla ítéletét csekély eltéréssel jóváhagyta.

§§ **Korn Artur munkatárs.** Szegedről táviratozók, hogy a szegedi esküdtszék ma tárgyalta a Steinacker Odón volt budapesti kereskedelmi és iparkamarai titkár ellen ígatás miatt indított sajtópert. Korn Artur lapjában három évvel ezelőtt Steinacker Odón tollából egy Magyarisch-Ungarisch-Böhmisch-Zeichsch című cikk je'ent meg, amely azt fejtegette, hogy magyar államnyelv nincs, a magyarság csakis egy államhoz való tartozást jelent, de külön államnyelve nincs, épp úgy, mint nincs svájci, vagy nagy-britannai nyelv. A cikk elmondja azt is, hogy nagy tisztesség, ha valaki egy nyolcvan milliónyi az egész földkerekségen elterjedő és kultúra tekintetében minden más nemzet előtt tündöklő nép nyelvén, a német nyelven beszél. A mai tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondta, hogy Korn Artur kérésére egy kalendárium számára írta meg a cikket, de minthogy a kalendárium nem jelent meg, Korn önhatármulag írta alá vádlott nevét a cikk alá és kiadta a lapjában. Kéri a törvényszéket, hogy a cikket újra fordíttassa le magyarra, mert a fölolvastott cikk, úgy amint fordították, nem felel meg az eredetinek. A bíróság ezt a kérelmet elutasítja. Steinacker kijelenti továbbá, hogy a nemzetiség propagandának teljes léjogossága van Magyarországon, csak hogy bizonyos törvényes formákban. Kéri a bíróságot, hogy hallgassa ki az ő tanút is, akik azt bizonyíthatják, hogy ő a legutóbbi képviselőjelöltsége alkalmával nem ígatott a magyar államesze ellen. A törvényszék ezt a kérést is elvetette. Délit tizenkét órákor terjesztették az esküdtek elé a kérdést, hogy van-e fölolvastott inkriminált cikkben ígatás Magyarországon

ellen. A tárgyalást erre félbeszakították és délután 3 órákor folytatták, amidőn a vádló és a védő következtek.

§§ **Fölmentett gyilkos.** Beszterozebányáról táviratozók: A királyi törvényszék mind esküdtszék Chamulok György zólyomi lakost, aki Schukle Mátét a feleségével folytatott bűnös viszony miatt lezszével megölte, az esküdtek egyhangu verdiktje alapján felmentette.

§§ **Az elítelt Steinaeker.** Steinackert a szegedi esküdtek marasztaló verdiktje alapján a törvényszék nyolcnapos fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK

Páris, február 7. E hó 12-én az örmények érdekében Destournelles képviselő elnöklésével gyűlést fogtak tartani, amelyen Destournelles, Denis Cochin, Pressensé, Jaurés és Anatole Leroy-Beaulieu fogtak beszélni.

Páris, február 7. Egy ismeretlen ma délen revolverből többször ráőtt a páris-brüsszeli gyorsvonatra az elindulás pillanatában. Senkisé sérült meg.

Páris, február 7. A kamara elgondja a 25 centimes nikkelpérez veretésére vonatkozó kormányjavaslatot. Azt a kérdést, vajon az új pénznek gömbölyű vagy sokszögű alakja legyen-e, jűgöbben hagyták. A ház ezután a pénzügyi törvényt tárgyalja. A kamara folyosóján Lazies és Sella képviselők közt élték szóváltás volt, mely verekedést jault. Sella ökölcsapást mért Laziesre. Lazies elküldte tanút. Hír szerint a kongregációkra vonatkozó vita március 2-ika előtt nem kerül napirendre.

Brüsszel, február 7. Rubino ügyében a tárgyalást az egyik esküd megbotegedése miatt keddre halasztották.

Az angol király állapota.

London, február 7. A királynak nagyon jól esett a tegnapi sétakocsizás. Orvosi jelentést többé nem adnak ki.

Lobkowitz herceg temetése.

Raudnitz, február 7. Lobkowitz Mór herceget ma délelőtt 11 órákor temették sok előkelő méntóság és az arisztokráciának sok tagja jelenlétében. A királyt Dietrichstein herceg képviselte, aki közvetlenül a koporsó után haladt.

A Dreyfus-ügy feltámadása.

Páris, február 7. Azoknál a leleplezésekről, melyeket Jaurés a kamarában a Dreyfus-ügyben fog tenni, a Lanterne azt írja, hogy egy fotográfőről van szó, amely tulajdonképpen egy borderó, melyen Vilmos császárnak megjegyzései vannak s melyet Mercier a rennesi tárgyalás idején Dreyfus és védőjének tudta nélkül a haditörvényszék minden egyes bírójának lakására küldött. A Lanterne cikkére vonatkozólag a Temps egyik tudósítója meginterviewolta Merciert. A tábornok így szólt: — A Lanterne híre alaptalan. Fogalmam sincs arról, hogy micsoda leleplezésekkel akarja Jaurés a kamarát meglepni.

Páris, február 7. A Temps egyik munkatársa beszélgetést folytatott Mercier tábornokkal a Lanterne mai jelentése tárgyában, mely Jaurésnak azt a szándékot tulajdonítja, hogy a kamarában bebizonyítja, hogy Mercier tábornok a rennesi haditörvényszék bírái elé titkos okmányokat terjesztett. Mercier tábornok a Lanterne jelentésének összes rávonatkozó megjegyzéseit megeafolja.

Shakadák a boerok közt.

Bloemfontein, február 7. A tegnapi értekezlet, melyet Chamberlain miniszter a boerokkal folytatott, még nagyobbá tette a boerok közt tennálló szakadást. A miniszternek feliratot nyújtottak át, melyben számos panasz felsorolása után azt a meggyőződést fejezik ki, hogy az Oranje-gyarmat kormányzata e gyarmat lakóira cket tönkretevő pénzügyi terhet szándékozik róni. Chamberlain gyarmatügyi miniszter azt válaszolta, hogy a fölirat a képzelt bajok és alaptalan panaszok egész sorozatát említi fel. A lázadókkaival való e bánásban semmi sincs, ami a békefeltételeket sértene. Hogyan beszélhetnek a boerok arról, hogy a kormány nem tanust irántuk rokonszenvet, midőn a kormány éjjel-nappal azon dolgozik és milliókat fordít rá hogy az országban reformokat vigyen keresztül. Chamberlain határozottan tagadta azt az állítást, hogy a boerokra elviselhetetlen terhet rónak. Ha ragaszkodnak az elégtelenség politikájához, úgy céltalan volna még további engedményeket tenni annak a népek, mely már oly jelentékeny ajándékokat fogadott el egyetlen kérésőn szó nélkül. Erre De Wet Keresztély kijelentette, hogy az együttműködés lehetetlen, amíg De Wet Pieter és Botha Keresztély képviselik a boerokat. Nem fog nyugodni, míg lázadást nem illés fel, de nem fogytercs lázadást, hanem a kormány elleni agitáció és elégtelenség mozgalmát.

Oszták mezőgazdasági értekezlet.

Bécs, február 7. Az oszták mező- és erdőgazdasági értekezletnek a kereskedelmi szerződésök kögésénél való megóvására alakult állandó bizottság a napokban több ülésen foglalkozott az oszták-magyar kiegyezésnek az állatorgalomra vonatkozó rendelkezéseivel. Az üléseken jelen voltak a belügyminiszterium, a földmívelésügyi miniszterium és a kereskedelmi miniszterium képviselői és az oszták kormány budapesti állategészségügyi megbízotta. Lamprecht főállatorvos. A bizottság olyan határozati javaslatot fogadott el, hogy az oszták és a magyar kormány között az állatorgalomra nézve létreött megállapodásokkal szemben nem fogal el ítéletenül elutasító álláspontot, de csak azzal a feltétellel, hogy az oszták kormány a behozott állatok szigorú ellenőrzésére, nevezetesen egészségi állapotokra és származásukra vonatkozó bizonyos követeléseket egész terjedelmükben teljesít és erre nézve kielégítő biztosítékokat nyújt. Egyebek között azt követeli a bizottság hogy Ausztria-Magyarország teljesen zárkózzék el a Balkán-államokból és Oroszországból való marabehozattal elől. Az oszták mezőgazdaságnak a Magyarországgal való állatorgalmi megállapodásokhoz való hozzájárulására nézve egyik főfeltétel az hogy a szerb kereskedelmi szerződést rögtön mondják fel. Az őrségi forgalomnak a kiegyezés egész tartamára való megszüntetését örömmel veszi tudomásul a bizottság és csak azt sajnálja, hogy nem kötöttek basomó meggyőzést a gabonában és őrségi termékekben való hasznidőzletre nézve. A bizottságnak tiltakoznia kell az ellen, hogy a vámtarifa mai alakjában a Magyarországgal való kiegyezés integráns részének tekintés, vagyis hogy ezt feltétlenül elfogadni vagy feltétlenül elvetni kell. Végül már most is határozottan óvat tesz a bizottság az ellen, hogy új kereskedelmi szerződéseinkben továbbra is megtartsák az általános legtbő kedvezmény elvét.

A hondurasszi fölkelés.

Guatemala, február 7. Bonilla, a hondurasszi fölkelés vezére nagy sereget egyesített maga körül. A kormány csapatainak vezére Sierra tábornok. A kéjsereg között már véres ütközet volt. Nikaraguából buzdogn küldik a segédcsapatokat Sierra támogatására.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, február 7. (A Budapesti Napló telejelentése.) A határidő-piacon jegyzetelt: Buza tavaszra 7.55—7.66, rozs tavaszra 6.36—6.87, zab tavaszra 6.26—6.27 korona.

Eladatott: buza 82 kg. 7.85 K. Szarvasról 7.80 K. Mezőtúrról, 6.70 kg. 7.02 K. és 78 kg. 7.30 K. Mányáról, 77.5 kg. 7.32 K. Galántáról, 74.5 kg. 6.97 K. Szarvasról, 77 kg. 7.40 K. Moórról, 7.76 kg. 7.50 K. Csabáról, 7.55 K. Mosonyból.

Bécs, február 7. (A Budapesti Napló tudósítójának telejelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 698.75, Magyar hitelrészvény 750.—, Angol-Osztrák bank 278.50, Bécsi bank, egyesület 470.—, Union bank 551.75, Länderbank 410.—, Osztrák-magyar államvasút részvény 699.—, Déli vasút 56.50, Elbavölgyi vasút 466.—, Északi-nyugati vasút részvény —, Dobányrészvény 355.—, Rimamurányi vasút 492.50, Alpeisi bányarészvény 395.50, Május-járadék 100.80, Magyar korona járadék 99.50, Lőrök sorsjegye 120.50, Német budami márcs 117.16—117.16, Naoioeond'or 10.07

Berlin, február 7. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Sajtó forgalom. 4%-os magyar aranyjárdék 102.25, Magyar koronajárdék 100.25, Osztrák hitelrészvény 220.50, Osztrák-magyar államvasút 150.10, Déli vasút 15.75, Kaszanyugati vasút 216.40, Elbavölgyi vasút —, Orosz bankjegye készpénz —, Buschtiehradi —, Orosz bankjegye —, (Ultimo) Lombard —.

New-York, február 7. (Terményföldes.) (Zárlat.)

Gyapot: New-Yorkban helyben 9.2, 9.15. Február 7. — (8.89). Májusra 9.13 (8.91). New-Orleanban helyben 9.— (8.10/11). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20). Stand white Philadelphianban 8.15 (8.15). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 10.— (10.10). Robe és Brothers 10.30 (10.30). — Tengeri irányzata szilárd. — Február 8. 59. 5/8. — Márciusra 59. 5/8. (57. 1/4). Májusra 52.— 51. 1/4. — Buza irányzata szilárd. — Páros ósá nyelven 88. 1/2 (82. 1/2). Február 8. — (—). Márciusra 81. 1/4 (84.—). Májusra 82. 1/2 (82. 1/2). Jul-ra 79. 1/2 78. 1/2. Gabona szállítási díja Liverpoolba 1. 1/2 (1. 1/2). — Kévé: lair Río 7. sz. 5. 7/8 (5. 7/8). — Feb-ra 4.30 (4.25). Májusra 4.55 (4.50). — Zsír: Spring W neat clears 3.06—3.10 (3.05—3.10). Cukor: 3. 1/2 sz. 3. 1/2. On: 28.75—28.77 (28.75—28.97). — Béz: 12.62—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 7. (Terményföldes.) (Zárlat.)

Buza irányzata szilárd. — Máj-ra 80. 1/2 79. 1/2. — Júliusra 75.— (74.—). — Tengeri irányzata szilárd. — Feb-ra 53. 1/4 (53. 1/4). — Zsír: Feb-ra 9.47 (9.45). Máj-ra 9.40 (9.37). — Szalonna short clear 9.43 (9.43). — Sertészsír: Májusra 16.90 (16.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A róka, a medve, meg a farkas.

Egyszer róka koma elunta magát az erdőben, fölkerelkedett, elindult világ-látói.

Megy, mendégél, lát az uton szép pávatollat. Fölveszi, elfeszi, ballag tovább késő estig.

— Ejnye, — gondolja magában, — hova szálljak éjszakára?

Nagy mesziről világosságot lát, arrafelé tart és nemskóra odaér egy parasztházhoz. Az ajtó be volt zárva, hát szépen bekopogtatott. Kiszólnak:

— Ki az, ilyen késő este?

— En volnék, szegény utas, egy kis szállást kérnék éjszakára.

— Oh — azt mondják — nagyon szűken vagyunk, nem adhatunk szállást.

— De csak adjanak, elférek én a pad alatt is.

Jól van, beeresztették. Kérde tőle a gazda:

— Mi járban vagy, róka koma?

— Ezt a fényes pávatollat viszem Icki-ficki folségének. Két kakast, három tyukot, négy kis csibét ígért érte.

Megnézték a pávatollat, mind azt mondták: nagyon szép.

Lefeküsznek, alusznak. Mikor legjában aludtak, róka koma előbújt a pad alól, fogja a pávatollat, beledobja az égő kályhába és megint visszafekszik a helyére.

Reggel fölbrednek. Egyszerre csak sirva fakad a róka:

— Jaj, az én pávatollam! Nem találom sehol, sehol! Vége van a két kakasnak, három tyuknak, négy csibének.

Keresik a pávatollat, tüvé teszik érte az egész házat, nem találják sehol. Megsajnálta a gazda a rókát, azt mondta:

— Ne sirjfygy, ne ríjfygy, szegény róka, annyit nem adhatok a tolladért, mint Icki-ficki ő felsége, hanem van egy kotlós tyukom, azt oda-adom érte.

Fogja a róka a kotlós tyukot, elmegy vele. Megy, mendégél, ballag egész késő estig. Megint lát egy kis világosságot.

Odaér a házhoz, bekopogtat:

— Ki az ilyen késő este?

— En volnék, szegény utas, szállást kérnék éjszakára.

Nagynehezen beeresztették, mind csodálták, milyen szép kotlós tyukja van.

Odafeküdt a róka a pad alá s amikor a többiek elaludtak, megette a kotlós tyukot.

Reggel fölbrednek, sirva fakad a róka:

— Jaj, hol az én kotlós tyukom! Jaj, hol az én kotlós tyukom!

Megsajnálta az ember, adott érte egy kövér ludat.

Fogja a róka a kövér ludat, megy vele to-

vább. Megy, mendégél késő estig, megint ér egy házat.

Nagynehezen ott is beeresztették, mind nézték, milyen szép kövér ludja van és a pad alá fektették. Mikor mind elaludtak, a róka megette a ludat.

Reggel fölbrednek, sirva fakadt a róka:

— Jaj, hol az én kövér ludam! Jaj, hol az én kövér ludam!

Megsajnálta az ember, adott érte egy malacot.

Fogja a róka a malacot, megy tovább. Megy, mendégél késő estig, megint ér egy házat. Ott is beeresztették, nézegették a malacot, aztán lefeküdtek. Mikor mind elaludtak, a róka megette a malacot.

Reggel fölbrednek, megint rákezde a róka a rivátl!

— Jaj, hová lett a malacom! Jaj, hová lett a malacom!

— No csak ne sirj, szegény róka, azt mondta neki az ember, kint az udvaron a lovam, kocsiba van fogva, elviheted érte.

Fölült a róka a kocsira, megpattintotta az ostort, elhajtott a jóval.

— Ej, gondolta magában, nem megyek én tovább, most már nagy ur vagyok, visszamegyek az erdőbe.

Ment is vissza, szaladt a ló, hogy csupa gyönyörűség volt, utójára ott volt az erdőben. Csak pattogtat az ostorral, csak pattogtat, egyszerre elejbe kerül a farkas:

— Hová, hová, róka koma? Nem vennél föl a kocsidra?

— De bizony fölveszlek, csak kapaszkodj föl hátul.

Fölkapaszkodott a farkas, aztán mentek tovább s a róka örömeben egyre pattogtatta az ostorát. Mennek, mennek, egyszerre elejük kerül a medve:

— Hová, hová, róka koma? Nem vennél föl a kocsidra?

— De bizony fölveszlek, csak kapaszkodj föl hátul.

Fölkapaszkodott a medve is, odakuporodott a róka mellé, aztán mentek tovább nagy vigan. Egyszerre csak nagyot zökkent a kocsit, eltörtött a tengelye, megakadtak, se előre, se hátra.

Mit csinálnak?

— Hallod-e, te medve koma, szaladj be az erdőbe, hozz valami tengelynek való fát.

Beszalad a medve, kitép egy vastag fát, viszi oda a rókának.

— Oh, azt mondja a róka, ez nem jó, ez nagyon vastag, próbáld meg, farkas koma, talán te jobban tudsz hozni.

Beszaladt a farkas, talál egy kis ágat, viszi oda a rókának.

— Oh, azt mondja, ez se jó, ez meg nagyon vékony. Már látom, magamnak kell mennem, maradjatok addig itten.

Bemegy a róka az erdőbe.

Alig hogy elment, azt mondja a medve a farkasnak:

— Hallod-e, farkas koma, együk meg hamar ezt a lovat!

— Az bizony jó lesz.

Neki is álltak és egy-kettőre felfalták az egész lovat. Csak a bőrt meg a csontját hagyták meg. Hamar összeszedtek egy rakás mohát, aztán szépen kitömtek a lovat, mintha eleven volna és elszaladtak.

A róka meg csak kereste a tengelynek való fát, kereste itt is, kereste ott is, de nagyon sokáig tartott, míg kedvére valót talált.

Nagy örömmel ment vele vissza a kocsihoz, hát a ló csak ott van, de medve, farkas nincs sehol.

— Látszik, azt mondja, hogy nem születtek uraságra. Már megunták a kocsikázást.

Aztán szépen megigazította a tengelyt, felült a kocsira, megpattintotta az ostorát és bízta a lovat, hogy menjen.

— Gyi tel Gyi tel!

De biz annak gyitezhetett. Megharagudott a róka, jól megvagdalta, de hiába. Mikor látta, hogy ez se használ, az ostornak a boldogabb végét fogta, úgy huzkodott rá, de bizony most se indított.

— Ejnye, gyilkos teremtette, mi lehet ez?

Nagy mérgesen le a kocsiról, oda a lóhoz, kezdi harapni, tépni, akkor látja, hogy az nem is ló, hanem csak csont, bőr és moha.

Szörnyen elrestellte magát róka koma, leeresztette a bozontos farkát és nagy szégyenkezve kullogott be gyalog az erdőbe. Gondolta magában:

— Ebül szerzett jószágnak ebül kellett elveszni.

KÜLÖNFÉLÉK

Végzet.

— Annie Vivanti. —

Ó így szól: „Több nem vagy az, mi régen! Szemedben bánat könnyei remegnek! Mi lett, mert görnyedsz, tested mért törékeny? Feleltem én: — Szeretek! —

Nevetve szól: „Emlékszel s tudhatod, Hogy mámorunk mily gyorsan véget ér, S ropáve tüntek el a szép napok, S szerelmünk annyit éja.”

Nevetve szól: „Jól tudhatod magad: Keresem mást s nekem más kedvesed lett! Mennyit hazudál s én mint csaltalak!” Feleltem én: — Szeretek! —

S szól: „Ég veled! Örökre elhajoltam; Már utjaink egymáshoz nem vezetnek. Ne lássalak viszont, csak a pokolban!” Feleltem én: — Szeretek! —

REGÉNY

AZ ÚJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Írta: WILKIE COLLINS

(7)

Még egyszer eszébe jutott a boldogság, melyet miss Roseberry nem érhetett meg. Szerencsétlen teremtés! mily otthon kinálkozott volna számára, ha a granát nem ez udvar felé, hanem az ablakon csapott volna le.

Mercy elolta magától a levelet és türelmetlenül járt föl és alá a szobában. De a gondolatok raja folyton kóvályogott agyában. Az egyik hiábavaló gondolat elszállt, de mindjárt másik gyötörte. Most a saját jövőjét látta. Mi sors vár rá, ha majd bevégeződik a háború? A múlt tapasztalatai kérelhetetlenül híven vigasztalan képet festettek lelki szemei elé. Mehetett, ahova akart, tehetett azt, amit akart, a vége mindig csak egy és ugyanaz lehetett. Előbb kíváncsiság és csodálat, felkelte szépsége által, aztán tudakozódás kilete után; fölfedezése multjának, az emberi társadalom irgalmas részének szánozkása, a nagylelkű támogatás, melyben az elbukottakat a javítóintézetben részesítik, és mégis egész életén keresztül ugyanaz a végső eredmény — a korábbi szegény árnyéka, mely pestisiként ragadt rá, mely más nők társaságából kirekesztette; amely őt, még ha Isten színe előtt bocsánatot is nyert volna, az emberek szemében kitörhetetlen szegénnyel bélyegezte meg, ez volt az ő jövője! Es még csak huszonöt éves volt; ifjúságának és erejének virágában; a természet rendje szerint még élhet ötven esztendeig.

Megint az ágy mellett állott, és nézte újra a halott arcát.

Miért kellett a golyónak ezt a lényt találnia,

amelyre oly szép jövő várt és megkímélte azt, aki már minden reményét elvesztette. Megint eszébe jutottak a szavak, amelyeket ő maga mondott Grace Roseberrynek: „Szeretnék cserélni önnel! Volna csak az enyém az ön jó híre és az ön kilátásai a jövőre nézve!” Itt feküdt megsemmisülten a boldogság! Ősszezuva az irigysére méltó kilátások. Szinte megőrült, ha az ő helyzetének tudatában a tragikus véget nézte. A kétségbeesés keserű gúnyján hajlott az élettelen alak felé és megszólította, mintha fülei volnának:

— Oh, bár lennél te most Mercy Merrick, én pedig Grace Roseberry!

Alig hangzottak el e szavak ajkairól, amikor gyors mozdulattal fölegyesedett. Az ágy mellett állt és szemei vadul meredtek az üres térébe; agya égett, szíve hevesen dobogott, mintha megfojtani akarná. „Bár lennél te most Mercy Merrick, én pedig Grace Roseberry.” Ez a gondolat egyszeriben új irányba terelte gondolatát, a másik pillanatban a meggyőződés ereje villamos ütésként cikázott agyában. Grace Roseberry válhatott beőle, csak mernie kellene! Semmi sem akadályozta abban, hogy lady Janet Roynál Grace neve alatt, mint Grace jelentkezék.

Mit kockáztat vele? Hol volt a sebezhető pont e tervben? Grace maga mondta el, hogy ő és lady Janet sohasem látták egymást. Ismerősei Canadában laktak; angolországi rokoni már nem voltak életben. Mercy ismerte azt a helyiséget, Port Logan, ahol Grace élt, éppen oly jól, mint amaz. Mercynek csak el kellett olvasnia a sajátkezüleg írt naplót, hogy válaszolhasson majdan a nemeslelkű nőnek, ha Roseberry ezredes római tartózkodásáról és haláláról kérdezősködik. Nem volt szükség arra, hogy mint nagymiveltűségű nő mutatkozzék be. Grace maga is beszélt neki elhanyagolt neveléséről, említés van arról Roseberry ezredes ajánlólevelében is. Azok az emberek, akikkel a bizoni bérházban érintkezett, elmentek és nem térnek többé vissza. A saját ruhái a nevével hímözve, e pillanatban miss Roseberry testén voltak. Miss Roseberry

ruhái, szintén a belehímözött nevével, a másik szobában száradtak és Mercy rendelkezésére állottak. Végre nyitva állott előtte a menekülés útja a türelmetlen megalázkodásból. Mily kilátás volt ez! Új személyazonosság, amelyet mindenütt bátran magának vallhatott, új név, amelyre még nem esett folt! Új mult, amelyet szabad volt ismernie az egész világnak! Arca égett, szemei villogtak; sohasem volt oly ellenállatlanul szép, mint e pillanatban, amikor új reményektől sugárzó új élet táruit föl szeméi előtt.

Várt egy pillanattig, amíg merész tervét egy új szemponttól is áttekinthette. Volt-e benne valamely gonosz vonás? Mit szólt hozzá a lelkiismerete?

Első sorban, Grace-t illetőleg. Mit ártott vele a halottnak? A kérdésben megvolt a felelet is. A halottnak nem ártott, nem történt semmi jogtalanság a rokonaival szemben sem, hiszen azok már nem voltak életben.

Aztán lady Janet-t illetőleg. Ha urnóját híven szolgálja, ha új állásával járó kötelezettségeinek becsülettel megfelel; ha a tanítását buzgalmat, a jószágért hálát tanusít — szóval, ha mind az volna, ami az új élet mennyei nyugalmában és biztonságában lehetne és lenni akar — mily jogtalanság éri ezzel lady Janet-t? Ismét magába a kérdésben találta meg a választ. Ugy tud és akar majd viselkedni, hogy lady Janet áldja a napot, amikor először belépett házába.

Összehajította Roseberry ezredes levelét és betette a többi iratok közé a tárcába. Az alkalom maga kinálkozott; minden kilátás kedvező volt róla nézve, lelkiismerete sem tiltakozott a merész terv ellen. Elszánta tehát magát: „Megteszem!”

Lelkében valami intette őt az eltökélt szándékotól, a jobb érzést sérlette az elhatározása, amikor a tárcát ruhája zsebébe dugta. Már határozott és még sem tudott egészen megbátározni az eszmével, nem volt biztos abban, vajon alaposan megvizsgálta-e lelkiismeretét. Nem volna-e jobb, kérdezte magában, ha a tárcát megint letenné az asztalra és várna, míg izgatottsága egé-

„Rossz szellemem! — így folytatta haraggal —
„Légy átkozott és hullj, csak hullj a mélyben!
S hitványságunk emlékét víd magaddal
Sirodnak éjjeleiben!

Felejtés enybet nyújtó, szürke éje,
Borulj réám, adj álmat e szemeknek,
S e lány képét szívemből tépd ki végre!”
Feleltém én: — Szerettek! —

Merőn réám tekintett, lánzban éveje,
Közét a légen átkikárni láttam,
S nehéz ütése sáppadt arcom' érte! —
Szeretek! — S karjaim' kitártam.

Most egymáshoz simulva s hallgatag
Járjuk nehéz utját a kárhozatnak,
Egő szemünkéből rejlett láng fakad,
S a vágayk fellobognak.

Ó néha megrettenve néz réám:
— „Mért, hogy szemedben bús könnyek remegnek?”
Árcoba nézek, — oh, mily haivány!
Es sóhajtok: — Szerettek!

Zoltán Vilmos.

Toilettek az udvari bálon.

Annak a pompának, amit a jelenvolt hőlgyek öltözék dolgában az udvari bálon kifejtettek, nagy része volt az est káprázatos szépségében. Minden, amit a művészet, finom izlés a dívat terén megteremtett, itt suhogott, tündöklött és libogott a szépséges főhercegnők és mágnasszonyok alakján.

Általán azt láttuk, hogy az eddig első színnek jelölt fehérnek erős ellenfele, azaz versenytársa akadt a nagyon halvány, tengerzöld árnyalatokban. S hogy milyen elegáns és milyen előnyösen tünteti föl a bőr tehetségét s a szőke haj tompa aranyfényét, azt éppen az udvari bál nyílt alkalmunk ismételtén konstatálni.

Azt is láttuk, hogy a gaze-az, vagy tüllel teljesen beborított ruhák kissé hátrébb szorultak és helyüket a himzések foglalják el. Karesu szőlőindák és gesztenyeágak vannak a sima selyemalapra öltve és csak alul, a szegélyt adja a muszlinfodrok dus tömge.

A ragyogó csoportból kiválasztjuk a legszebb toiletteket és megkísérjük leírni szépségüket. *Klotild* főhercegnő fejedeimi toiletteje aranytól csillogt. Nehéz aranybrokát volt a szövete. Az uszály remek szabása és a derék diskret eleganciája mellett különösen a ruha disse keltett általános feltűnést anyagának becses voltával. Az alj szegélyét és a derék kivágását ugyanis arannyal himzett valódi csipke adta. A főhercegnő hajában és nyakán boglárba és nyakékké foglalta, gyönyörű rubintok szorták meleg tűzüket.

Augusta főhercegnő bájos, karesu megjelenését kitűnően érvenyre emelte a tengerzöld, ezüst-

csillagos toiletté. A felső ruha könnyen, simán omlott a tüllel bevont duchesse-alapra. Az uszályos aljat dus muszlinfodrok szegtek, lebegővé téve azt. A felső crépet széles, ezüsthímzés díszítette nagyon izlésesen. Hátrafelé emelkedve, tunikaformát alkotott. A derék udvari kivágása körül is remek ezüsthímzés, széles öv, ráncokba rakott libertyből. Elöl széles himzés, mintegy csattját adva a dudornak. Rövid ujjak, kis muszlinfodrokkal. E ruha remek kiegészítést egy gyönyörű nyakék és diadém adta, gyémántokból és zafirokból fűzve.

Erzsébet főhercegnő rózsaszín duchesse-ruhában jelent meg. A fényes selyemalapot csaknem egészen elborította a finom, csipkeszerű ezüsthímzés, míg alul könnyű, dus mousseline de soie-fodor volt az alja öltve. Báli ruhát ma mintha el sem tudnánk már e kecses dísz nélkül képzelni. A derék kivágása köré is muszlinröccök simulnak, végtelen izléssel rálehelve. E kedves toilettet egy gyémánt-nyakék és diadém egészítette ki.

Báró *Dániel* Ernőné aranyárga brokát-ruháját egy dus muszlinfodor díszítette, amelyet alul és fönt valódi csipkebetétek törtek át. E betétek mintáját rendkívül hatatosan emelték ki a gazdagon rájuköltött ezüstpillék. Az aljon, az övtől a fodorig, ugyanilyen betétek hat sora fut le. E szép dísz a kivágás köré is dusan alkalmazták s redői közé, a baloldalon, nagy sárga és lila mályvából kötött bokréta simul.

Báró *Radványky* Jánosné ruhája ezüstszürke crépe de Chineből volt. Az alj fönt letűzött, alul széles szegély-ékekből állt; szegélyét acélgöngyökkel művészesen és széles vonásokban tervezett szőlőminta adta. A derék udvari kivágása köré muszlin-hullámok és pillés, gyönyörű csipke simulnak. Az ujjak két lebegő fodorból kerültek, acélgöngyökkel szegve.

Báró *Radványky* Carola fehér duchesse-ruhájára könnyű fehér muszlinfelhő omlott. Az alj felső részét piesszirozott muszlin adja, melyre dus fodor volt öltve. E fodrot hat fehér liberty-szalaggal átkötött fehér rózsakoszoru tartotta. A derék egészen muszlinpiesszéval bevont kerek kivágással, körülötte fehér rózsaszegély. Az öv fehér liberty-szalagból bogozott hosszú függőkkel. Lenge fodros ujjak.

Wlassics Gyuláné vajsín velour soleil ruhájának alja dus muszlin-fodorral, alsó- és felsőszegélyen ezüstpille sorokkal. A derék udvari kivágása köré pillés csipkedisz, a balvállon nagy fehér rózsacsokor.

Wekerle Sándorné ivoir crépe de Chine-ruha empreszabással. Térdmagasságban széles, arannyal és szines selymekkel öltött himzés fut körül az aljon. Alóla gazdag muszlinfodor lebben ki. A derék is himzéssel díszített, fodros muszlin-ujjak.

Gróf *Almássy* Györgyné fekete duchesse-ruhát viselt. A komoly alapot teljesen elborította az ezüstpillékel sűrűn letűzött tüll. Az aljat dus, fekete muszlinfodor szegte. A derék udvari ki-

vágásához valódi csipke simul. Az ujjak a vállat szabadon hagyják s alatta dus fodrokból hullámszerűen a karra.

Hadik-Barkóczy Endréné fehér crépe de Chine Meteor-ruháján, az övtől térdig, szegélysvokra osztott az alja. Hatos sorokból, nyole ilyen ék szepdök, mindegyiken irisz-pillékek és gyöngyökkel himzett mintá volt himzeve. Az aljat két centiméternyi cobolsáv szegte, valamint a Mária Lujza-ujjak felhőbdrait is. Az udvari kivágás körül irisz-pillékek himzett dísz.

Blaskovics Elemérné rózsaszín duchesse-ruhája sűrűn tele volt himzeve ezüstpillékek és straskövekkel. Gesztenyelevelek adták a mintát. Az aljon széles vágott fodor rózsaszín muszlinból, ezen is ezüsthímzés. A derék udvari kivágása körül valódi csipke, óriás fodros ujjain ezüst himzés. A balvállon fehér és rózsaszín rózsákból kötött nagy bokréta.

Báró *Iravtenberg* Károlyné rózsaszín duchesse-ruhát viselt, az aljon dus muszlin-fodorral, melyet fönt ezüsttel himzett szőlőfüzerek szegtek. A tulajdon himzés hat sorban az övig is feljut. A derék kivágása közé is szőlőfüzér himzeve.

Gróf *Battyányi* Gézané. Lazacszín duchesse-ruha, teljesen elborítva irisz-pillékből és fehér gyöngyökből öltött himzéssel. Alul dus muszlinfodor. A derék szintén csupa himzés, a kivágás muszlin-fodorral szegve. A balvállon nagy mályva-bokréta.

Inkey Lászlóné nehéz ezüstszürke brokát-ruhában jelent meg. Az aljon dus csipkefodor, ezüsttel művészesen kivarrrva. Alatta dus muszlinfodor teszi libegővé a szép szegélyt. A derék udvari kivágása acélpillékekkel kivont csipkével körített.

Augusta főhercegnő toilettejét kivéve e ragyogó öltözékek mind *Monasterly* és *Kuzmik* utódánál készültek.

s. b.

+ **Ajáné az uralkodónak.** Egy indián squaw Uj-Braunschweig angol gyarmatról, régi szokásnak hódolva, Edvár királynak, az új uralkodónak egy sajtáéskézményű gyönyörű kosarat küldött. Ugyanakkor tolmácsolta szerencsekívánatait a király megkoronázása és egészségének helyreállása alkalmából. Ezt a kosarat most visszaküldték az ajándékozó törzsfőnöknek, de nem üresen. Pompás teáskauna, tálcá, teljes ibrik volt benne és a király magántükárja azt írta melléje, hogy az uralkodónak tilos magánzemélyektől ajándékot elfogadni, de a jókívánásokat köszöni és azt kívánja, hogy alattvalónője a toszerviszt minél hosszabb ideig használhassa.

+ **Planquette életéből.** A napokban elhunyt Planquette bizonyára a *Cornevillei* harangokkal aratta legnagyobb sikerét, amely Párisban és az egész világban, ahol előadták, népszerűvé vált és a szerzőnek dícsőséget és hírt szerzett. Ez a klasszikus operett

szén lecsillapul, — ha a gyorsan megfogamzott tervet józan ítélletének bírói széke elé vinné? Gondolkozott rajta és ingadozott.

Mielőtt ezt másodsor is megtehette volna, a távolból közelgő tömegek lármája és lovak patkóinak dübörgése ütötte meg fülét. A németek bevonultak a faluba! Nehány perc múltán itt lesznék a házban; fel fogják szólítani, hogy adjon számot személyéről. Nem ért rá tehát bevárni, míg higgadtan megfontolhatja magát. Mit válaszson — az új életet-e mint Grace Roseberry, vagy a régi életet mint Mercy Merrick?

Még egyszer utoljára odatökintett az ágyra. Grace életpályájának vége volt; Grace jóvője Mercy rendelkezésére állott. Elszánt természetét választásra szorította a helyzet. Mercy megmaradt annál az elhatározásánál, hogy mint Grace Roseberry folytatja életét.

A németek bevonulásának lármája mind jobban hallatszott. Már hallani lehetett a tisztiek parancsoló kiáltásait.

Leült az asztal mellé és nyugodtan várta a bekövetkezendőket.

Nemének elkerülhetetlen ösztönétől hajta nézte ruháját, mielőtt a németek megérkeznek. Mialatt azt vizsgálta, rendben van-e azon minden, tekintete a bal vállán levő vörös keresztre irányult. Eszébe jutott, hogy az ápolónő ruháján talán szükségtelen zavarba ejtheti és ha valamikor tudakozódnának utána, ez a vörös kereszt elárulhatná őt.

Körültre tekintett. Szemébe ötlött a szürke köpenyeg, amelyet Gracének adott kölcsön. Hamar megragadta és tetőtől-talpig beleburkolta magát.

Eppen rendbe hozta magát már a köpenyegget, amikor kívülről betaszították az ajtót, idegen nyelven beszélő hangok hallatszottak és mögötte a szobában a tárgyerek félrevetésének zaja ütötte meg fülét. Bevárja-e, míg feltalálják? Vagy önként mutatkozzék? Réa nézve kevésbé volt kínos, ha önként jelentkezik, mintha bevárja a németeket. Elhagyta helyét, hogy kimenjen a konyhába. Amikor fölré akarta húzni a függőnyt, kívülről

hirtelen más vonta fölré és három férfi megállt előtte a nyitott ajtóban.

Ötödik fejezet.

A német orvos.

A három ifju közt a legfiatalabb, amint arcvonásából és egész lényéből következtetni lehetett, angol ember volt. Katonasapkát, katonacsiszámót hordott, egyébként polgári ruha volt rajta. Mellette egy porosz katonatiszt állott és e mellett a csoport legöregebb tagja. Szintén egyenruhát viselt, de megjelenése nem vallott katonára. A fellában sántított, az egyik válla lefogott és kard helyett bot volt kezében. Pápaszemén keresztül először Mercyre szegezte tekintetét, aztán az ágyra esett pillantása, majd körüljáratta szemeit a szobában; aztán cinikus nyugalommal a porosz tiszt felé fordult és e szavakkal megszakitotta a esendet.

— Beteg asszony fekszik az ágyban; a másik nő ápolja, más senki sincs a szobában. Szükséges-e, őrnagy ur, hogy őrt rendeljen ide?

— Nincs szükség rá, — válaszolt az őrnagy. Sarkon fordult és kiment a konyhába. A német orvos hivatásának ösztönétől hajta, egy kissé közelebb ment ahhoz a sarokhoz, ahol az ágy állt.

A fiatal angol, aki szeméit Mercy feléje vette, félrehuzta a függőnyt és francia nyelven udvariasan megszólította:

— Szabad kérdezem, francia nő ön?

— Angol nő vagyok, — válaszolt Mercy.

Az orvos meghallotta a választ. Hirtelen megállt, az ágyon nyugvó alak felé mutatott és így szóló Mercyhez, jóságos hangon, német kifejtésű angolul:

— Használhatok itt valamit?

Moderá gyonosan udvarias, és hangja szintelen volt. Mercy ott nyomban határozott ellen-szenvet érzett e sántító, rut öreg ember iránt, aki őt oly nyersen végignézte pápaszemén keresztül.

— Ön, uram, itt már semmit sem használ-

hat — szóló Mercy röviden. — Ezt a nőt egy ágyugolyó szilánkjá ölte meg, amikor az önök csapatai lövöldöztek e házat.

Az angol fölugrott és részvétellel tekintett az ágy felé. A német egy szíppantás dohánynyal erősítette magát és új kérdéssel állt elő:

— Megvizsgálta-e e holttestet egy orvos?

Mercy csak annyit mondott, látható kedvetlenséggel:

— Igen.

A német férfi, aki a bevonult csapatok orvosa volt, nem volt azonban az az ember, akít befolyásolhatott volna egy nőnek ellenszenvé. Tovább faggatta Mercyt:

— Ki vizsgálta meg e holttestet?

— A francia tabori kórház orvosa — hangzott megint röviden Mercy válasza.

A német orvos morgott valamit maga elé, ezzel is jelezve megvetését és ellenszenvét minden francia és minden francia intézmény iránt. Az angol megragadta az első alkalmat, hogy ismét Mercy felé fordulhasson.

— Földink volt-e ez a nő? — kérdé szeliden.

Mercy egy pillanatig gondolkodott, mielőtt válaszolt. Ágyában forgott merész terve és így mindenesetre tanácsos volt, hogy rendkívül óvatosan beszéljen Gracéről.

— Azt hiszem, — szóló, — véletlenül jöttünk itt össze, nem tudok róla semmit.

— Még a nevét se ismeri? — kérdé a német orvos.

Mercy még nem volt oly vakmerő, hogy a maga nevét adja oda Gracének. Egyszerű tagadással akarta elútni a kérdést.

— Még a nevét se, — ismételte makacsul. Az öreg orvos, még durvábban nézett a szemé közé, aztán levette az asztalról a gyertyát. Megint odabicegett az ágyhoz és egész csöndben megvizsgálta a rajtafekvő testet.

(Folytatása következik.)

azonban valószínűleg a feledésbe merült volna, ha a párisi *Folies Dramatiques* igazgatója nem adta folyton elő, bárha a darab csak csekély bevételeket hozott e színháznak, sohasem többet hatszáz—ezerszáz franknál, de inkább hatszáz frankot, mint ezerszáz frankot. Cantin, aki színházi hegedűs volt Marseilleben s csak egy hírtelenében csapott föl színigazgatónak, bámulatos energiával rendelkezett. Estenden zsebedugott kezekkel, nagy lepőkkel járt föl-alá a színháza előtt s gúnyos keserűséggel mosolygott, látván, hogy mily kevéssé téri magát a közönség a színházba.

— Istenem — kiáltott föl egy este — a publikum egyáltalában nem akarja megérteni, hogy ez a darab mestermű! De jönni fognak, el fognak jönni, oly bizonyos, mint ahogy én Cantin apó vagyok.

Cantin szentül meg volt győződve erről s úgy látszott, valóban igaza van. A publikum nőtön-nőt, igaz, hogy eleinte csak lassan s Páris többi színház-igazgatói sokat élcelődtek Cantin fölött. Bertrand, a Variétés-színház igazgatója, aki Cantin legnagyobb konkurrensa volt, szánakozó mosollyal mondta neki:

— No, szegény Cantin barátom, a remekművet le kell venni a műsorról, mert különben éhen fogtok veszni.

— Ohó, édes barátom, — felelt Cantin — biztosítalak, hogy nem is százszor, hanem háromszázszor fogom adni.

És csakugyan, a bevételek egyre nőttek s Cornevillei harangok a századik előadás után kezdte meg igazában sikereiben és dicsőségében gazdag életét.

† **Egysínű vasut.** Angliában kezd terjedni az egysínű villamos vasutrendszer. Liverpool és Manchester közt most építenek egy ilyen vasutat és ezt már a jövő évben adják át a forgalomnak. Most London és Brighton között akarnak építeni. Ennek a vonalnak is Behr a tervezője. aki ezt a rendszert feltalálta. Ez a vonal körülbelül nyolcvan kilométer hosszú lesz, a költsége pedig négy és fél millió font sterlinget tennének. A vonatok sebessége meglehetősen nagy lesz, mert úgy tervezik, hogy a nyolcvan kilométernyi utat harminc perc alatt tegye meg az új vonat.

† **A dalai láma szent városa.** *Sven-Hedin* a Tibetbe tett második utazása alkalmával kétszer is megkísérelte hogy a dalai láma szent városát, Lhassát megátogassa, de fegyveres katonák mindannyiszor útját állták s visszatérésre kényszerítették. Általános az a hiedelem, hogy a városba avatlan idegen nem teheti be a lábát. Archibald Colquhoun a *Cornhill Magazine*-ben egy indiai embertől nyert adatok nyomán érdekesen írja le Lhassát. A szent város házái közül a dalai láma palotája a legmagasabb. A magassága 300 láb, minden ablakában zászló leng s minden szögletében aranyos kupolák csillognak a napfényben. A palota körül arany- és ezüsttrágyogású tornyok és pavilonok emelkednek s ezek körül és ezeknek aljában terül el a város, amelyhez óriási nagyságu, virágzó fákkal ékes liget vezet. A város közepén óriási templom van, amely körül minden irányban utók ágaznak el. Itt van a kormányzó palotája is. A házak mind fehérék s a kapuk vörösré vannak festve. Az ablakok nagyrészt üveggel készültek, de sokhelyütt khinai szokás szerint papirosból is. A házakon nincsen kémény, úgy hogy a füst az ajtókon és ablakokon át tud ki a szabadba. Belül a házak roppant piszkosak s a lakók ugyaszólván egész napon át teát isznak. Maga a dalai láma nagyon nyomorúságos életet él s rendszeren fiatalon hal meg, de csak ritkán természetes halállal.

† **A vörheny széruma.** A minap a tüdőgyulladás szérumának felfedezésével lepte meg egy olasz orvos, dr. Tizzoni a tudományos világot s ma újra egy nemkevéssé jelentős orvosi felfedezésről érkezik hír. E szerint egy berlini gyermekkórház volt orvosának, dr. Aronsonnak sikerült bosszas kísérletezés után a vörheny ellen egy biztos gyógyító hatású szérumot előállítania. Már is több vörhenyes betegen teiték kísérletet e szérummal való beoltással s a kísérletek, ha gyökeres gyógyításra még nem vezettek is, nem jártak eredmény nélkül s a legjobb reményekkel tekinthetünk a jövőbe, hogy sikerülni fog a gyermekvilág e rettegett ellenségét is legyőzni.

† **Az utóirat.** Schubert festő egy társaságban arról beszél egyszer, hogy a nők nem tudnak levelet írni utóirat nélkül. Egy hölgy, a szomszédnője, erősen kardskodott, hogy nincs igaza.

— Majd meglátja, hogy legközelebbi levelembe, nem lesz utóirat,

Kévéssel ezután Schubert levelet kapott ettől az urhölgytől. Az utolsó oldalon ez állott:

Utóirat. Na, kinek van igaza, önnek-e, vagy nekem?

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, február 7.

Gabonazület. (Reich Jenő és Társa jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a hét elején még borús és esős, éjjelenként hűvös is volt; később a hőmérséklet azonban emelkedett és csökkenő felhőzet mellett tartósan enyhe maradt. A vetések állása felől kiadott hivatalos jelentés, csekély kivétellel, a vetéseknek a normálisan alul való állását regisztrálja — a további időjárástól függ azonban, hogy azok még mennyiben javulhatnak. A vizállás emelkedő. A Duna legnagyobb részében jégmentes és a mellékfolyókón is mozgásba jött a jég. A külföldön ugyancsak enyhe az időjárás.

A külföldi piacokon az irányzat nagybárra szilárd volt, habár a hét vége felé inkább lanyhuló irányzat érvényesült. Az amerikai lisztdekken kedvező európai hírek, spekulációs vételek, jobb exportkereslet volt behatással, annál inkább, mert a látható buza-készlet (Bradsirets becslése szerint 58.900 bushel) csökkent. Az angol piacok is szilárd üzletmenetet jelentettek, habár gyenge forgalom mellett a hét végével a tengerentúli piacokkal egyetemben az irányzat csendesebbre fordult. Franciaországban tartós az aggodalom a vetések áttelelését illetőleg és ez tovább is emelkedő árakban talált kifejezést. Berlinből kezdetben szintén emelkedő jegyzéseket küldöttek, később azonban ezek megállapodtak, annál inkább, mert a belsőli kínálat is megelégnült. A többi kontinentális piacokon az üzlet terjedelme korlátozott és az árak alig változtak.

Nálunk a forgalom az összes cikkeken mérsékelt maradt; kenyérmagvak nyugodtak maradtak, míg takarmánycikknek inkább tartottak. Tengeri emelkedő volt.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza határozottan lanyha irányzatban indult. A kínálat különösen a hét elején sürgős volt, míg a vevők továbbra is tartózkodóak maradtak és így az árak már a hét elején 5—10 fillér vesztettek. Később azonban a birtokosok erős eladási hajlama gyengült. A kínálat megerősítve volt és habár a malmok, melyek állandóan kedvelten használtak felül panaszok, tovább is tartózkodóak maradtak, az árak változatlan jegyzéseiket fenntarthaták. A hét végével az irányzat szilárdabbra fordult és a malmok részéről is némi hajlandóság mutatkozik, hogy erősen megcsappant nyersárúkészleteiket kiegészítsék. Az összforgalom csupán 75 000 mm.; a behozatalok összege 91 000 mm., elvitel nem volt.

Rozs e héten is csak gyengén volt kínálva, a kereslet azonban szintén csak mérsékelt maradt és a fogyasztás éppúgy, mint a kivitel részére csak gyenge beszerzések eszközöltek. Az árak a múlt héthez viszonyítva alig változtak és minőség szerint 6.55—6.70 K. paritás és 6.75—6.80 K. között váltakoznak 2 óra helyben. Nyíri származékokban alig van forgalom és inkább névlegesen jegyzünk 6.15—6.30 K. Debreczen paritásában.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) gyengébb érdeklődéssel találkozott és habár a kínálat is mérsékelt maradt, az árak a múlt héthez viszonyítva alig változtak. Minőség szerint 5.80—6.10 K. jegyzünk helyben, míg erőteljes szemű áru szeszégetők és hizalóknál 6.15—6.20 K. ért el. Malátában és sörárpaiban, állomásokon átveve változatlanok a viszonyok. Megfelelő áru kevés került piacra és teljes multheti jegyzések vannak érvényben.

Zab elég bőven van kínálva a fogyasztási kereslet azonban gyenge és az irányzat nyugodt. A múlt héthez viszonyítva az árak 5 fillérrel olcsóbbak és a forgalomban volt ca. 800 métermázsza szín és tisztaság szerint 6.25—6.55 K. között jegyez helyben. Tengeri bibás áruban a vidéki szeszgyárosok részére jobban kerestették és a multheti jegyzéseknél valamivel többet ért el. Minőség szerint 3.25—4.—K. fizettek. Egészékes árúért ugyancsak 10 fillérrel többet jegyzünk és fizettek 5.10 K. budapesti paritásra, míg a végállomási garantiát minőség mellett 5.40—5.50 K. fizettek. Kőbányan egészséges áru 5.75 K. jegyez. O-tengeri alig kerül forgalomba és helyben 6.90 K. ér el.

Olajmagvak: Káposztarepce (készárú) 10.—10.50 K. között jegyez helyben. Haláridő káposztarepce 1903 augusztusra változatlanul 11.70—11.80 K. között jegyezt. Lenmag 11.50—12.50 K., vadpecéért 5.25—5.75, gomborkáért 10.—koronát fizelnek.

Hüvelyesek: Babban forgalom e héten sem volt. Csupán névlegesen jegyzünk: Trieurzónit apróbabot Félegyházán 12.—K., gömbölyűt Ba-Monács-Zombor 11.—11.25 K., barnabab Kálocsán 7.—, Nagy-Károly 6.85 K. Erdélyi bab állomásokon átveve 9.25 K. Kendermag lanyha 9.—, búkköny csendes és 7.—K. jegyez budapesti paritásra.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A malmok engedékenysége a lisztárakban sem hozott e héten valamilyen impulzust az üzletben. Az új vételek

igen gyérek, ellentétben a szállításokkal, melyek eléggé jól folynak. A készletek azonban a gyors szállítás dacára sem fogytak, miért is az üzlemredukció tárgyában folytatott tárgyalások valószínűleg a jövő hét folyamán eredményesen fogják végződni és a malmok megállapodása végre létrejön. A külföldi üzletben csak kisebb eladások fordultak elő, melyek csodálatos módon teljes napi árakon köttetnek.

A takarmánycikk árak változtalan. E héti átlagos árak 60 kilogrammonként számkostól Budapesten szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	12.80	12.50	12.—	11.70	11.40	10.90	10.40
		7	7½	8			
		9.40	8.50	5.50			
Finom korpa:							
Ár: korona	4.20						4.25
		Dara:	AB	C			
			13.30	12.60			

Ipar és kereskedelem.

Az **Egysínű Budapesti Fővárosi Takarékpénztár** báró *Harkányi* Frigyes elnöklésével ma tartotta évi rendes közgyűlést, melyen 84 részvényes volt jelen, akik 1616 szavazatot képviseltek. Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük a következőket:

A közgazdasági viszonyokban a lefolyt üzleti évben sem következett be a várt javulás és a kereskedelem és ipar terén ugyanaz a pangás uralkodott, mint az előző években; pénz az egész éven át bőségesen állott rendelkezésre, az üzleti tevékenységre azonban éltelölég nem hatott, mert csak igen csekély mértékben vették igénybe s annak hasznok hajtó gyümölcsötözése az olcsó kamatláb-viszonyok mellett igen nagy növekedéssel járt. Dacára ennek a múltévi üzleti nyereség a megelőzőéit 8915 korona 40 f. különbséggel elérte, ami igen kedvező eredmény, tekintve a mostoha viszonyokat.

A **betétek** összállása takarékpénztári könyvecskére, folyó számlára és pénztári jegyekre az 1902. év végén 63,721,048 K. 21 f., míg az 1901. év végén mindhárom rendű betétek összállása 68,009,345 K. 14 f. volt.

A **váltótárca** állása 1901. év végével 40,191,839 K. 67 f. volt, míg az 1902. évben leszámítottak 232,953,234 K. 22 f.-t; az összállomány az 1902. év végén 48,439,068 K. 55 f.-t tett ki.

A **jelzálogköölcsönök** állása (készpénzbeli) 1901. év végével 14,392,173 K. 59 f. volt; az 1902. év folyamán alatt jelzálogokra kölcsönadtak 142,500 K.-t, az év végével a kölcsönök állása 10,302,120 K. 25 f. A 4½%-os záloglevélkölcsönök állása 1901. év végével 101,882,687 K. 54 f. volt, míg az 1902. év végén 118,216,200 K. névértékű záloglevelek maradtak a forgalomban s ezeknek biztosítására szolgálnak a jelzálogok lekötött 259,607,912 K. becsértékű ingatlanok és a mérleg szerint külön 6,200,952 K.-ra rugó biztosítási alap.

Az **értékpapírokra** adott előlegek állása 1902. év végén 15,336,568-98 K. és az intézet tulajdonát képező értékpapírok értéke 11,099,297-10 K.

A **takarékpénztári hitelegylet** 1901. év végével 4,778,079 K. javadalmazást vett igénybe, mely után a nyereségosztályrészt 81,739-86 K. az egylet tagjainak száma 809; a biztosítási alap 396,165 K., a hitelegyleti tartalékai pedig 25,388-09 K.-val szaporodván, az év végével 604,345-27 K. összeget ért el.

Üzleti forgalom. Az 1902. évben összes bevétel 427,465,708-20 K. és az összes kiadás 427,889,192-74 K. volt.

A **tiszta nyereségből**, amely a múltévi nyereségmaradvánnyal együtt 2,125,284-84 K. levonva a jutalékokat és egyéb leírásokat, maradt a közgyűlés rendelkezésére 1,913,105-44 K. Ebből a tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjára 10,000 K.-t, a tisztviselők és szolgák jutalmazására 8,000 K.-t fordítanak és a forgalomban lévő 15,000 darab részvény április 1-én esedékes szelvényét 116 K.-val beváltják és így 1,740,000 K.-t osztanak ki a részvényeseknek között, míg a fennmaradó 155,105-44 K.-t az új számlára írják elő. Az intézet összes tartalékjai 12,243,302-68 K.-t tesznek ki összesen.

Több részvényes kérdést intéz résznél a mérlegre, résznél a jelzálogköölcsönre s a háztelkekre vonatkozólag, melyre néző báró *Harkányi* Frigyes elnök és *Szécsi* Lajos vezérigazgató kelő felvilágosításai után a közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a felmentéseket megadta. Dr. *Vörösmarty* részvényes indítványára a közgyűlés bizalmat és köszönetet szavazott az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak, mely után a választásokot ejtették meg. Igazgatósági tagok lettek: báró *Harkányi* Frigyes *Loisch* Éde, *Adler* Lajos. el. *Fun*; *József*, *Esusbach* Péter, *Fabiny* Gyula, *B. Goldberger* Bertalan, *Jálics* Géza, *Luczenbacher* Pál, *Rupp* Zsigmond, *Szécsi* Lajos (új), *dr. Gombár* Tivadar (új). A felügyelőbizottság megválasztották *dr. Havas* Rezsőt és *dr. Zsigmond* Jenőt. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen elnökké: báró *Harkányi* Frigyes, alelnökké pedig *Loisch* Édét választották meg.

A **Lajza gőzmalom részvénytársaság** ma tartotta a 36-dik évi rendes közgyűlést *Newmann* Frigyes elnöklésével, melyen 13 részvényes volt jelen 1346 részvényes képviselővel. A jegyzőkönny vezetésére *dr. Weimann* Fülöpöt, a hitelesítésére pedig *Beimel* és *Koláris* Pált kérék föl. Az igazgatósági jelentés szerint, dacára a rossz közgazdasági viszonyoknak, a záró-mérleg 107,991 K. tiszta nyereséget tüntet fel. A nyereségből az igazgatóság jutalmazására 10,799-10 K. (10%), a tisztviselők jutalmazására 2159-82 K. (2%) fordítanak s a fennmaradó összegből részvényenként 8 korona osztalék fejében kifizetnek 70,000 koronát, 10,000 koronát a tartalékalaphoz csatolnak és 15,032-08

K. uj számlára vezetnek elő. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését és mindkettőnek megadta a felmentvényt. Az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot közfelkiáltással újra megválasztották.

Közgazdasági előadás. Dr. Horvát Lipót a pénzügyi tisztviselők országos egyesületében február 9-én, hétfőn este 7 órakor előadást tart a tőzsebizományos ünszerződési jogáról és törvényhozási reformjáról. Az egyesület vendégeket szívesen lát.

Fizetőkép telenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetőkép telenségeket jelenti: Wolner Mór kereskedő Győr, Bader Miksa kereskedő Mohács, Klein Ignác kereskedő Kalocsa, Kohn F. Dezső-cég Devescer, Sőtörty Ferenc kereskedő Vinkovce, Gál Ignác és Társa-cég Budapest, Ernst Soma kereskedő Miskolc, Scheibing József kereskedő Berzeckza, Kocsis Károly kereskedő Makó Leiner László kereskedő Budapest (Egyetem-utca 11.) Benkó Samu kereskedő Budapest (Harmincad-utca 8.) Debon Tiivadar kereskedő Szelistye, Rappaport Z. kereskedő Huszt.

Sertés-konzumvásár. (A székesfehérvári sertés-vásár és közvagyon intézősége.) Február 7-én. Főhajtás: Zsirterítés, ugyint örög I. rendű 850 kilogramm felül — darab, II. rendű 280—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül — darab, közép 220—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Hussterítés ugyint: nehéz 300 kilogramm felül — darab, könnyű 250—300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajtás összege 154 darab. Előző napi maradvány 364 darab, összesen 518 darab. Eladott 375 db. Maradvány 143 db. A vásár irányzata közepes. Az árak hanyatlóban. — Következő árak jegyzették: Zsirterítés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 102—105 fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 102—104 fillérig, selejtezett 93—96 fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 102—107 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 100—106 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 98—104 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussterítés: Nehéz 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élőszulyban.

Bécsi vágómarhavásár. Február 7. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárosmarkokban ma megtartott vesztégári marhavásárra elhajtotta: — darab magyar, — darab galiciai — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 184 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élőszulyban. magyar hizókör L. minőségű 80.—86.— fillér, kivételesen 88.— fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér, galiciai hizókör L. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hizókör L. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér. Legelő ökr — fillér paraszti ökr — fillér, levágott ökr — fillér. Bika 55.—70.— fillér, tehén — korona. Kivételesen — korona, bivaly — korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, február 7.

Jobb vételkedv mellett 25.000 métermázsra került a forgalomban 5 fillérrel magasabb árakon. Zárlat telé szilárdabb lett az irányzat és prima áru 10 fillérrel emelkedett.

Rozsban kedvező volt az irányzat. Tengeri irányzata szilárd volt.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 81-5 k. 8 K. 40 f., 1000 mm. 82 k. 8 K. 35 f., 450 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 500 mm. 81-5 k. 8 K. 35 f., 200 mm. 81-5 k. 8 K. 30 f., 150 mm. 81-5 k. 8 K. 27 1/2 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 35 f., 350 mm. 81 k. 8 K. 30 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 30 f., 750 mm. 79-5 k. 8 K. 30 f., 1200 mm. 80-5 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 05 f., telés.

Fejérmegyet: 300 mm. 78-5 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 77 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 76-5 k. 7 K. 87 1/2 f., 1000 mm. 80-5 k. 8 K. 32 1/2 f., 350 mm. 80-5 k. 8 K. 33 1/2 f., 700 mm. 80 k. 8 K. 17 1/2 f., 400 mm. 80 k. 8 K. 17 1/2 f., 300 mm. 80-5 k. 8 K. — f., sárga 150 mm. 81-5 k. 8 K. 27 1/2 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 300 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 150 mm. 80 k. 7 K. 70 f., 400 mm. 80 k. 8 K. — f., 250 mm. 79-5 k. 8 K. — f., sárga, 100 mm. 79-5 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79-5 k. 7 K. 85 f., sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f.

Teljes: 2100 mm. 78-8 k. 8 K. — f. Felőmagyarországi: 500 mm. 76 k. 7 K. 70 f. Belsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f., sárga, 600 mm. 77 k. 8 K. — f. Raktár: 2840 mm. 78-5 k. 8 K. 10 f., 1500 mm. 76 k. 7 K. 85 f.

Mind három hónapra. Rozs: 200 mm. 6 K. 82 1/2 f., 3 óra 500 mm. 6 K. 72 1/2 f., 200 mm. 6 K. 65 f., par. Arpa: 240 mm. 6 K. 10 f., 3 óra. Középmértékű mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-

és értéktözsde s-akaisi szerint középszében 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza, Kilo, and Kilogramm. Rows include Tiszavidéki, Fejérmegyet, Pestvidéki, Borságy, and Bácska.

Table with columns for Egyéb gabonafajták, Kilo, and Kilogramm. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, and Kéles.

A határidőszület folyamán a következő kőések történtek: Áprilisi buza 1903. : 7.51-7.49-7.57-7.53-7.56 Októberi buza . . . 7.65-7.61 Áprilisi rozs 1903. . . 6.65-6.68 Áprilisi zab 1903. . . 6.97-6.02 Májusi tengeri 1903. : 6.98-6.—5.99 Juliusi tengeri . . . 6.07-6.12 Augusztusi repce 1903. . . —

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1903. 7.56-7.57 Októberi buza 1903. 7.60-7.61 Áprilisi rozs 1903. 6.60-6.61 Áprilisi zab 1903. 6.02-6.03 Májusi tengeri 1903. 6.—6.01 Juliusi tengeri 1903. 6.13-6.13 Repce augusztusra 1903. —

Délután fél 5 órakor zárult: Áprilisi buza 1903. 7.56-7.57 Októberi buza 1903. 7.60-7.61 Áprilisi rozs 1903. 6.65-6.69 Áprilisi zab 1903. 6.04-6.05 Májusi tengeri 1903. 6.—6.01 Juliusi tengeri 1903. 6.13-6.14 Augusztusi repce 1903. —

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde kedvezőbb külföldi hírekre a szilárd irányzatot folytatta és az összes értékek barátságos hangulattal zárultak. A forgalom élénk maradt.

Előtözsde. Megnyitáskor jegyeztek: Osztrák Hitelrészvény 701.—, Magyar Hitelrészvény 748.50. Osztrák-Magyar Államvasutak 702.—, — 10 óra 30 perkor: Osztrák Hitelrészvény 702.—, Magyar Hitelrészvény 751.50. Rimamurányi részvény 493.—, Osztrák Államvasuti részvény 700.50, — 11 órakor: Osztrák Hitelrészvény 701.50. Magyar Hitelrészvény 751.—, Magyar százezalékos aranyárjárdék 121.—, Magyar Koronajárdék 99.70. Leszámitolóbank részvény 460.50. Jelzálogbank részvény 505.—, Rimamurányi részvény 493.—, Osztrák-Magyar Államvasut 701.75. Déli vasut 56.75. Német birodalmi márka 116.15. Villamosvasut részvény 326.—, Közúti vaspálya részvény 640.—, korona.

A déli tőzsdén forgalomban volt értékpapirokban költtek: Osztrák Hitelrészvény 701.—, —699.50. Magyar Hitelrészvény 750.—, —750.50-749.—, Jelzálogbank részvény 506.—66.60-505.—, Államvasuti részvény 701.—699.75. Közúti vaspálya részvény 635.—, Városi villamos vasut részvény 324.—, korona.

4 órakor zárult: Osztrák hitelrészvény 699.—, Magyar hitelrészvény 749.—, Leszámitolóbank részvény 460.—, Rimamurányi vasut részvény 493.—, Osztrák-Magyar államvasuti részvény 699.75. Közúti vasut részvény 635.—, Városi villamos vasut-részvény 323.50 korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 50.—56.—, korona, vörös aprószemű 63.—66.—, korona, vörös erélyi —, korona, vörös bősági —, korona, középsemű 68.—71.—, korona, nagysemű 73.—78.—, korona, Liszónász: budapesti 73.—78.50, korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki —, —, korona, városi 4 darabos 61.—61.50, korona, 3 darabos 63.—63.50, korona, szűrt —, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.50-14.—, korona. 120 darabos —, —, korona. 100 darabos 14.50-15.—, korona, 85 darabos 16.50-17.—, korona, azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.25-12.50, korona. 100 darabos 13.25-13.50, korona, 85 darabos 16.50-17.—, korona. Szilva: slaviniai 17.—17.60

korona, szerbiai 15.—15.60 korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Dacára annak, hogy a járadék-konverzió kérdése még nem jutott abba a stádiumba, melyben a tőzsde látni szeretné, a mai előtözsde teljesen megváltozott a hangulat, amennyiben ismét nagy erővel a hausse-irány került felszínre. Államvasuti részvényeken kívül, melyek kedvező beszélőkre teljesen emelkedtek, Hitelrészvényeket és Alpeisi bányászrészvényeket is élénken kerestek, valamint bustiobradi és prágai vasműrészvényeket is jelentékenyen emelkedtek.

A déli tőzsde nyugodt magatartással nyílt meg, de kedvezőtlen balkáni hírekre később kissé lanyhább lett.

Zárlat, február 7. (Magyar értékek zárata) 4 1/2-ös aranyjárdék 121.15. Hízel és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben —, Magyar keleti vasuti állami kötvény —, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank —, Rimamurányi vasműrészvény 490.—, Magyar koronajárdék 99.50, 4 1/2-ös Magyar földtözsde. kötvény 69.95, Magyar hitelbank részvény 749.—, Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 201.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 394.50 Magyar keres. bank 2790. Magyar cukorpar 1523.

Bécs, február 7. (Osztrák értékek zárata) 4 1/2-ös papírjárdék 100.80, 4 1/2-ös osztr. aranyjárdék 121.15, 1386-ös sorsjegy 155.50. Osztrák hitelsorsjegy 434.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankgyűléslet 477.50, Osztrák-magyar bank 1688.—, Déli vasut 56.50, Dunagőzmozgási részvény 910.—, Donanyrészvény 254.—, Császári és királyi arany 11.37, Német bankváltók 117.10, 4 1/2-ös ezüst járadék 100.80, Osztrák koronajárdék 101.50, 1864-ik sorsjegy 248.—, Osztrák hiteltözsde részvény 698.75, Unionbank 551.—, Osztrák Länderbank 410.50, Osztrák-magyar államvasut 689.—, Elbavölgyi vasut 456.—, Alpeisi bányászrészvény 395.50, 20 frank, arany 19.00.—, Londoni váltóár 239.85 Bécsi arany Litt B.—, Bécsi tramway Litt A.—, Lipót kohó —, Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, február 7. (Tőzsdéi tudósítás.) A tegnapi nyugati tőzsdék renyhé zárata és New-York gyöngésére az irányzat nyugodt volt, csak bányászterület tartott meg jó hangulatukat. Bankterékek nem voltak egyenes irányzatuk. Belföldi járadékok a folytatólagos keresletre szilárdak. Spanyolok és törökök Párisra gyöngébbek. Vasutak el vannak hanyagolva. Osztrák-magyar államvasut részvények Bécsre ártartok. Később az egész vonalon pangott az üzlet, részvét hiánya miatt. Magánkamatláb 17 1/2%.

Berlin, február 7. (Zárata) 4 1/2-ös papírjárdék —, 4 1/2-ös osztrák aranyjárdék 103.30. Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 100.30, Osztrák-magyar államvasut 150.—, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 85.30. Magyar vasut beruházási kölcsön —, Alpeisi bányászrészvény —, Disconto-Commandit 193.—, Altalanos vállamosági Edison 188.—, Geisenkirchen 175.—, Laura-kohó 217.75, 4 1/2-ös ezüstjárdék —, 4 1/2-ös magyar arany járadék 102.25, Osztrák hitelrészvény 220.40, Déli vasut —, Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegyei 216.40, 4 1/2-ös új orosz kölcsön 98.75, Török donanyrészvény —, Olasz járadék 104.—, Magyar nitelbank —, Dynamit Trust 170.—, Hurgem 174.—, Az irányzat gyenge.

Páris, február 7. (Zárata) Osztrák-magyar államvasut —, 4 1/2-ös osztrák aranyjárdék 103.85, Osztrák Länderbank —, 3 1/2-ös francia járadék 100.07, Ottománbank 607.—, 3 1/2-ös francia járadék —, Alpeisi bányászrészvény —, Déli vasut —, 4 1/2-ös magyar aranyjárdék 102.85, Párisi bankrészvény 1112, Olasz járadék 102.55, Francia törleszt. járadék —, Osztrák földhiteltözsde részvény 1320.—, Török donanyrészvény 379.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 7. (Zárata) 4 1/2-ös papírjárdék 101.40, 4 1/2-ös osztrák aranyjárdék 103.40, Magyar koronajárdék 100.35, Osztrák-magyar bank 114.50, Déli vasut 15.90, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 204.7, Bécsi bankgyűléslet —, Villamos részvény 126.—, 3 1/2-ös magyar aranykölcsön 90.20, 4 1/2-ös ezüstjárdék 101.20, 4 1/2-ös magyar aranyjárdék 103.49, Osztrák hitelrészvény 220.80, Osztrák-magyar államvasut 150.40, Bözanyaguti vasut —, Bécsi váltóár 853.25, Párisi váltóár 814.33, Unio bank —, Alpeisi bányászrészvény 200.—, Az irányzat szilárd.

Hamburg, február 7. (Zárata) 4 1/2-ös ezüstjárdék 101.05, 1890. sorsjegy 155.50, Déli vasut 15.75, 4 1/2-ös osztrák aranyjárdék 103.10, Osztrák hitelrészvény 220.20, Osztrák-magyar államvasut 150.—, Olasz járadék 103.80, 4 1/2-ös magyar aranyjárdék 102.—, Az irányzat eszedes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 7. A sertésüzlet irányzata: eszedes. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendűi Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül szulyban) 122—124 fillérig, Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felül szulyban) 126—128 fillérig, fiatal közép (páronként 125—320 kilogramm terjedő szulyban) 125—127 fillérig, fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felül szulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm szulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felül szulyban) — fillérig, közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, — IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő szulyban) — fillérig, — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felül szulyban) 123—125 fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő szulyban) 122—124 fillérig, könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő szulyban) 121—123 fillérig.

Sertésleltés szám 1903. február 5. napján volt készlet 20.640 darab, — 1903. február 6. napján felhajtotta 762 darab, — 1903. február 6. napján elszállított 684 darab, 1903 február hó 7. napjára maradt készletben 20.718 darab.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.
Cucini Alice k. a vendégfelléptével.

A próféta.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét szerz. Meyerbeer.
Szövegét írta Scribe. Fordította Egressy B. és Szerdahelyi I.

Személyek:
Leyden Broulik Oberthal Ney D.
Fides Cucini Jónás Dálnoki
Berta Blätterbauer Mathison Ney B.
Kezdet 7 1/2 órákor

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.

Célután 2 1/2 órákor mérsékelt helyekkel:

Ahol unatkoznak.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta Pailleron. Ford. Huszár.

Személyek:
Bellac tanár Horváth Táboriak Gyenes
Céran Roger Mihályfi Révillén Pr. elle
Raymond Deszö Céranne Helvey
Toulonier Mészáros Raymond Molnár R.
Des Millets Latsbár Susanne Ligeti J.

Este:

Monna Vanna.

Dráma 3 felvonásban. Írta Maeterlinck Maurice.
Fordította Abrányi Emil.

Személyek:
Guido Mihályfi Borsó Körösmezői
Marco Gal Torello Mészáros
Monna Vanna Márkus Biztos Ivánfi
Prinzivalle Beregi Vedio Hetényi
Kezdet 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.

Délután 3 órákor mérsékelt helyekkel:

A kis fészek.

Böbözött 3 felvonásban. Írták: Berr, Delhère és
Guillemaud. Fordította Molnár Fencs.

Személyek:
Raverdy Hegedüs Cherbyszac Gyarmati
Antoinette Varsányi Saphora Nikó
Dubizot Tapolczai Victoire Kész R.
Briscolte Balassa Gilette Varga
Roquet Góth Badoche I. György
Fernande Gazsi Badoche II. Bárdi
Fatouille Szerémy Tremollet Lévy
Ormester Vendrey Pinchard Dayka
Goussery Rónaszék Pincér Kassay

Este:

Bacsányi.

Színmű 3 felvonásban, 4 képbén. Írta Fényes Samu.

Személyek:
Bacsányi Fenyvesi Sárosy Tapolczai
György Kazalicky Kelemen Góth
Nalácz Balassa Sehi Hegedüs
Osvayné Hunyady Csathó Vendrey
Krisztina Haraszthy Szatymazy Szerémy
Jolán Varsányi Öz Pál Tanay
Kezdet 7 1/2 órákor.

KÖRÜTI FÜRDŐ és GOZMOSO

Gőz- és porcelán-kádfürdők, fedett téliuszoda, hidegvíz-gyógyintézet, villamos fürdők, izsaszótás sorányító-kurák.

Erzsébet-kört 5l. A gőzmosóda gyorsan és pontosan teljesíti megbízását.

A londoni kiállításon nagy aranyéremmel és diplomával kitüntetett **Hatápl-féle**

csúsz-kenőcs

bájosan gyógyít köszvényes bántalmakat.
Egy doboz 1 kor. 60 fill. Megrendelhető: Apostol-gyógyszertárban Budapest, József-kört 64. sz.

Kedden, február 10-én, este 7 1/2 órákor
a Royal-szálló termében

Ceder Berta

dalestélye.

Jegyek 4 10, 6, 4 és 2 koronásra a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben, Váci-utca 20. sz. kaphatók.

Szerdán, február 11-én, a Royalteremben

Herzog

Emilia, porosz kir. udv. operanékesné dalestélye.

Közreműködő: **Harmas Yssay** hegedűművész.

Jegyek kizárólag: **Méry Bélánál** Andrássy-ut 12.

Szerdán, február 25-én, a Royalteremben

ETTINGER

Rose coloratrénékesné egyetlen dalestélye.

Jegyek kizárólag **Méry Béla** zeneműkereskedésben, Andrássy-ut 12.

Szerdán, március 4-én, este 7 1/2 órákor
a fővárosi Vigadó nagytermében

Gorlenko-Dolina

orosz kamaranékesné hangverseny

Serato Arrigo hegedűművész közreműködésével.

Jegyek 4 10, 8, 6, 4 és 2 koronásra a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

Pontos és legjobb ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ókserek, evőeszközök részletezésre is.

Jarításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műtér
Budapest, Erzsébet-kört 29. szám.

IGMÁNDI

— KESERŰ-VIZ —
mert mint ilyen
a legjobb ízű,
gyorsan ható és felpóharral ele-
gendő. Üvege 60 fillér.

Kapható mindenütt, úgy a forrás-
tulajdonos:

Schmidthauer Lajos
gyógyszerésznek Komáromban.

Raktárak Budapest: EDESKUTY L. és LUX M. cégeknel.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint
részletfizetésre

leggyorsabbtól a
legminimálisabb
legjutányosabban
Elmentem és Fuchs
testvéreknel,
BUDAPEST,
VI., Teréz-kört 8.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

MEGJELENT A Magyar Földbirtok 1903-ra.

Magyarország 100
holdon felüli föld-
birtokosainak, gazda-
tisztjeinek és haszon-
bérlelőinek

Czintára

gazdasági és munkás-
viszonyainak a gazda-
sági kiállítások, ver-
seny és termésered-
mények ismertetésévé.

Ára füze 25 K.
VV köve 26 K.

Megrendelések
a „PÁTRIA” irad. vállalat-
és nyomdai rész-
vérszolgálatához, Buda-
pest, IX. ker., Üllői-út
25. szám intézendők

ÉNZT

SORSJEGYEKRE
ERTEKPAJROKRA
(visszatérhető tot-
tós szerinti kisebb
résztöbbségben is) bármily
összeget igen
olcsón ad

Kövéry Armin
bank- és váltó-üzlet-
szervezője. Ikt. 23.
IX. k. Farsáng-tér 9.
Gróf Cziráky-palota

KRISTÁLY-VASZON

Törv. védve 17051. szám alatt
Szám tömött száll, minden
fehérneműre alkalmas 23 méter
törv. vég 84 cm. széles. 7.00
Damasci aradi 6.50 Damasci ajtó 2.50

Creasz vaszón, fehérített, legjob-
b minőségű 4.75
1 vég, 23 méter 82 cm. széles
Báztartási vaszón, fehérített, vékony
száll, 5.50
1 vég, 23 méter 82 cm. széles
Erzsébet királyné vaszón, elismert 13
minőségű, 1 vég, 23 méter 84 cm. széles 6.95
Kárpáti lepedő-vaszón (rarrás nélkül)
150 cm. széles 6.50
1 vég, 14 méter
Madapolam vaszón, gyermek fehérne-
műekre, 1 vég, 23 méter 84 cm. széles 5.75
Házi siffon minden fehérneműre alkal-
mas, 1 vég, 23 méter 6.25

Damasci gradli, agyémekre esik vagy virágos, 6.50
1 vég, 23 méter 84 cm. széles
Nanking tollzalut, órom vagy piros, jomín segű
minőségű 5.75
Szepességi damasci étkező teríték, 6 személyes, 10 2.05
Damasci-ajóur kávés teríték, különféle színű, 6 2.45
Damasci tölköző, szepességi legjobb minőségű 3.75
12 darab

Auer Ignácz Fia

vaszón- és fehérnemű gyári raktára
Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.
Tíz forintot meghaladó rendelmények
bérmentve.
Nagy vaszón mintagyűjtemény, valamint fehérnemű
árujegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Alapították 1850.

Csodálkozni fog!

nyúl szépek az idel bá-
li, alkalmi, tánc- és
szórakozó, tegyen
próbat és győződjön
meg róla.

Agulár Dávid

Budapest, Erzsébet-kört 6/n.
Férfi szalonnák, reggeli 3.40 Női lakk, kiragott — 1.50
Szalonnák, fűzős, dugós — 3.80 Pócher v. szines atlasz — 1.50
Svóró, box fűzős, dugós — 4. — Pócher, magas fűzős — 3. —
Valódi tőrölés — — — 3.50 Lakk fűzős, gombos — 3.10
Tiszti lakkcipő — — — 4. — Svóró, fűz. magas — 3.50

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Nem tessék árut későbbi kicserélni, vagy a pénzt
minden levonás nélkül visszamondni.

Huzás már március 1-én.

Bazilika Magyar vörös

sorsjegy. sorsjegy.
Főnyer. 30.000 kor. Főnyer. 40.000 kor.
Kapható 36 havi részletfizetésre.

Havi befizetés:
2 darabra 1 kor. 70 fill. 2 darabra 2 kor. 40 fill.
3 " 2 " 55 " 3 " 3 " 60 "
3 " 4 " 25 " 15 " 6 "

Már az első részlet és 35 fillér portó be-
küldésében kiadott a sorsjegyek sorozat
zat és első tartalmazó törvényben kiállított
részletet, melynek birtokában a vörös ugy-
a mostani mind még 23 évig a további huzá-
sokon az egyrészlet jétékjét elveheti.
Köt részlet egyszerre való küldéséről 3 részlet
nyugtalanítást, tehát
egy részlet engedmény.

FLEISSIG SÁNDOR

BANKHÁZ BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 2.

Selmechányai Kereskedelmi és Hitelintézet Részvénytársaság.

Meghívó.

A selmechányai kereskedelmi és hitelintézet r. t.
t. c. részvényesei a f. évi március hó 1-én d. u. 2 órákor
Selmechányán az intézet helyiségében megtartandó

XIV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A zárszámadások felülvizsgálása, a mérleg megerősítése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereségy felosztására vonatkozó határozathozatal.
4. Elnök és 6 igazgatósági tag választása.
Netaláni indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígyszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	Hűség próbája Partutók	A kis fészek	Bob herceg	A bajusz
Kedd	A bűvös vadász	Annuska	Bacsányi	Bob herceg	A bajusz
Szerda	Nincs előadás	Lady Windermere legyezője	A doktor ur	Bob herceg	A bajusz
Csütörtök	A troubadur She IX. képe	Monna Vanna	Bacsányi	Bob herceg	A bajusz
Péntek	A nárbérgi mesterdalnokok	Annuska	Órnagy ur	Bob herceg	A bajusz
Szombat	Hoffmann meséi	Téli regé	Loute	Bob herceg	A bajusz
d. u. Vasárnap este	Berlichingeni Gótz	Constantina abbé Monna Vanna	A kis fészek Bacsányi	Palu rossza Bob herceg	Raquin Teréz A bajusz

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.
Déltűn 1/3 órákor mérsékelt helyárrakkal:
Blaha Luiza asszony mint vendég.
A tót leány.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irták Almási Tihamér. Zenéjét szerz. Serly Lajos.

Személyek:

Egyarmáthy J.	Szabó Sári	Boránd Sipsóné
Drzso Izsóné	Otós Mari	Siposné
Bandi Kiss	Brbolya	Ujváry
Máthé Julis	Harmath Hanka	Blaha L.
Kespál Horváth	Misé	Solymosi
Lápták Szerdahelyi	Csendszibtos	Kovács

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királyné György, fia Viktoria	Krecsányi Fedák Sári	Mály Szeddahelyi
Lancaster Pázmán	Dóri Annie, lánya	Leodofsky Nyárai
Pompouins Kovács M.	Plumpudding Gípsy	Delli
Hopmester Solymosi	Pickvick	Parányi

Kézlete 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.
Déltűn 1/3 órákor mérsékelt helyárrakkal:
Az aranylakodalom.

Látványos alkalmi játék 8 képből. Irták: Beóthy L. és Rákosi V. Zenéjét összeállította: Fekete József.

Személyek:

Koltay Jenő	Hidvéghy Nyárády	Giréth Szilágyi
Katalin Angyal	Howard	Szilágyi Károlyi
Béla Sólghy	Tarnay	Sziklai
Miklós Iványi	Emerencia	Sziklainé
Jancsi Somori	Mariska	Szelezli
Ilonka Tomcsányi	Krausz bácsi	Sziklai

A bajusz.

Daljáték 3 felvonásban. Irták Verő György.

Személyek:

Kozár József	Szilágyi Lerenbach	Szomori Delli
Amália Sziklainé	Lansky Jenő	Delli
Matilda Pálmay	Rosette	Tomcsányi
Plachwitz Sziklai	János	Tollagi
Kozár Gábor	Ráthonyi Bertéz	Lenkefi
Ilona Horváth	Kabár	Giréth

Kézlete 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.
Déltűn 4 órákor mérsékelt helyárrakkal.
A sport.

Este:

A Quarnero vizéin.

Kézlete 7 1/2 órákor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 8-án.
Az orsz. színművészeti akadémia növendékeinek bemutatása. Tanár: Gál Gyula.
Ármany és szerelem.

Szomorujáték 4 felvonásban. Irták Schiller F.
Kézlete 9 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

Ma vasárnap

két nagy előadás

déltűn 4 és este 6 órákor.

A déltűn mérsékelt helyárrak.

Minkét előadásban a

teljes új februári műsor

A télikerben reggel 5 óráig Vöröskeresztnek ingyen adunk hangversenyt.

El a gondtal és komolysággal, el a bukomsággal és jaggatással, megvan a kiegyezés és most már boldog a magyar, ezért ürvendünk az életnek, vigadjunk és mulassunk, menjén mindenki

1903. évi február hó 24-én, farsang kedden a 16- és székvárosi vígadó összes termelében eddig még létezett

mert a szecessió birodalmában felfordult a világ és a legutolsó nagy szerd

álarcos-bál

lezz magtarta. 1000-főre, az emelt, a jelenlegi és a jövő századból eredő trófa. 6 katona- és civilzenekar stb stb. Minden látogató ingyen behajtányt és hangszert kap.

Kézlete 8 órákor, vége, amikor a bolondok észreternek

Főrendező: Tassi Luigi Florenchöl, Steinhmann Károly igazgató és a Budapestiek kedvence. Steinhardt Góza.

Szabadjegyek kizárva. Bolépt díj az összes formkőbe és mulatókgra tizedekben elővételben 1 ft 50 kr. Este a póntársat 2 forint.

Álarcos csoportok jelentkezzenek Emmerling A. urnál, IV., Magyar-utca 25.

Pohner Ferenc

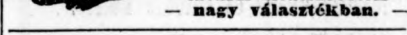
férr- és női-szabó

Budapest, V., Erzsébet-tér 10. sz.

Deak-ter sarok.

Készít férr- és női lovagló-sport-, utcai- és sétáltöltőzökeket.

Megérkeztek a legújabb angol és francia tavaszi divatszövetek — nagy választékban.

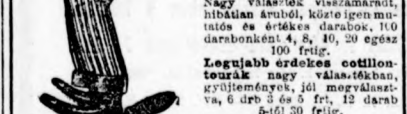

Álarcos-öltözökek szövetből

legjobb alászerezzel színtől vagy más jó szövetből legjobban készítve. Gigeri, új teljes öltözék 3 ft 80 kr. Bohó, romtó, medve, angol, longyel zsidó stb. drbi 3 ft 10 ft-ig. Csoportoknak ármentésítés.

Cotillon-rendjelek

100 db 60 kr. Cotillon-rendjel-vel vagy más jó szövetből legjobban készítve. Gigeri, új teljes öltözék 3 ft 80 kr. Bohó, romtó, medve, angol, longyel zsidó stb. drbi 3 ft 10 ft-ig. Csoportoknak ármentésítés.

Tréfas zenehangszerek bigóphonok tréfaszenekaroknak. 6 ember részére 2 ft 50 kr. 12 ember részére 4 ft 80 kr. Comfetti (orlandó papír) a legmúltaságabb táncos-szórakozó, plinkó és háokra 100 székcszaka 2,75, 4,50 egész 6 forintig. — Papirtigó (dobos) 100 darab 05 krajcár. A legújabb és legmúltaságabb baldizintések az új ánaples gurilánok, szinek szerint szortirova mtrként 5 kr. Női ajándékok, olragadó minták, kiválasztás megtekintésé. Dusz tartalmu szines katalogus ingyen.

RIX farsangi széküldése, WIEN, H. Praterstrasse 16. Telefon 2299. Székesegyház: H. Praterstrasse 16. Wien II.

A 17672. számú

„Eljárás acetylénnek karbidből való egyenletes fejlesztésére“

című, 1899. október 20-ról kelt magy. szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatok „W. L. 594“ alatt [további] társ végeit Mosse Rudolph Bécs I., Seilerstrasse 2. intézendők.

SZABADALMAT

Magy. kir. államvasutak. 9551/1903. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a budapest-marcheggi vonalon Párkány-Nána állomáson létesítendő ut- és pályáthidalás vasszerkezetekének szállítása iránt. A tervek és költségzámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestben a magy. kir. Államvasutak igazgatóságának aléptiményi ügyosztályában (Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi február hó 11. déli 12 óráig nyújtandók be alóírtott igazgatóság építési és pályafentartási osztályában (Teréz-körút 56. sz. II. em. 10. ajtó). Az ajánlatok egy korona az ajánlat mellékleteivel együtt 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal el- látva nyújtandók be: „Ajánlat a budapest-marcheggi vonalon Párkány-Nána állomáson létesítendő ut- és pályáthidalás vasszerkezetének szállítása- sára.“ Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi február hó 10. délelőtt 12 óráig 350, azaz háromszázötven korona bantpénz teendő le a m. kir. Államvasutak központi főpénztáránál (VI. ker., Andrassy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban. A bantpénzről szóló letétegy az ajánlatokhoz nem csatolandó. Az értékpapírok a leg- utóbb jegyzett árfolyam szerint számítottak, de névteréken felül számitásba nem vétetnek. Csak idejokorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alap- jául. Posta útján beküldött ajánlatok és bantpénzek tertívevényen adandók fel. Budapest, 1903. évi január havában. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazt.)

Horváth Elemér és Dayka Balázs

Művészeti és hangverseny-rendezési irodája

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 37. sz.

Elvállalja egyesületeknek, kaszinóknak, hangversenyek, családoknak háziestélyek rendezését, egy a fővárosban, mint a vidéken. Összekötöttesben áll a legelőkelőbb művészekkel, művészekkel és írőkkel. Eljár mindenféle mű- vészeti ügyben.

GYÖNGYVIRÁGOK

IMAKÖNYV PROTETÁNS LEÁNYOK SZÁMÁRA.

IRTA: TÓTH PÁL.

TÓTH PÁL könyve egy nemes költői lélek megnyilatkozása, mondhatnánk: a leg- szebb költemény prózában. Szent előtte a család, a vallás, a természet, a haza s ezeknek hatása alatt írja a fiatal fogékony léányziveknek azokat a végtelenül gyönyög, érzésteli elmékedéseket, imákat, a melyekre csak oly író képes, aki maga is ilyen ifjú lények nevelésére szentelte életét, ismeri azok gondolkodását, szívvilágát.

Szép vászonkötésben 4 korona, finom borkötésben 6 kor., finom borjubbör, peluche-, bársony- s egyéb kötésekben 8—20 koronáig. — Kapható a kiadó ATHENAEUM irod. és nyomdai részv. társ.-nál (Budapest, Kerespesi-ut 54. sz.) és minden könyvkereskedésben is. —

Meghívó

A Keresk. Alkalmazottak Országos Egyesülete 1903. évi február 8-án d. u. 4 órákor a Fővárosi Vígadó nagytermében tartandó JÓTÉKOSSÁGULU

nagy művészhangversenyére

Közenüköndök: Csilling Teréz, Hegyesi Mari, Hegyi Aranka, Jászai Mari, Somogyi B. Karola, Török Irma uróné, Fodor Ernő, Károly Dezse, Raskó Géza, Rónaszéki Gusztáv, Somogyi Mór, Tapolecz Dezse urak. JÁSZAI MARI urne és alkalommal JÓZSEF „JEHOVA“ e. költeményét. Jegyek árak: 5, 3, 2, 1 korona. Kaphatók: Titkári irodában: VI., Andrassy-ut 15. Pénztárváltás a Ví- gadóban 2 órákor déltűn.

Kényelmes, elegáns és rendkívül olcsó utazás a Rivierára

Budapest—Venecia—Milano, Genua érintésével S-Remo —Mentone—Monte-Carlo—Nizzába.

Indulás Budapestre 1903 február 17-én. Tartan k. b. 3 hét. Jegyekben elsőrangú nagy szállodákban lakás, teljes ellátás (reggeli, déli, estebéd) bennfoglalatik.

Első osztályú jegy ára 530 korona (265 forint) Másod 450 (225)

Jelentkezéseket a jegy árval beküldése mellett elfogad Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 30/B., palota I. em. PROPPER N. JÁNOS „Utazási Irodája“.

HA MÁR

semmiféle kísérlet nem használt próbálja meg a Szapol csúsz- és kőszvény- kenőcsöt. Ára 5 korona utasítással.

Kapható a „Magyar király“ gyógyszertárban Bpest, V., Marokkai-u. 2/N.

A legjobban ajánlt Széküldés Ausztria-Magyarország részére.

gyümölcsfa- és faiskolák

W. Klenert, Graz

(tulajd. Klenert Vilmos, ezelőtt Klenert és Geiger)

ajánl: gyümölcsfákat minden nemben és formában, nemes gyümölcsöket, vadon- cserjéket és bogys gyümölcsöket, sorfákat, hasznosokat, tüvelvöket és részeket, sövény-növényeket, spargánnyakat stb.

Katalogus ingyen! VAVAVAVA Katalogus ingyen!

Kerepesi-ut 28. szám.

BUTOR!!

Kerepesi-ut 28. szám.

Nagybecsű veöm bízalma által készitve éreztem magamat, fizetemet nagyobbítani, a jelenkorak megfelelőleg berendezni és ezért áthelyezni. 20 év óta élveztem bizalomért és uton mondok köszönetet és kérem azt részemre új helyiségemben továbbra is fenntartani. Állandó készlet ebédlő-, háló-, uri- és szalon-berendezésekkel, Barokk, Se- cession, O-német és Renaissance kivitelben, egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig.

DÓSA KÁLMÁN

asztalos és kárpitos

Kerepesi-ut 28., 1/2 em.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kerepesi-ut 28. sz.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

az üveg- és porcellánáru-osztályban:

- Evőtányérok**, karlsbadi porcellánból, 6 drb tányér összesen **25 kr.**
- Evőtányérok**, karlsbadi porcellánból, rokokó-kivitelben 6 drb tányér összesen **35 kr.**
- Duplaerős tányérok**, különösen vendéglősök részére, karlsbadi porcellánból, mély darabja **12 kr.**
- Duplaerős tányérok**, vendéglősök részére, karlsbadi porcellánból, lapos, darabja **9 kr.**
- Nagy peesenés-tál**, karlsbadi porcellánból darabja **30 kr.**
- Tésztás-tál**, karlsbadi porcellánból darabja **25 kr.**
- Recézett kerek tál**, karlsbadi porcellán, átmérője 23 cm. darabja **22 kr.**
- Kávés-bügrék**, porcellánból, csinos égetett festéssel darabja **8 kr.**
- Csont-tányérek**, porcellánból, beégetett fóliával darabja **10 kr.**
- Csemege-készlet**, finom karlsbadi porcellánból, rokokó-kivitelben, 1 darab felszolgáló-tál, 6 drb kis tányérkával együtt összesen **30 kr.**
- Teljes étkészlet**, karlsbadi porcellánból, rokokó-kivitel, 26 darabból álló teljes készlet ára **420 kr.**
- Porcellán tojástartó**, aranyzegélyvel és virágfestéssel, 6 darab ára **25 kr.**
- Porcellán sótartó**, fogvájó-tartóval, aranyzegélyvel és virágfestéssel, drbja **10 kr.**
- Teljes mosdókészlet**, karlsbadi porcellánból, csinos nagy mosdótál, mosdókanna, éjjeli, szappan- és fogkefétartó, 5 drb.-ból álló teljes készlet ára **1.65**
- Éjjeli edény**, karlsbadi porcellánból darabja **25 kr.**
- Vizespoharak**, finom csiszolt üvegből, szalagedzéssel, 6 drb ára **35 kr.**
- Vizespalack**, 1 liter űrtartalommal ára **15 kr.**
- Csemege-tányérok**, lapos vagy mély, préselt üvegből, 6 drb ára **25 kr.**

- Sajttartó**, préselt erős üvegből, fehér jegeceztet színben, gyönyörű szép préselt mintával, tányérfedővel együtt ára **40 kr.**
- Citrompés**, préselt üvegöntvény, használatban igen célszerű, a citrom egy cseppje sem vész kárba ára **15 kr.**
- Pezsgőalakú likórkészlet**, jegeceztet üvegből, nikkel fólisereléssel, pezsgő alakú ezüstözött palack, 6 drb pohárával együtt, egész készlet ára **75 kr.**
- Vizeskorsó**, ananász kivitelű finom üvegből, égetett aranyzegélyvel, űrtartalom 1 1/2 liter ára **35 kr.**
- Borkészlet**, finom, csiszolt azurkék üvegből, remek kivitelű, beégetett festményekkel, tűzaranyozott szegélyvel, 1 drb korsó magassága 39 cm., 6 darab pohárral együtt ára **1.25**
- Éjjeli lámpa**, színes üvegből, színes égetett virágfestéssel és ernyővel ára **38 kr.**
- Konyhalámpa**, nikkelezett erős bádognál, fényes kagylóalakú bádognyővel, zöld-színű csinos üvegtartállyal. 8-as laposégővel és lámpaüveggel teljesen felszerelve ára **35 kr.**
- Asztallámpa**, színes égetett virágfestéssel, teljes magassága 51 cm., 11-es laposégővel, cilinderral és lámpagyóval teljesen felszerelve ára **80 kr.**
- Függőlámpa**, csigahuzattal, hármas láncsal, bronz aranyozással, díszített fémből, csontleher-betéttel. Teljes magassága 110 cm., 11-es laposégővel, lámpaüveggel, 31 cm. átmérőjű ernyővel, teljesen felszerelve ára **2.80**
- Ámpolna**, díszes kivitelű bronzfólisereléssel, hármas láncsal, remek kivitelű, golyóval, kézi festéssel és aranyozással, petróleum-tartállyal és lámpaüveggel, teljesen felszerelve ára **2.80**

A fentebbi cikkekre vonatkozó vidéki megrendelések csakis akkor intézhetők el, ha az illető rendelmény legkésőbb szerdaig hozzánk beérkezik.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

!FONTOS SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK!

Sérülték ne mulasszák el! prospektust kérni a Magyar Orvosi Múzeumtól Budapest, VII., Kerepesi-u. 32. (A Kölcsey-köztérben a templommal szemben.) legújabb szabdalim.

Univerzális sérvkötőiről.

Fáradtan eredmény! Könnyelmes, könnyű kis nyomlappal a legnagyobb sérv is elszárad. Ugyanott jóállással készülnek; mit bak műszerek, lábgépek, fűzők ferdén-ötötteknek, egyenesstartók, haskötők és gummarhasnyak mérők szerinti. A betegségeknek eszközei eltek a valódi francia különlegességek. A legújabb és legújabb módok szerinti sérvkötőket ingyen és bérmentve titoktartással.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP... PAP... PAP...

1 összehajtható vastag 8 db kivethető matracos	10.-	1 szelű sárgyú ágyléki	5.-
1 rouge paplan	1.80	1 bengeriú matrac	4.50
1 csomagtáska	2.80	1 afrikus	5.-
1 szatna paplan	3.80	1 kőszőr	12.-
1 szatna csomagtáska	4.80	1 nagy szabású sárgyú	1.50
1 szatna sárgyú	5.50	1 szatna sárgyú	4.50
1 szatna sárgyú paplan	6.50	1 szatna sárgyú	5.50
1 szatna sárgyú paplan	7.50	1 szatna sárgyú	6.50
1 szatna sárgyú paplan	8.50	1 szatna sárgyú	7.50
1 szatna sárgyú paplan	9.50	1 szatna sárgyú	8.50
1 szatna sárgyú paplan	10.50	1 szatna sárgyú	9.50
1 szatna sárgyú paplan	11.50	1 szatna sárgyú	10.50
1 szatna sárgyú paplan	12.50	1 szatna sárgyú	11.50
1 szatna sárgyú paplan	13.50	1 szatna sárgyú	12.50
1 szatna sárgyú paplan	14.50	1 szatna sárgyú	13.50
1 szatna sárgyú paplan	15.50	1 szatna sárgyú	14.50
1 szatna sárgyú paplan	16.50	1 szatna sárgyú	15.50
1 szatna sárgyú paplan	17.50	1 szatna sárgyú	16.50
1 szatna sárgyú paplan	18.50	1 szatna sárgyú	17.50
1 szatna sárgyú paplan	19.50	1 szatna sárgyú	18.50
1 szatna sárgyú paplan	20.50	1 szatna sárgyú	19.50

GICHNER JANOS

paplan, matrac és káptolósru gyáros, sárgyú, függöny, vasbutor stb. nagy raktár. Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Árjegyzék kirakására ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek, nem tartoznak áruk kiszállításnak, vagy a pénz visszatér.

Dóczi Lajos Munkái

első végleges kiadásának ötödik és hatodik kötete.

V. kötet: Beszédek és Vázlatok II.

Ára füzve 4 korona, pompás díszkötésben 7 korona.

VI. kötet: Schiller Költeményei.

Ára füzve 6 korona, pompás díszkötésben 9 korona.

Az első végleges kiadás 10 kötet. Ára díszkötésben 75 kor.

Az egyes kötetek külön is kaphatók.

I. Goethe—Faust füzve 6.— kor. kötve 9.— kor.

II. Csók 4.— > > 7.—

III. Széchy Mária 4.50 > > 7.50

IV. Beszédek és vázlatok I. 4.— > > 7.—

V. Beszédek és vázlatok II. 4.— > > 7.—

VI. Schiller költeményei 6.— > > 9.—

Előkészületben Utolsó szerelem. e Vegyes

lévő kötetek: párok. e Vera grófnő. e

Költemények.

A tíz kötet részletfizetésre, valamint az egyes kötetek külön-külön is megrendelhetők a kiadó cégénél:

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

os. és kir. udvari könyvkereskedésben

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám.

„The Gresham“ életbiztosító-társaság Londonban

Magyarországi fiók: Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6. társaság házában.

A társaság vagyona 1901. decem-ber 31-én kor. 190,871,731.—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1901. évi december 31-én 31,555,392.—

Kifizetések, biztosításai és járadéki szerződések, valamint visszavárások stb. után a társaság fennállása óta (1848) 426,999,043.—

Az 1901. évben a társaság 5556 50,727,261.94

kötvényt állított ki 50,727,261.94 összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kínál, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet-Hőkja Budapesten, valamint ennek ügyneket a fiók minden nagyobb városban.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bő- és nemibetegségek országos hírv szakorvos, ki már 29 éve működik a téren, elhatározta, hogy a

Népszerű Utmutató

a nemibetegségek e csak észszerű gyógykezeléshez állít közel 300 oldalra terjedő munkája 30-ik kiadásának múltú megújítására a még közelebb levő példányokat teljesen ingyen

bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes újkori betegségeket (infektáció, éjjeli maglalom, húgyvesztés, húgyvesztéskövek, elgyengült férfierő, bujafekély (syphilis, fehérvérzés stb.) alapos leírását és legújabb észszerű gyógy módját. Tenet írjon leírását mind a nőknél, hogy ezen bősége munkái (volt Ára 2 frt 50 kr.) díjtalanul megkaphasson. Portó fejében 20 fillér költség küldendő. Széküldés zárt borítékban. Cím:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

hol egyszerűen a felsorolt betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel. d. s. 10—4ig és 7—8ig este. Levéleire szívesen válaszol a gyógyszereséről gondoskod.

Legjobb a maguk nemükben

MAGGI

élelmiszerei.

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi ízesítésre
minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. meglepően jó íz kölcsönöz.
Néhány csöpp elegendő.
Üvegecskében 50 fillértől kezdve.

CONSUMMÉ-TOKOK
táplálóleves készítésére
1 tok egy adaggal 12 fill. 1 két 20
Egyszerűen, forró víz rátöltése által, tehát minden egyéb hozzáát nélkül, azonnal előállítható.

FRANCIA LEVESEK
kétadagos téblakban drója 15 fillér.
Erősítés, könnyen emészthető, egészséges levesek, melyek csupán víz hozzáátételével azonnal készíthetők.
19 különféle fajtában.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemegekereskedésben és drogeriában kapható.

Kataphoresse

IDEG ÉS NEMI

BETEGSÉGEK.

radikális gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után fizethető.

A 18683. számú
„Berendezés golyós malmoknál a nedves őrlés lehetővé tételére”
című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttetés keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerve: **KALMAR J. mérnök,** hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII. Kerepesi-ut 44.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos m. k. közorvos

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvos-sebészeti és betegápolási tárgyiban.

Saját gyártmányú, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gumiharisnya, orthopaediai készülékek, műdabak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils, párisi gyárából.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Férfiak ingyen kapnak

egy legjobb találmányú gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir. kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jó becsomagoval. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nem betegségekből, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házszerrrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nem betegségekből, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközzel hat azon szervekre, melyek erőt szükségesnek, és csodálatos gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Orvok és fiatalok írhatnak a „State Medical Institut”-nak alant címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény bizonysítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnan is magyarul, mire neki küldenek orvosi és gyógyszerküzdelmény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek közvetlenül küldendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

BUTOROK

dívások, matracok, függönyök, inasok, legújantányosabb árban részletfizetésre is kaphatók

Náthán Ignácnál, Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Magy. kir. Államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége. 3775. III. 903.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. Államvasutak Komárom állomásán levő pályavendégül bérletére 1903. évi július hó 16-tól számlítandó három évi időtartamra, azaz 1906. évi július hó 15-éig leendő bérbeadásra iránt ezen nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.
Az i. koronájú bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. Államvasutak Komárom állomásán levő vendégül bérbevétele, a 3775. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönböztetett, a kello okmányokkal (iparengedély, erkölcsi bizonyítvány stb.) felszerelt ajánlatok 1903. évi március hó 14-ének déli 12 órájáig a m. kir. Államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához (Budapest, Külső Kerepesi-ut 8 ház) posta útján tértívennyel mellett nyujtandók be.
Hátanpénz fejében pedig 600, azaz hatszáz kor. készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárnál 1903. évi március hó 13-ának déli 12 óráig leteendő.
Értékpapirok a budapesti, illetőleg a bécsi őrszéken legutóbb jegyzett, tizenegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíthatni.
A vendégül bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest I. külső kerepesi-ut 8 s ház I. em. 33. ajtó) vagy a budapest-jobbparti keleti p-udvar győri és szabadkai forgalmi főnökségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, mielőtt is az ajánlattevőkör feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerek és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.
A feltételestől eltérő, vagy a kitűzött határidőbe túl érkezett ajánlatokat figyelembe venni nem fogjuk.
A m. kir. Államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bére — szabadon választhassanak. Megjegyezzük még, hogy a vendégül lakásai szolgáltató szobák és mellékhelyiségek, továbbá az I. és II. oszt. éttermeknek s tala'ónak fűtéséről és világításáról bérli tartozik gondoskodni, talg a III. osztályu váró és étterem fűtése és világítása felelőrszében bérbeadó vasutat, felelőrszében pedig bérli által fog eszközölni.
Budapest, 1903. jan. hó.
Az üzletvezetőség. (Utánnyomás nem díjazt.)

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást hozhat el a legújantányosabb és magángyakorlati tapasztalatával fogva legjobban ajánlatos

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosorvostudományok és német nyelvészet doktorja, azaz mindenféle bármily régi keltető

Nemi betegségeket

ugymint **hügesőfolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakóros sebeket, syphilis, onfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia) meglepő biztos eredménnyel gyorsan a legújant módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. Károly-körút 5.

(Dob-nica sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig. Külön váróterem. Mérsékelt díjtétel. Levelekre kimerítően és szívesen mindenre gyógyszerrel is gondoskodik.

Zenélő ingaórák

az órágyártás legjobb termékei. Ezen frano a miniatúr-ingaórák 69 cm. hosszúságúak, a szekegy egyszerű olyan, mintha a haj, természetes dísz, finom fenyőre, művészes faragványal, órákint a legzsebb indúliákat és táncdarabokat játszanak. Az órák ára az egyszerű szerezésű órák 8 frt. Ugyanezen óra zenemű nélkül, de díszszerkezettel, fél- és egész órákat úgy, az egyszerű és csomagolású órák 6 frt. Ezen órák nemcsak nemcsak garanciát perony postaszággal járnak, hanem valóban fényes kiállításnál fogva gyönyörű, elegáns bútordarabok is. Ezen órák ára: egyszerűvel és éjel világító mutatólappal 170 frt. Ezen órák ára: egyszerűvel és éjel világító mutatólappal 3 frt. Valódi éjel mutatónál 3 frt. 5.50. Csak utánvét ellenében küldünk. Nem megfelelő áru visszatételük, a pénz visszafizetjük, tehát nincs semmi kockázat. Nagy-képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve. Keresetény cég. (Állapítottól 1860.)
Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2.

A 17865. számú

„Rögzítő szerkezet bütökös kapcsolásokhoz”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttetés keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerve: **KALMAR J. mérnök,** hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII. Kerepesi-ut 44.

Diplôme d'honneur avec Insigne et médaille d'or

Anna Csillag

Kitüntetve: Diszoklevéllel Diszkeresztvel. és Párisban aranyéremmel.

Exposition Internationale d'Hygiene 1902

Én Csillag Anna

a 185 ctm. hosszú óriási loreleyhajammal, ezt önmagam által feltalált hajkenőcsöm 14 hónapi használata után kaptam. Ez mint a legjobb szer a haj ápolására, a haj növesének előmozdítására a fej bőrére erősítésére elismertett, elősegíti uraknál az erőtlen teit szakálnövés és már rövid idei használat után egy a hajnak mint a szakálnak természetes fényt és tömörséget kölcsönöz és megmenti őket az időelőtti öszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.

Postal szétküldés naponta az ár előre való beklédése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, hová min en megbízás küldendő.

CSILLAG ANNA

Bécs, I., Graben 14. sz.
Berlin, Friedrichstr. 56.

Stomachicon

a legbiztosabb hatású gyomor- és emésztő-por, — a mit számtalan elismeréssel is bizonyít. — a legrovidebb idő alatt nemcsak megszűntet, de ki is gyógyít mindenféle, sőt idült gyomorbajt u. m. gyomorfáradást, gyomorgörcsöt, gyomorférgést, felbűffogést, rossz szájíz, rossz emésztést, túlságos gyomorsav, étvágytalanságot, valamint minden a rossz gyomortól származó fejfájást is. — 1 doboz ára 2 korona.

Szétküldési főraktár: Lukács Zsigmond gyógyszerháza, Újvidék. — Főraktár Budapest: Török József gyógyszerháza.

